

Izhaja ob 4 zjutraj.

Stane mesečno 20.— Din
za inozemstvo 30.—
neobvezno

Oglasi po tarifu.

Uredništvo:

Miklošičeva cesta št. 16/L
Telefon št. 72.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo prosveto in politiko

Upravništvo:

Ljubljana, Prešernova
ul. št. 54. Telef. št. 36.

Podružnici:

Maribor, Barvarska ul. 1
Celje, Aleksandrova c.

Račun pri pošt. šekov
zavodu št. 11.842.

Ljubljana, 16. avgusta.

Niso pretekli ni trije tedni vlade «šarenega bloka» in že je pred vso javnostjo dokazana vsa njegova nemogućnost, Nemožnost v vsakem oziru. Od praznih fraz ne more nihče živeti, pa tudi državna politika se s plehko kraljico o «sporazumu» voditi ne da.

Nikjer ni ni najmanjšega znaka, da kdo drugi razum zapeljanega gosp. Davidovića hoče «sporazum». To, kar hoče Radić, je razpad naše države, in kar hočejo klerikalci, je v besedi bolj prikrito, a v stvari isto, kar želi Radić. Dan na dan eksplozivno mine, ki jih polaga Radić državi, vse to po predhodnem «sporazumu», a ne po sporazumu v Jugoslaviji, temveč po načrtu Moskve, da se razčene Jugoslovija, ta najtrdnější vogalni kamen v sistematizaciji Balkana.

Po vsem, kar z redko iskrenostjo vsak dan izbrblja g. Radić, je ta najbrž od dne do dne prozornejši. Potem ko so se mu potrgale nitke v Rimu, so se potem Moskve in njenega zlata utrdile v Sofiji in v Albaniji. In kar je pri vsem tem najbolj tragično: v teh peklenških načrtih služi Radiću kot orodje — Ljuba Davidović!

O sporazumu torej nikjer niti najmanjšega nastavka. Nasprotno strasti so napeto kakor nikdar doslej. Politični umori, nasilja in najgrši teror so na dnevnem redu. Radić odkrito prizna, da naj mu do državna administracija pod Davidovićevo sredstvo, «da se doseže cilj». Zato treba zadušiti vse one elemente med. Hrvti, ki priznavajo narodno edinstvo, da na odločilni dan ne bo nikogar, ki bi se še mogel zoperstavljati.

Spretua poteza samostalnega demokratskega kluba, da je sam izdelal drakoničen zakonski načrt za pokončenje korupcije in celo predložil komisijo, ki naj pregleda vse delovanje Pašić. Pribeževanje vlade, je bivši opoziciji izhla iz rok tudi agitacija s korupcijo. Ljudje, ki kaj takega predlagajo, morajo imeti čisto vest, to vidi vsa javnost. In tudi naš škof, pozvan, da razkrinka časopise, ki so po pisanih v njegovem «Slovoacu» prejemali denar, je utihnil in nikjer ni najmanjšega sledu o kakem «razkrinkanju».

Parlament zopet ni sposoben delati, prav kakor je to trdila prejšnja vlada v svojem predlogu, da se razpusti Narodna skupščina.

Ke je nastopila nova vlada, so informirani politični krogi takoj uvideli, da ji je namen biti poslednji poskus, da se spravi federaliste in avtonomiste k pameti. Zlat most se jim je mudil, da zavrže svojo zastarelo državno-pravno brkljarijo in se obrnejo v realno politiko. Koga so prijeli radi «korupcije», kje je videti zmanjšanje bremen in izboljšanje administracije? Nikjer ni niti enega razveseljevalca, kaj realnega dela! Samo nože brusijo, da bi po oslabitvi državnega aparata začeli poslednjo bitko, ki naj konča z razkosanjem Jugoslavije. Deklaracijska debata ni doživela ni ene tude besede na adresu države in niti na strani novih možganov. Vse je zastrupljeno in zakrknjeno z zahvalnimi nameni a pod neobležno kraljico «sporazuma».

Oni, ki so mislili, da se zaupanje plača z zaupanjem, morajo danes videti, da temu ni tako. Največje zaupanje, ki se ga more strankam pokloniti s tem, da se jih pozove na vlado, se je rlačalo z državnimi žalitvami in nesramno nehalnostjo. Zlati most, zgrajen na žrtvovanju državi brezobzorno vernih, so izgubljani sinovi podrli, mesto da se po njem vrnejo v pozitivno skupno delo na izgradnji naše države.

Vlada gosp. Davidovića je že danes prepadla. Ona samo še vodi posle, do česar ne bo tudi formalno razrešena. Z njo pada v grob poslednja zaupljivost, da se pri izdajalcih z dobroto kaj doseže. Ž njo pa bo zrastle tudi vsi ostri križi na grobu ideje, s kjo je SLS zamamila velik del Slovencev. Ž njo bo neslavno zakorana avtonomistična ideja, ta igra slovenske slabosti in malodušnosti, ideja inferiornih nazadnjakov brez ustvarjalnega nola, prilikavi sad klerikalnega zastrupljenja.

DIPLOMATI PRI ZUNANJEM MINISTRU.

Beograd, 16. avgusta. r. Ministra zunanjih zadev so posetili včeraj tuji diplomatični zastopniki: Francije, Nemčije, Združenih držav, kakor tudi odpravnik poslov Avstrije, Češkoslovaške, Grčije in Poljske. Cilj poseta je bil čisto informativne nature.

Naročajte dnevnik "Jutro"!

Vlada v obupnem položaju

NEPRESTANO KOMPROMITIRANA OD RADIĆA IN SEPARATISTOV IZGUBLJA ZAUPANJE VLADARJA. — VČERAŠNJE AVDIJENCE. — REFERAT LJ. DAVIDOVIĆA NA KONFERENCI MINISTROV. — VELIKO RAZBURJENJE MED MINISTRI.

Beograd, 16. avgusta, p. Dopoldne ob 10. je prišel predsednik narodne skupščine Ljuba Jovanović k ministrskemu predsedniku Davidoviću in je imel z njim precej dolg porazgovor. Ta konferenca je v zvezi s sinočnjo avdienco Jovanovićevo in se ji pripisuje velika politična važnost. Ves dopoldan Davidović ni dobil vabila v dvor, kar je v vladnih krogih povzročilo konsternacijo.

Po sestanku s predsednikom Narodne skupščine je g. Davidović konferiral z novim ministrom Nastasom Petrovićem. Omet konference so bila sporočila gospoda Jovanovića o stališču kronc. Neposredno po razgovoru s Davidovićem je Nastas Petrović zaprosil za avdienco ter je bil ob 11. uri sprejet od kralja. Pri svojem povratku iz dvora je odklonil vsako informacijo ter, se je podal naravnost zopet k ministrskemu predsedniku, pri katerem je ostal v dolgem razgovoru.

Kasneje je imel Davidović sestanek z vojnim ministrom Hažićem. V političnih krogih komentirajo dejstvo, da se minister vojne in mornarice udeležuje vseh važnejših poslov vlade, tudi kadar gre za zadeve čisto notranje politike. Danes je bil general Hadžić vse popoldne stalno v ministrskem predsedstvu. To vse smatrajo kot nezaupanje kronc napram vladi in javno se govori, da izvršuje vojni minister nekako nadzorstvo v kabinetu.

Po svoji konferenci z g. Davidovićem je general Hadžić odšel v dvor.

Končno je popoldne ob 6. bil pozvan tudi g. Davidović v dvor. Avdienca je trajala pol ure. Ministrski predsednik se je vrnil skrajno rezerviran ter je takoj sklical najno konferenco ministrov, ki je trajala do 20. zvečer.

Na tej konferenci je g. Davidović sporočil, da je nadaljevanje sedanjega stanja skoraj nemogoče. Kronc nikakor ne more dopustiti, da se Radić v isti sapi, ko razlaga in znova potrjuje svoje prevratne ideje, identifikira z vlado, ne da bi vlada temu ugovarjala. To je nezdružna situacija, ki zahteva najnege trzščenja. Gospod Davidović je zlasti poudarjal, da vlada nikakor ne sme trpeti, da se kriši

avtoriteta in izdostanstvo vladarjevo s strani voditelja najjačje vladine grupe. Včerašnji dogodki v Zagrebu so situacijo le še poslabšali. Separatistične demonstracije so na klice: Zivio kralj, živele Jugoslavija! — odgovarjali s klici: Dolje z njimi! Živele republika, živele Radić in Nastas Petrović!

V diskusiji se je pokazalo, da iz te situacije ni izhoda. Čim vlada desavutira Radića ter se oficijelno postavi proti njemu, je izgubila svojo najjačje oporo in svojo večino v parlamentu. S tem si sama odseka vejo, na kateri sedi. Ako pa vlada Radića ne zavrne, je definitivno izgubila zaupanje v svojo lojalnost in korektnost ter se tudi upropasti. Ministrsvo v razgovoru zaman iskali izhoda iz te mučne dileme ter so po 8. uri razburjeni zapuščali kabinet ministrskega predsednika.

Značilna za situacijo je, da je ukazni komitet ministrov, ki pripravlja imenovanja režimskih ekspertov na vodilna državno-pravna mesta, ustavil svoje delo. Današnja seja je bila odpovedana. Notranji minister je bil nesel v avdienco nekaj ukazov. Podpis istih pa je odgođen.

ODHOD KRALJA V TOPOLO.

Beograd, 16. avgusta, p. Nocoj ob 18.30 sta se odpeljala kralj in kraljica v Topolo, da se udeležita jutrišnje spominske svečanosti ob priliki obletnice smrti pokojnega kralja Petra. Parastosa se udeležita tudi ministrski predsednik Davidović in predsednik zbornice Ljuba Jovanović.

MUČEN UTIS NASTOPA MINISTRA SUŠNIKA.

Beograd, 16. avgusta. r. Včerašnji govor ministra prometa Sušnika pri otvoritvi ljubljanskega velikega juna je napravil v tujakšnji javnosti silno mučen utis. Zlasti je separatistična deklaracija kralja, jugoslovanskega ministra, razočarala tudi vladine kroge, ki očitajo dr. Korosecu, da premalo pazi na svoje ljudi ter dopušta, da klerikalni ministri pripravljajo vladi težkoče, katere so poleg Radićevih več kot odveč.

Vladinovci med seboj

MEDSEBOJNO NEZAUPANJE. — PRITOŽBE DAVIDOVIĆEV. — «SAMOUPRAVA» OBJAVLJA SLUŽBENO, DA SE KLERIKALCI PONUJAJO RADIKALOM.

Beograd, 16. avgusta. r. Dogodki današnjega dne se v političnih krogih živo komentirajo. Vsi znaki kažejo, da se naglo bližajo formalni otvoritvi nove krize. Iz Davidovićeve okolice se danes odkrito govori, da je Radić «vse podrli in da so mu pri tem krepko pomagali klerikalci. Davidovićeveci se sedaj bridko pritožujejo, da so postali žrtve svoje dobronamernosti. Bill so od vseli strani nalagali. Iz radićevskih krogov so dobivali informacije, da bo velik del HRSS se odcepil od Radića ter pričel z realno politiko, katere predpogoj je brezpogojno priznanje države. Klerikalci in Spahovci zopet so trdili, da hočejo lojalno sodelovati ter pomagati zapustiti svoje avtonomistične zahteve. Tako so Davidovićeveci od prvega dne predmet mistifikacije, pa tudi izsiljevanja. Morali so spočetka celo pristati na to, da naj bo dr. Korosec notranji minister in le s težavo se jim je po-

srečilo poriniti ga na drug resort. Sedaj klerikalci neprestano izsiljujejo spremembe na uradniških mestih v Sloveniji. Podobno se obnašajo Spahovci. Davidovićeveci pristajajo nočjo odkrito govorijo, da bi bilo najbolje likvidirati sedanje nezno stanje ter odnesti vsaj še nekaj politične reputacije.

Britiko se pritožujejo tudi nad neolajnostjo klerikalcev, ki že iščejo prilike, da bi skočili v naročje — radikalom. V tem oziru vsebuje senzacijski članek včerašnje Samouprave, ki ugotavlja, da se klerikalci domajo delajo najostreje protivnike radikalne stranke v momentu, «ko njihovi ljudje in njihovi voditelji takaj v Beogradu iščejo stitov z radikalni in radikalistični prvaki in delajo radikalni stranki komplimente, v želji, da z njo sodelujejo. Take pritižbe in takega nepoštenja je bilo redko kdaj pri političnih strankah.»

„Pazite gospod Radić!“

OBUPNO POLUSLUŽBENO SVARILU STJEPANU RADIĆU. — POZIV DA DEMANTIRA SVOJE IZJAVE.

Beograd, 16. avgusta, p. Nocojšnje zemljoradniške «Novosti» prinašajo očitveno na željo vlade članek «Pazite, gospod Radić, ki pravi, da so usoda ali razne okolnosti napravile iz Stjepana Radića političnega voditelja hrvatskega naroda. Nekateri trde odkrito, drugi zopet slabšno, da hrvatski narod, ki je dal Strossmayerja in Starčevića, ni zaslužil, da ima za svojega šefa človeka, intelektualnih in moralnih kakovosti Stjepana Radića. Da se pa da ta pojav psihološko razlagati, glo se vzame v poštev mentaliteta hrvatskega plemena. Zato sta delala razne poskuse že pokojni Stojan Protić in sedaj Ljuba Davidović, da prideta Radiću v okom.

«Bodisi kakorkoli,» nadaljujejo «Novosti» snaj nam bo prijeto ali neprijeto, primorani smo ugotoviti, da je ključ položaja danes v Zagrebu. Radić nosi danes usodepolno odgovornost pred svojim narodom, svojo vestjo in zgodovino. Mi smo storili vse, da odstranimo ovire. Ako ima Stjepan Radić v sebi lastnosti pravega voditelja, bo brez kolebanja ubral edino pravo pot. Ako ne bo šel tej poti brez ugovorov, potem v resnici ne bi bil vreden velikih svetinj hrvatskih generacij. Danes je vrgel Radić svoj narod v vrtinec viharja, ki bo nas vse stal mnoge.

dragocene žrtve. Mi tu v Beogradu smo bili prvi, ki smo priznali svoj greh in smo pokazali pripravljenost, da ga popravimo. Danes ne zahtevamo od Radića nič drugega, kakor da nam pride nasproti z istimi čustvi. Sicer, g. Radić, morate biti pripravljeni, da nastopite pot, ki jo je šel Matija Gubec, hrvatski kmetijski kralj, ako hočete napraviti poskus, da postanete predsednik hrvatske republike. Mi ne grozimo kakor drugi. Toda mi menimo, da smo zadeli pravo misel postevnih in odkritostnih rodoljubov, ako pravimo javno: Pazite g. Radić!

Ta članek se smatra kot poskus dobiti od Radića odgovor, ki bi olajšal obupno situacijo vlade. Istočasno je pa članek tudi dokaz notranje slabosti vlade, ki se z Radićem ne upa naravnost in iskreno govoriti. Javnost je radevedna, kako bo Radić reagiral na članek, o katerem se trdi, da je bil spisan na željo samega predsednika vlade.

Došli so zopet novi modni listi. Dobe se v knjigarni Tiskovne Zadruge v Ljubljani, Prešernova ul. 54, nasproti glavne pošte.

Londonska konferenca končana

SPORAZUM O EVAKUACIJSKEM VPRAŠANJU. — VSI PROTOKOLI PODPISANI. — ZAKLJUČNA SEJA KONFERENCE. — DELEGACIJE ZE ODHAJAJO.

London, 16. avgusta. j. Londonska konferenca je končana. Pogajanja o poruhrskem vprašanju, ki so se včeraj pričela s francoskim ministriškim predsednikom ter belgijskimi zastopniki, so bila danes ugodno zaključena. Sklenjeno je bilo sledeče: Francoski in belgijski ministriški predsednik zagotovita v pismu na državnega kancelarja, da bo Poruhrje najkasneje v enem letu izpraznjeno, t. j. do 15. avgusta 1925. V svojem odgovoru sporočiti državni kancelar, da je vzel to izjavo na znanje in da pričakuje, da bodo prizadete pokrajine v zvezi z londonskimi pogodbami v čim krajšem času izpraznjene.

Francozi so dalje obljubili, da bodo seditbo napravili čim manj občutno in da bodo skušali omejiti vse vojaške ukrepe. Končoveljavni podpis pogodbe je došlo za 30. t. m., ko je bilo vsi v posebej prihajajoči parlamentu odobrili. Na dan podpisa bodo francoske čete odšle iz mesta Dortmund in bližnje okolice ter iz ozemlja, ki je bilo zasedeno izven Poruhrja in svrhu zavarovanja francosko-belgijskih operacij v Poruhrju. Francoski in belgijski železničarji bodo odpoklicani.

London, 16. avgusta. j. Pogajanja o vprašanju izpraznitve Poruhrja so trajala med nemškimi ter francoskimi in belgijskimi delegati do 3. popoldne. Nemški delegaciji se je posrečilo v tem tako važnem vprašanju dobiti vsaj v detajlih važne koncesije. Nemška, francoska in belgijska delegacija so nato imenovale note o doseženem sporazumu. Herriot in Theunis sta poslala v smislu dogovora državnemu kancelarju tri, Macdonaldu pa dve

pismi, v katerih se v imenu angleške vlade pridružuje sporazumu glede vojske izpraznitve Poruhrja.

V posvetovanju delegacijskih šefov («svet štirinajstovce»), ki je sledilo neposredno gornjemu razgovoru, so bili storjeni zadnji sklepi o stvarnih dejstvih. Zaključna seja se je vršila ob pol 7. zvečer v veliki dvorani Foreign Officea in je trajala do 9. na seji je Macdonald kot predsednik konference podpisal zaključni protokol, ostali delegacijski člani pa so ga šifrirali.

Nemška delegacija bo jutri zjutraj zapustila London ter prispela v podeljek zjutraj v Berlin. Francoska delegacija in večina drugih se odpeljejo iz Londona v podeljek.

Konferenca je trajala 31 dni, dočim je bila sprva proračunana na 10 dni. 17 dni so trajala pogajanja med zavezniki, da so ustanovili podlago, na kateri so se pričeli razgovori z Nemci. 14 dni so se potem vrstila medsebojna pogajanja Macdonald je v svojem mojstrskem zaključnem govoru označil londonski protokol kot prvo mirovno pogodbo evropskih narodov po vojni in zavesti, da je treba pustiti vojno razpoloženje in mentaliteto vojnega časa.

SKLICANJE FRANCOŠKEGA PARLAMENTA IN SENATA.

Pariz, 17. avgusta. j. Vlada je danes razpravljala o sklicanju parlamenta. Določilo se je, da se zbornica in senat sestane dne 20. t. m., da čujeta vladne izjave o sklepih londonske konference

Matteottijevo truplo najdeno

BILO JE DALEČ OD RIMA ZAKOPANO V ZEMLJO. — TRUPLO BARBARKO RAZMESARJENO.

Rim, 16. avgusta. j. Matteottijevo truplo je bilo danes najdeno na levi strani Via Cassija približno 30 km od Rima na robu nekega gozda in v zemlji neke urasle ogljenice. Kljub trohlobi je bilo mogoče spoznati značilne poteze Matteottija. Poleg tega so spoznali truplo po zlatem plombiranem zobu ter po poročnem prstanu. Truplo je bilo golo, ko so morilec najbrže stekli obleko, da otežkočijo agnosiciranje. Vse telo je silno razmesarjeno.

kopali ter ga odnesli v vas Riano, kjer so ga v pokopališki kapeli položili na mrtvaški oder. Pokopališče in kapela sta zastraženi. Truplo bo najbrže odpeljano direktno v rojstni kraj umorjenega, Rovigo, da se preprečijo pčlične demonstracije.

Rim, 16. avgusta. s. Pred dnevi so našli pri Scrofanu sukno, ki so jo spoznali za Matteottijevo. V domnevi, da bo kje v bližini tudi truplo samo, so preiskali s policijskimi psi vso okolico in danes zjutraj našli truplo.

Popolne so truplo popolnoma iz-

Sokolski dnevi v Zagrebu

Zagreb, 16. avgusta. r. Davi so se začele telovadne tekme. Ob 10. dopoldne je bila seja starešinstva JSS v poslopju realne gimnazije.

Tekom dopoldneva so sli češki Sokoli na grob ustanoviteljev hrvatskega Sokolstva dr. Josipa Fona in F. Hoffmanna in položili nanj venec z napisom «Predsedništvo ČOS ustanoviteljema hrvatskega Sokolstva».

Tekom dneva je prišlo novih 2000 Sokolov, med njimi mnogo iz Slovenije in ob 14. Turapoljci in Medžimurci v slikovitih narodnih nošah. Jutri pride še tisoč članov Zveze kmečkih sokolskih čet iz Hrvatske.

Popoldne ob 4. se je začela na veseljenem prostoru velika sokolska veselica, ki je trajala do pozne noči. Incidentov danes ni bilo.

Borza

TEDENSKI BORZNI PREGLED.

Zagreb, 16. avgusta. V efektnih je bila tendenca tudi ta teden zelo slaba. Lahno poslabšanje položaja na dunajskem tržišču v početku tedna je bilo za naš trg brez vidnih posledic. Namesto pričakovanega porasta so mnogi papirji zabeležili padeč, kakor na primer Gutmann, ostali pa so obdržali tečajno višino s precej nestanovitno tendenco. Prometa skoro ni, a v kolikor pride do zaključkov v poedinih papirjih, so to po večini intervencijski nakupi s strani samih zavodov v svrhu vzdrževanja tečajev.

Na deviznem tržišču ta teden ni bilo večjih sprememb. Povoljni položaj prejšnjega tedna se je podaljšal tudi na ta teden ter so se večje količine izvoznih deviz dnevno pojavljale na tržišču, kar je seveda zelo povoljno delovalo na dinar. Ker so trgovci v glavnem že precej pokrili svoje potrebe, je bilo povpraševanje tudi ta teden precej zmerno, kar je sililo prodajalce, da so dajali devize po vedno nižjih tečajih. Večje količine izvoznih deviz, ki so v naši državi, povečavajo tudi povpraševanje po dinarju iz

inozemstva. Zaradi tega se je dinar, ko so vse tuje valute v Curihu padle, obdržal tam na svoji višini. Na našem tržišču so padle vse valute, le Pariz in Curih sta porastla. Narodna banka je večkrat intervenirala, a je pontjala blago večinoma predrago. Promet je bil ves teden minimalen.

V današnjem svobodnem prometu se v efektnih ni nič poslovalo. V devizah je bila tendenca slaba in promet minimalen. Določilo je do zaključka v devizi na New-York po 80.75, končno pa se je čulo le blago. Zabeleženi so nastopni tečaji: Dunaj 0.11425 blago, Italija 365 blago, London 368.5 denar, Pariz 457.5 denar, Praga 241.5 denar in Svica 1531 blago.

CURIH: Beograd 6.60, New-York 528.75, London 24.08, Pariz 30.22, Milan 23.90, Praga 15.85, Budimpešta 0.0070, Bukarešta 2.40, Sofija 3.85, Dunaj 0.007475.

NEW-YORK: Beograd 124.50, Pariz 570.50, Rim 452.25, Praga 299.

LONDON: Beograd 365, Rim 100.56, Dunaj 322.000, Praga 152.75.

Volna, trikotaža

Ljubljanski velesejem, paviljon H 320-321
Gaspari & Faninger
Maribor.

IV. Ljubljanski velesejem

Včerajšnje sejmsko vrvenje

Izgledi za nastopne dni.

Gospodstva cesta iz mesta do sejmšča se pretvarja v mravljišče vrvečih ljudi, ki se pričena jutraj z otvoritvijo sejmškega prostora ter se umiri med 12. in 13. uro, da se potem ob 14. pričena ponovno oživljati. Množice, ki so včeraj posejale sejem, so bile ravno tako velike kakor na praznik ob otvoritvi, dasi je bil lanj ob delavnih poset manjši kakor ob praznikih. Med hitečo in v gneči se prevračajo množice, ki se včeraj že bolj čule srbohrvaške, nemške, češkoslovaške in italijanske govornice. Med ožimi domačini Ljubljanci je bilo včeraj že mnogo gostov iz vse Slovenije, med temi je bilo znatno število kmečkih ljudi.

Sejmšče si je natančneje ogledala tudi delegacija za trgovinska pogajanja z Avstrijo, ki je imela v petek konferenco z našimi gospodarskimi krogi. Delegacija pod vodstvom načelnika ministrstva trgovine in industrije g. dr. Todoroviča se je napram ravnatelju g. Böhm, ki jo je spremljal, izrazila jako lakavo o organizaciji prireditve ter je bila mišljenja, naj se ta institucija stalno obdrži. Enako je bil o celi prireditvi presenečen bolgarski poslanik Vakarevski, ki ga je iznenadilo zlasti dejstvo, da je poleg slovenskih razstavilo tudi veliko število srbskih in hrvaških firm. Dejal je, da je ljubljanski velesjem res diven pregled slovenske industrije. Očaran je bil tudi o mestu Ljubljani, ki ga je gledal z grada, ter menil: Če n' est pas une ville, c' est un bijou. (To ni mesto, to je juvel). Bolgarski poslanik je končno izrazil iskreno željo, da bi Jugoslavija in Bolgarska stopili v čim tesnejše trgovinske stike.

Sejem je obiskalo včeraj okrog 30 Sokolov z zagrebškega zleta pod vodstvom brata Medine iz Beograda. Zelo mnogo je prišlo Čehov iz letovišč. Precej je že bilo Italijanov, ki so najavili, da bo poset iz Italije prav velik na 24. t. m. h konjski razstavi, ker se Italijani zelo zanimajo za dobre konje, ki jih v zadnjem času veliko uvažajo. Došliim Skopljanec je izredno ugajalo pohištvo mizarja Josipa Bajdeta (Ljubljana, Solška ulica). Bajde ima razstavljeno (»E« 46) zanimivo kompletno spalnico iz hrastovega lesa, masivno, vloženo znotraj in zunaj z orehom v narodni ornamentiki. Skopljanec so se zanimali predvsem za kuhinjsko posodo, gradbeni material in gradbeni les, ki ga pa, žal, ni so našli na sejmšču. Dalje je prišlo več Celovčanov, ki so povpraševali po čolnih. Kmečko prebivalstvo je na prihajalo največ dopoldne ter povpraševalo in se zanimale zelo za poljedelske stroje, orodja in za zvonove. Iz nekaterih krajev so prišli kmetje pod vodstvom župnikov, ki so z velikim interesom premetirali zvonove ter povpraševali po cenah. Če je prišlo do kakšnih kupčijskih zaključkov, nam ni znano. Priznanje sejemu je to, da je Zagrebški zbor poslal več svojih uradnikov na ljubljanski sejem, da proučijo njegovo organizacijo in razporedbo.

Bili pa so včeraj med posetniki še vedno v ogromni večini ogledovalci in proučevalci sejma. Mnogo je bilo že interesentov, ki so si pa blago le še ogledovali. Povpraševanje je bilo skoro po vseh vrstah blaga prilično enako, a zaključkov se ni bilo mnogo. Največ zaključkov, ki so bili še vsi manjši, beležijo oba prva dneva sejma elektrotehnika, tekstilija, puške, igrače, kemični izdelki, nekoliko tudi usnje in čevlji. Zanimanje je letos zopet za majhne automobile. Razpoloženje med razstavljajci je v splošnem ugodno. Največ tujece se pričakuje za ponedeljek, torek, na katera dva dneva se obetajo tudi večji kupčijski zaključki.

Povdariti je letos tudi večje zanimanje za naš sejem s strani inozemcev. Samo v Italiji se je prodalo okrog 2000 legitimacij. Enako pripravljajo Avstrija posete, pred vsem iz Celovca, odkoder smo goste že dobili iz Gradca. Tako celovški kakor graški konzul sta večkrat urgirala za nove sejmske legitimacije.

Velika privlačnost posetnikov sta lovski in higijenski paviljon, letošnji sejmški novosti. Žal le, da je higijenski paviljon mnogo premajhen. Včeraj je predaval g. dr. Marija Fink o ženski higijeni. Zanimivo predavanje je bilo spremljano s skopičnimi slikami. Ob lovsko-planinskem paviljonu se tudi pridno strelja s puškami Puškarni v Kranju. Najboljši strelci dobe po zaključku sejma premije, ki jih obista razdelila Lovsko društvo in Klub ostrostrzelcev.

Za konjsko razstavo, ki se bo vršila 24. t. m., je prijavljenih že 120 lepih konj, ki jih je odbral Kmetijski odsek ljubljanskega velikega sejma. Na ta dan se pričakuje zlasti velik poset z dežele in, kakor smo že omenili, tudi iz inozemstva.

Na veseličenem prostoru je ves dan živahno, a najživahnejše zvečer, ko igrajo poleg godbe dravske divizije pod vodstvom kapelnika g. dr. Čerina (od 7 dalje) še 2 ciganski in 3 ruske godbe. Godba dravske divizije igra drugič na sejmšču od pol 5. do pol 6. popoldne. Danes na nedeljo bo igrala od pol 11. do 12. dopoldne in od pol 5. do pol 6. popoldne. Kakor znano se dajejo med trajanjem sejma tudi operne in dramske prireditve. Tuji posetniki hvalijo brigo sejmskega vodstva, ki ni pozabilo spričo resne gospodarske razstave tudi na zabavno stran.

Darujte za sokolski Tabor!

Sejmske vesti

v— Nov napredek slovenske industrije. V paviljonu J, koja št. 279 vzbujajo pozornost domači čevlji iz najrazličnejšega blaga, ki jih je razstavila znana manufakturna tvrdka v Kranju Franc Kobath, d. z. o. z. Uverjeni smo, da se bo ta panoga dobro obnesla, ker smo bili baš v njej dosedaj še vse preveč navezani na tuja podjetja. Opozorjamo na današnji inšerat.

v— Znana tvrdka Ivan Savnik v Kranju je razstavila v paviljonu H 327 svoje lastne proizvode naramnic in nahrbtnikov; posebno slednji so med sportniki, lovci in turisti po svoji trpežnosti, praktičnosti in nepremočljivosti tako zasloveli, da jih zahtevajo povsod z imenom »Savnikov nahrbtnik«. Naramnice pa dobavljata ta tvrdka trgovcem po vsej Sloveniji, ki radi segajo po njih, ker z njimi vedno zadovolje svoje odjemalce. Opozorjamo na današnji oglas.

v— Kolinska tovarna za kavine primese ima na IV. ljubljanskem velesejmu pri glavnem vходу na desno prvi, lastni, lepo urejeni paviljon št. L B 612, v katerem so izloženi prvovrstni domači izdelki. V letem paviljonu se kuha na poskušajo črna in bela kava pod režijsko ceno. Vsakemu se torej nudi priložnost preprčati se na licu mesta o izborni kakovosti Kolinske kave. Tovarna tega podjetja je moderno urejena, ima parni pogon s 170 konjskih sil in s kapaciteto 180 vagonov letno. Izdeluje razne vrste kavnih primesi, in sicer samo najboljše kakovosti ter zasluži vsled tega kot domače podjetje vsestranske podpore.

v— Svetilnik iz čokolade na velesejmu. V paviljonu »H« vzbuja posebno pozornost iz čokolade zgrajen 3.50 visok stolp, ki predstavlja morski svetilnik. Na vrhu svetilnika luč v pestrih barvah. Stolp je razstavila znana tovarna čokolade Karl Zalokar v Mariboru. Izdelki te tvrdke, ki prihajajo na trg pod imenom Mirim-čokolada, so prvovrstne kakovosti. Castitamo tvrdki na njenem uspehu, a Mirim-čokolado toplo priporočamo.

NAŠA CEVLJARSKA INDUSTRIJA.

Dasí je naša država v pretežni večini agrarna, je Slovenija povsem industrijalna in težko bi se preživljal narod v Sloveniji, ako bi mu ne bila v pomoč naša industrija, ki zaposluje na tisoče in tisoče pridnih rok. Resnica je, da so pri nas v vsakem pogledu pogoji za razvoj in obstoj izvezniš agrarno industrijo, boljši nego v drugih delih naše države, a vse to ne pomaga veliko, če se n. merodajnih mestih zadostno ne upošteva pomen naše velevalne industrije, da se ji pomore z dobro carinsko tarifno politiko.

Od prevrata sem se je pri nas lepo razvila konfekcijska, osobito pa čevljarska industrija, ki danes že daleko prekaša potrebe domačega konzuma. Prej so se prodajali naši izdelki tudi v vseh sosednih državah (Madžarska, Galicija, Alpske dežele, Trst itd.). Ti trgi so izgubljeni. Kljub temu se pa dosedaj ni mnogo storilo, da bi se import inozemskih izdel-

kov omejili, temveč so uvozu tujih fabrikatov odprta vrata, a naš izvoz je nasprotno silno otežkočen.

Čevlji so danes velik kbnzumni predmet, saj so potrebni vsakomur. Čevljarska industrija zasluži zato več razumevanja. Ta panoga naše industrije je pri nas na višku in je v stanu glede forme in kvalitete konkurirati z vsemi inozemskimi tovarnimi, toda treba ji je prej pomoči z boljše carinsko politiko.

Imamo dobre delavne sile in najmoderneje urejene tovarne. Eno naših najvzornejših tovrstnih podjetij je tovarna Peter KOZINA & Komp. v Trzinu. Njeni fabrikati so znani tudi v zunanjem svetu. Tovarna se je zgradila leta 1908. in zaposluje sedaj okrog 300 delavcev in uradnikov. Ravnokar se tudi povečava in ko pride v popoln obrat, bo zaposlila na novo kakih 200 ljudi. Koliškega socialnega pomena bo, če dobi zopet toliko novih rok svoj zaslužek, ni potreba posebej poudarjati.

Sedanji velesejem zopet kaže lep napredek naše industrije. Potrebuo pa je, da jo čim bolj podpre našo občinstvo s tem, da povsod zahteva izdelke domače industrije.

VELEZANIMIVA NOVOST NA POLJU RAZMNOŽEVANJA.

Domača tvrdka The Rex Co. v Ljubljani, Gradišče 10, ustanovljena leta 1906, prihaja letos z velezanimivo novostjo. Gre za nov način razmnoževanja strojne pisave na »Opalographu« in drugih sličnih razmnoževalnih aparatih, katerih glavni sestavni del je steklena plošča.

Znano je, da je doslej bil za razmnoževanje strojne pisave na omenjenih aparatih voščen papir in črnilni list neobhodno potreben. Ta način razmnoževanja pa je dokaj nezanesljiv in drag ter je vsem, ki so imeli s tem opraviti, povzročal mnogo truda.

Ti nedostatki pa so odpravljeni z novim načinom razmnoževanja, za katerega se napiše izvornik z barvnim rnakom kakor navadni spisi na stroju.

Jasno je, da je razmnoževanje takih izvornikov enostavnejše in cenejše ter obenem varuje oč štrojepisca.

Uspeh razmnoževalnega dela ne sloni več na principu amonijska kakor doslej. Radi tega je popolnoma izključeno, da bi izhlapelo črnilo ali trak ter vsled tega postal manj vreden za razmnoževanje. Trak se uporablja cele meseca, ne da bi se posušil in izgubil na učinkovitosti. Da se s tem prihrani mnogo truda, časa in denarja, je znao vsakomur, ki je uporabljal dosednji način razmnoževanja potoma voščenega papirja in črnilnega lista.

Marsikateri aparat, ki se ga doslej ni uporabljalo edinele radi kompliciranega in nezanesljivega dela, bo zopet prišel v uporabo; in to v popolno zadovoljstvo šeta in nameštencev. Delo bo lepše, enostavnejše in zanesljivejše, poleg tega pa tudi ceneje.

Na velesejmu je ta novost, razstavljena pod znamko »Verograph«, vzbudila veliko pozornost.

Sramota radičevskega Zagreba

NEZASLISNI NAPADI SEPARATISTIČNIH ELEMENTOV NA ZAGREBSKI SOKOLSKI ZLET. — DEMONSTRACIJE PROTI KRALJU IN DRŽAVI. — ŠTEVILNE ARETACIJE. — PRAVA SLIKA REDA IN MIRU POD SEDANJIM REŽIMOM.

Zagreb, 16. avgusta.

Zakonitost, red in poštenje je krilatka, s katero je prevzela vodstvo državnih poslov sedanja vlada, takozv. vlada sporazuma. Kako pa si prista si sedanjeje režima, posebno radičevci, od katerih je odvisna usoda Davidovičevega kabineta, predstavljajo sporazum, to se je pokazalo posebno na sedanjem velikem sokolskem zletu v Zagrebu. Absurdnost sedanjeje režima se nedvomno nikjer ni mogla krepkeje izkazati, kakor ravno te dni v Zagrebu. Sokolski zlet je bil sicer pod protektoratom Njeg. Veličanstva kralja, toda to blokaške sporazumaše ni prav nič oviralo, da si ne bi v znamenju reda in poštenja dovolili najšarmatnejših izpadov proti jugoslovenskim Sokolom.

Zagrebski radičevci, ojuanačeni vsled nove situacije, smatrajo dostojanstveno manifestacijo jugoslovenske države misli, kakor jo predstavlja sokolski zlet kot nekako provokacijo njihovih čustev in so se zato poslužili vseh sredstev, da bi onemogućili veličastni uspeh zleta. Separatisti so uprizarjali po ulicah skandala za skandalom, trgali jugoslovenske zastave, napadali manjše skupine Sokolov in Sokolice, jih javno pljuvali in sramotili. Zagrebški župan Hejzler je celo dal razna evharistični kongres v Osijek, mesto da bi pozdravil številno došlo goste iz vseh slovanskih držav in jim po stari slovanski gostoljubnosti odpril mestna vrata. Vršile so se tudi demonstracije proti kralju in državemu edinstvu in zlasti oni Srbijanci, ki so dosedaj verovali v resnični sporazum, so imeli te dni v Zagrebu priliko, videti na lastne oči, kako si separati-

ki so jedro sedanjeje režima, predstavljaljo sporazum. Poprej se je vedno naglašalo, da vlada v Zagrebu neprijazno razpoložena je proti Srbijanci radi Pašiča in Pribeževića, a čemu sedanje demonstracije proti državi in kralju, ko imajo vendar separatisti

sami vlado v rokah in je ta vlada poslala na zlet svojega zastopnika, ministra Pečiča?

Sokolski gosti so vzdržavali, sprehajajoč se po zagrebških ulicah, naravnost Tantalove muke samozatejevanja in je njihovi skrajni potrpežljivosti se je zahvaliti, da ni prišlo do prelita krvi. Policija je imela preko glave dela in je morala neprestano intervenirati. Odlični češki Sokol, napaden na Zrinjevcu, se je razjokal od razburjenja in žalosti ter rekel: »Prišli smo v obiske k bratom — kaj sem zagrešil, čemu me napadate?« Neki Sokol iz Tuzle, odklikovan v vojni s Karagorgjevo zvezdo, je moral v silobranu potegniti samokres. Skupina demonstrantov je odšla pred stanovanje staroste zagrebške sokolske župe takoj sname državnica in hrvaška zadr. Gavrančiča ter zahtevala, da se staya, češ, prva je provokacija, druga pa dr. Gavrančič — vreden ni! Ko se jim želja ni izpolnila, so razbili okna. Na Zrinjevcu so Hanaovci pozdravili sokolsko godbo s klici: »Zivijo Radič! Zivela republika!« V Gajevi ulici št. 53 je bila Sokolstvu v zasmeš razobešana celo črna - rumena zastava.

Čehi so se nad nekulturnimi izpadi javno zgražali in naglašali, da jim kaj takega niso napravili niti Nemci v časih najhujših bojev. Policija je aretirala celo vrsto radičevcev in

Danes velika vrtna veselica s koncertom

ki jo priredi Savez grafičnih radnika, podružnica Ljubljana na vrtu Narodnega doma. Začetek ob 5. popoldne. V areni ples. Ob slabem vremenu se vrši veselica v vseh notranjih prostorih Nar. doma.

frankovcev in naša pri njih mesarske nože, boksarje, samokrese in biče. Po lteci in po drugih ulicah so separatistični elementi neprestano izzivali, napadali manjše sokolske skupine in jim hoteli iztrgati sokolske znake. Seveda so naleteli povsod na odločen odpor. Naravnost pobesnelo pa je biokaško časopisje. »Hrvatska Zastava« od petka kar direktno pozivlja h krvo preletju. Na prvi strani ima članek s sledečim naslovom: »Krv, krv, krv!« »Kvartir-majstori« kupuju oružje. I vojska izzivlje. Van s Jugoslavjanci-

maš Policija je članek zaplenila. »Hrvat« psuje v posebnem članku češke in poljske Sokole, nazivlja jih nepozvane goste ter jim grozi, da bodo postavljeni »pred vrata«! Isti list dolži Slovence, da so »pranžerji« žalitve hrvaškega naroda, kajti sokolski zlet je žalitve suverene hrvaškega naroda.

Gospod Davidovič je v resnici lahko ponosen na svoje zaveznike, ki so se tudi pri tej priliki potrudili, da dajo režimu jasno obležje.

Resnica o »sporazumu« glede meje

MI NISMO DOBILI NIČ. ITALIJA PA OGROMNE VREDNOSTI. — DA TI MORAMO CELO OZEMLJE. KI JE ŽE V NAŠIH ROKAH. — KDO JE KRIVEC?

Pred dvema dnevoma smo obavili o doseženem sporazumu glede definitivne ureditve jugoslovensko-italijanske granice podrobnosti, ki so upravičeno konsternirale vso našo javnost.

Povodom reške žrtve in podpisa prijateljskega pakta z Italijo je rimska vlada pristala, da se korigira granica na severozapadu nam v prilog, ter je objubila svojo največjo konklizantnost povodom definitivne ureditve mejnega vprašanja. Kako je znala nova vlada eskompirati te italijanske obveze?

Po »sporazumu«, ki je bil sklenjen na podlagi njenih instrukcij med pretkanimi starimi italijanskimi člani komisije in med našim novim članom, ki meje niti videl ni, mi nismo dobili ničesar. Italijani so pa tudi pri tej priliki oropali naše ozemlje za ogromne komplekse gozdov in za kraje, ki jih ne moremo dati.

Triglav in Cerkiško jezero nam pripadajo po rapalski pogodbi. To je vsaj moralo biti znano naši komisiji in naši vladi. Mi smo od »vrha« Triglava Joblji samo Aljažev stolp, drugo so vzeli Italijani.

»Vrh« Triglava, ki smo ga sedaj »dobili«, stvarno nikdar ni bil italijanski, Cerkiško jezero še manj. Kdor ne veruje, naj odide na lice mesta in naj se prepriča. In to bi imela storiti tudi naša razmejstvena komisija, predno je vzela na sebe tako važno vprašanje, ki zlasti Slovence reže v srce.

Mi smo izgubili na celi liniji od enega kraja do drugega. O katastrski meji, ki je bila od Italije objubljena naši prejšnji vladi, ni niti govora. Izgubili smo ponekod tudi ono, kar nam pripada po rapalski pogodbi in celo ono, kar nam je pripadalo po provizorni liniji! Celu ono smo izgubili, kar smo do sedaj dejansko imeli že v svojih rokah! Moistrovka, Kanjavec, Triglavsko jezero in ogromni kompleksi

gozdov od Javornika do Leskove doline niso več v naši posesti!

Turisti se ne bodo mogli več vračati s Triglava čez jezera. Oni bodo na stezi pri Kanjavcu naleteli na stražarja s petelinovim peresom, ki jih bo ali vračal nazaj, ali jih pa odvede v Trst ali Kobarid, kot nevarne za red in mir v Italiji.

Kdo je smel tako kruto suniti nož v našo telo? Kdo sme te naše kraje, ki so bili do sedaj v naši posesti, izročiti tučcu? Kje je ta klerikalno-radičevska vlada, ki sama, brez parlamenta, dopušča, da se na še ozemlje izroča drugomu?

Mi smo imeli prav, ko smo svoječasno opozarjali na zgrešeno sestavo nove komisije. Kako je mogla vlada dovoliti, da se ta komisija sestane z Italijansko komisijo?

Zatrjujejo nam, da je te dni še čas popraviti, kar se je grešilo. Zgoditi bi se moralo nemudoma, predno minister zunanih del vzame na znanje delo naše komisije. Gospodje Korošec, Spaňo, Marinkovič naj se med seboj porazgovorijo, kakor hočejo, toda nemudoma naj anulirajo sporazum med obema komisijama, ker se to sporazum protivi rapalski pogodbi!

Nemudoma naj dr. Korošec s svojimi ožimi tovariši zahteva tako korekturo granice, da bo našemu obmejnemu prebivalstvu omogočeno znošno življenje!

Nemudoma naj se ugotovi, kako je mogla vlada, ki se hvali, da primaša državi in državljanom srečo in zadovoljstvo in ki se predvsem predstavlja kot zatiralec korupcije, izročiti Italijanom ogromne komplekse gozdov, ki pripadajo kot lastnina naši državi (ker so imetje nemških podanikov) in predstavljajo milijardne vrednosti.

Krivic tega sporazuma mora zadeti najhujša kazen.

Politične beležke

+ »Demokratija« kot dnevnik. S preteklo sredo je postala dnevnik »Demokratija«, glasilo g. Davidoviča, ki je do sedaj komaj zivotarila ter izhajala po dvakrat ali trikrat na teden. »Reč« priobčujo komentar v obliki naslednjega razgovora: Prvi prijatelj: »Demokratija« je izhajala štirikrat na teden, potem trikrat, pred dvema mesecema dvakrat in ravno pred zadnjo krizo je imela izhajati po enkrat na teden. In sedaj — dnevnik! — Drugi prijatelj: Pa to je čisto enostavna stvar. Ta vlada je prišla korupcijo za grlo in evo. »Demokratija« izhaja vsaki dan. Ko vlada pade in pride druga, bo zopet zavečelja korupcija in »Demokratija« bo začela izhajati dvakrat tedensko ali enkrat ali pa sploh ne bo izhajala.

+ Gospod Perič bi bil rad več let gerent na magistratu. Zadnji »Socialist« poroča, da se je vršilo pred kratkim člansko zborovanje krajevne organizacije SSS v Ljubljani, na katerem je bilo odobreno, da je dr. Perič prevzel mesto vladnega komisarja. Sprejet je bil nadalje sklep, ki zahteva, da se v vse občine uvede čisti proporcionalni volilni red, dokler pa to ni izvedeno, naj se pri občinah nad 10.000 prebivalcev (torej predvsem v Ljubljani in v Trbovljah) odgode volitve dotlej, dokler novi volilni red ne bo urejen. »Socialist« piše, da bi vlada lahko v nekaj tednih tako izpremembo izvršila in ako bi le ne šlo tako hitro, pa naj že razpisane volitve odgodi za nekaj tednov. Socialisti vedo, da je pri nas treba v politiki tedne tolačiti, kakor svetopisemske dneve ustvarjenja sveta, ki jih tudi ni vzeti dobesedno, zato upajo, da bi po njihovem sklepu Perič lahko bil gerent na magistratu še več let, kar bi bilo za naše socialiste, ki so brez volilcev, najprijetnejše in najkomodnejše.

+ Zakaj sem izstopil iz SKS v klerikalno stranko, pa zopet nazaj v SKS? Pod tem naslovom priobčuje v našem »Kmetijskem listu« gosp. Josip Gungl, posestnik v Jarenini pri Mariboru veleinteresantno pojasnilo, kako je leta

1920, prisilil njega v klerikalno stranko kaplan Ogolin s tem, da mu je bolnemu v postelji, ko ga je prišel izpovedat, zapretil, da mu ne bo dal odveze, ako ne odstopi od SKS in tega ne prekliče v »Slov. Gospodarju«. Kaplan mu je dejal, da bo potem užival pri klerikalnih spoštovanju in ljubezen. Mesto tega pa so ga napadali, sovražili in mu celo grozili z vesali. Zato izjavlja g. Gungl, da zopet pristopa v SKS. — Ob enem želim in upam, da me bodo posnemali in spregledali še drugi tovariši, kajti lamparje, kakršne uganjajo klerikalci, oziroma njihovi generali, so nezasišane ter nas bodo privedle v propast. — Tako končuje g. Gungl svojo pojasnilo na svojo žalost baš v istem času, ko je zeleni general Pucejli glasoval v skupščini za vlado in politiko klerikalnih generalov. Medtem, ko se je g. Gungl vrnil iz SLS v SKS, ga je zeleni general zopet nazaj zapeljal s politiko SLS. Tudi to je treba, da g. Gungl iz pregleda.

POSETNIKOM VELESEJMA

se pripravoba, da si ogledajo zalogo manufakture, galanterije in usnjarsva pri tvrdki

„Danica“ 4278

Maželj & Rajšeli v Ljubljani, Turjaški trg št. 1.

Ogleite si električni pisalni stroj „Mercedes“ Pavilion E 59 4372.

Predno daš delati obleko, si oglej naš novešče modne liste, ki so v veliki izbiri na razpolago v knjižarni Tiskovne zadrge, Ljubljana, Prešernova ulica 51, nasproti glavne pošte.

Pravo Schichtovo milo z znamko „Jelen“ je že 60 let znano kot najboljšo in najizdatnejšo od vseh vrst pralnega mila. Pravo samo z imenom „Schicht“ in znamko „Jelen“!

Naši Kraji in ljudje

Higijenska razstava na velesejmu

Na ljubljanskem velesajmskem prostoru stojita dva paviljona, ki sicer ne spadata v strogo trgovski okvir institucije, ki pa sta za blaginjo naroda vsaj tako važna kakor ostali oddelki. To sta paviljona «M» in «N», v katerih je prisedel inspektor ministrstva za narodno zdravje razstavo ki nam podaja zanimiv in poučen pregled zdravstvenih razmer v Sloveniji.

Paviljona obsegata nešteto tabel z uradno dognanimi statistikami in zdravniškimi objekti. Pri vstopu v paviljon «M» visi nad vrati podoba slovenske vasi brez tuberkuloze. Znano je, kako gloje baš ta zavratna epidemija na zdravju ne samo slovenskega temveč morda še bolj hrvatskega in srbskega ljudstva. Deset- in desetisočji žrtve, ki zapadejo vsako leto in pri nas se upravičeno smatra jetika za najhujšo bolezen, ki uničuje prvi pogoj človeške eksistence.

Posebne tabele nam v tem oddelku razkazujejo stanje prebivalstva v Sloveniji od l. 1919 do danes in obseg umrljivosti. Na diagramih vidimo shematično predloženo naraščanje ljudstva, v protialkoholnem oddelku pa se nam odpira rak-rana našega ljudstva, pijančevanje in njega usodne posledice. Zelo poučni so tabelarični izkazi zločinov, ki jih povzročajo alkohol. Razstavila jih je mariborska moška kaznilnica. Iz njih izhaja, da se največ zločinov odigra ob nedeljah, ko predsedijo ljudje največ časa v gostilni. Od spirituoze se popije v Sloveniji največ vina.

Protituberkulozna Liga v Mariboru je razstavila številne diagrame o razširjanju tuberkulozne infekcije pri mariborskih otrocih ter ugotovitve jetike v raznih življenjskih dobah na podlagi preiskav. Državno zdravilišče v Topolšici je poslalo na ogled tip svojih vil iz otroškega sanatorija in preventorija, Rogaska Slatina razstavlja zdravilno vodo iz svojih vrelcev, okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani pa tabele, ki nudijo vpogled v obratne nezgode. Poleg njih stoji slika okrevališča, ki ga vzdržuje omenjeni zavod na otoku Rabu. Interesanten je pogled na relief ljubljanskih obrežij po regulaciji, serija operiranih slepičev iz Maribora (vse s poučnimi razlagami) ter oddelki za dojenčke, ki naj ljudi pouči, kako treba ravnati z našim pomladkom.

Paviljon «N» je posvečen važnosti spolnih in kožnih bolezni. Poleg tuberkuloze so to bolezni v našem narodu najbolj razširjene. Boj proti njim je tem težji, ker se jih okuženci sramujejo priznati ter jih prikrivajo, sebi in drugim v neizmerno škodo.

Med spolnimi boleznimi je najopasnejša sifilis, ki je posebno nevarna, ker se lahko prenaša potom sredstev, ki jih vsi uporabljamo v vsakdanjem življenju. Spričo nevednosti in nemarnosti pa prehaja celo na nedolžno potomstvo. Kakšno žalostno življenje čaka sifilitične bolnike in otroke sifilitičnih roditeljev, o tem pouče obiskovalca številne slike, ki se nahajajo v desnem oddelku tega paviljona. Mariborski ambulatorij je razstavil celo vrsto diagramov in statistik na podlagi izkustev. Za njegovo delo mu ne moremo biti dovolj hvaležni. Strašna so posebno ugotovljena dejstva, ki jih razberemo na podlagi tabelaričnih izkazov o razširjenosti spolnih bolezni med različnimi sloji: na prvem mestu stoji seveda prostitucija s 30 odst., brž za njo pa sledi dijaški stan 25 %, potem trgovski, delavski in vojaški. Tabela krvnih preiskav po Wassermannovi metodi nudi interesantne rezultate. Najkonkretnje pa pouče obiskovalca kaj so spolne bolezni, shematični prerezi trupel in bolnih organov. Tu vidimo pojave sifilitičnih ran na nogi in golencih, povzročitelje sifilide spirohete, zatrdino (trdi čankar), sifilitično vnetje sklepov, izpuščaje na raznih delih telesa, razliko med zdravim in sifilitičnim srcem, prikaz sifilide v prvem, drugem in tretjem štadiju, pododavano in prirojeno ter pridobljeno sifilis.

lido itd. Kdor obišče ta oddelek, dobi jasen vpogled v grozo in posledice sifilitične kuge. Oddelek izpopolnjuje tudi nazorne podobe o boleznih ženskih organov, primeri tuberkuloze kože, ozeblin in starostnega prisada na nogi, ki je posebno pri ženskah zelo česta bolezen.

Nasproti veneričnemu oddelku stoji oddelek z bogato porodniško statistiko in važnimi podatki ženskih bolnic oz. oddelkov v Ljubljani, Celju in Mariboru. Zdi se, da posetniki velesajma instinktivno slutijo velik pomen paviljonov «M» in «N», kajti naval na higijensko razstavo je neprestano ogromen. V paviljonu «N» se nahaja tudi predavalnica, kjer se vrše dnevna predavanja strokovnjakov.

Prvo predavanje se je vršilo v petek 15. t. m. Dr. I. Pirč, šef higijenskega zavoda v Ljubljani, je govoril o higijenskem preporodu ljudstva; včeraj je predaval primarij H. Robič iz Maribora o spolnih boleznih. Danes, v nedeljo, govori g. L. Puhar o alkoholizmu. Opozarjamo na ta važna predavanja, ki se vrše nastopne dni v sledečem redu:

Ponedeljek, 18.: dr. Matija Fink iz Maribora: O ženskih spolnih boleznih (samo za ženske!).

Torek, 19.: dr. Z. Lapajne: Je-li mogoče, da se očujemo jetike?

Sreda, 20.: dr. M. Ambrožič: Higijena dojenčka in malega deteta.

Četrtek, 21.: dr. M. Černič, primarij iz Maribora: O vnetju slepiča.

Petek, 22.: dr. M. Ambrožič: Higijena dojenčka in malega deteta (drugi del in konec).

Sobota, 23.: dr. Tone Jamar: Problem jetike v Sloveniji.

Nedelja, 24. (zaključno predavanje): g. L. Puhar: Alkoholizem v Sloveniji.

Predavanja pojasnjujejo kinematografske in skoptične slike. Vstopnice ni. Začetek vsak dan ob 4. popoldne.

Samomor v Rožni dolini

Ljubljana, 16. avgusta.

Danes, v zgodnjih jutranjih urah, je razburila prebivalce Rožne doline vest, da se je odigrala na vrtu vile g. Bischofa krvava drama. Kraj vrtno poti je ležal mrtev, z glavo v njeni in ustreljen v srce l. 1900 rojeni 24letni trgovski sodnik Anton Cunder, zaposlen pri tvrdki «Orient» stanujoč sicer v «Krcnovi hiši» na Tržaški cesti.

V družini Bischof se je praznoval god starejše hčerke Marije in je bila h godovanju povabljena tudi večja družba znancev družine in domačih hčerk. Praznovanje se je raztegnilo v veselem razpoloženju pozno v noč. Med povabljenici je bil tudi Anton Cunder, ki je bil ves čas zelo vesel in ni bilo opaziti na njem nikake duševne potrtosti. Okrog treh ponoči pa se je nenadoma dvignil od mize, odšel na vrt in si pognal iz browninga, ki ga je imel pri sebi, kroglo naravnost v srce. Nekaj minut za njim je odšel na vrt tudi v družbi navzoči nesrečnikov brat Pavle, ki ga je iskal po vrtu. Naenkrat je začul na nekem mestu hropenje, pristopil bližje in se sklonil nad bratom, ki je vzdihnil zadnjikrat.

O tragičnem dogočku je bila takoj obveščena policija. Na mesto sta prispela takoj policijski zdravnik dr. Avramovič in policijski uradnik Podreberšek. Po zdravniškem ogledu je bilo truplo nesrečnega mladeniča prepeljana v mrtvašnico na Vič Kaj je gnalo pridnega, marljivega in povsod priljubljenega mladeniča v smrt je skrivnost. Tožil ni nikomur o kakih skrbeh in prazna je tudi vest, da si je vzeli življenje radi nesrečne ljubezni.

Morski svetilnik

iz Mirim čokolade. Velesajem paviljon „H“.

„Rusko-srbski klub“ v Beogradu

Merkantilno - spekulativna igralnica pod krinko kulturnega društva.

Pred par dnevi smo obširno poročali o gnezdju ruskih beguncev, ki so v beograjski palači «Metropol» imeli skrivališče za hazardne igre in uživanje kokaina. Pri odkritju tega gnezda so prišle na dan take reči, da se je policija odločila preiskovati dalje in po možnosti zatreti elemente, ki so pod krinko begunstva uživali gostoljubje naše države, pri tem pa demoralizirali družbo, ki se je zbirala pod njihovim okriljem.

Policijski agent Tomić, ki je tako lepo uspel z odkritju v Metropolu, je med beograjskimi Rusi dvomljivo eksistence prišel hitro na glas opasnega detektiva. Listine, ki so prišle na dan pri odkritju gnezda v «Metropolu», so dale povod za sum, da obstoja v prestolici vsaj še eno tako gnezdo, v katerem se shaja propala ruska plamiška družba. Tomić je postal pozoren na «Rusko - srbski klub», ki je imel svoje prostore v neki novi hiši v Prizrenski ulici. Ker so ga Rusi osebno že dobro poznali se je moral maskirati in kot tak si je priboril vstop v tajne prostore, ki so bili naravnost rafinirano urejeni in opremljeni. Lastniki stanovanja so bili bivši ruski oficirji, večinoma polkovniki in podpolkovniki, ter nekateri plemiči.

Ko je agent stopil v stanovanje, mu je udaril v nos čuden opojen vonj. Moral se je vpišati v knjigo gostov, šele nato so ga pustili naprej. Ta stanovanj so bila prevlečena z dragocnimi preprogami, na stenah so viseli težki čilimi, mize so bile pregrnjene s prti iz sukna in izpod stropa je metala v sobo medlo luč s svilo zastrita svetilka. Stanovanje je bilo kakor skrivnosten tempelj. Za vsakimi vrati, vodečimi iz sobe v sobo, so bile zagrnjene goste zavese, skozi katere niso mogli prodreti glasovi iz sosednjih prostorov. Sobe za igranje so bile tri. Ob stenah so stale krasne otomane s kožami eksotičnih živali. Mize v dveh sobah so bile fine, toda navadno dela

Pristni kranjski firnež,

prvo vrstno suhe in oljate barve, laki, kit, klej, spirit gorljiv, prašno olje, slikarske in pleskarske potrebščine.

Ravhekar & Derganc

Pred škoňjo št. 20 3403a

Paviljon I 378
Crobath Franc
 družba z o. z.
 Ustanovljeno leta 1885.
Kranj (Slovenija)
Domača industrija
domaćih čevljev
 (kućnih cipela) iz raznega blaga, kot lasting, segel, štramm, filc, pliš itd.
 — Pliši za razne stroke. — Manufaktura vse vrste iz prvovrstnih tovarna na debelo in drobno.
Čeniki na razpolago.
 Tovarniške kolekcije raznega blaga.

brez vdolbin, ki se nahajajo na mizah za ruleto. Samo v srednji sobi se je nahajala miza posebne vrste, napravljena po vzorcu miz v Monte Carlu. V tem prostoru so se igrale najopasnejše hazardne igre.

Detektiv Tomić je tudi topot Ruse popolnoma presenetil. Premamili jih je s tem, da je najprej «zapravil» tritisoč Din. Nato je vstal in pozval hazardiste, naj se vdajo. Rusi so v prvem hipu obstumeli, nato pa so zbegavni začeli kričati: «Tomić je tu, Tomić je tu!» ter so hiteli skrivati denar, ki je ležal pred njimi na mizah. Nekateri so se hoteli rešiti z begom, toda prestregli so jih žandarji, katere je detektiv razpostavil okoli hiše.

Racija je prinesla nepričakovane uspehe. Našle so se knjige, v katerih so bili natančno zabeleženi posetniki lokala, delničarji družbe za hazardne igre ter drugi «prijatelji». Našli se je tudi originalen dokument, v katerem se obvezuje hazardna družba plačati lastni rulete za vsako noč 5000 Din odškodnine. Delničarji hazardne družbe so dobivali po 10 odstotkov skupnega dobička ter so vplačevali gotov procent te vsote v osnovno glavnico.

Poleg igralnih prostorov se je našla sobica, v kateri se je dobival kokain, morfij in eter. Detektiv je med preiskavo našel na listek, na katerem je stalo zapisano: «Dajte temu gospodu gram kokaina.» Kdo je zapisal te besede in komu je veljal strup, se ni dalo ugotoviti. Lastniku lokala je bilo to seveda strašno neprijetno. Venomer je trdil, da se igrajo pri njem samo nedolžne igre na karte in da ne vzdržuje nikakega «gnezda». Preiskava pa je dokazala baš nasprotno.

Lastnika igralnice v Prizrenski ulici sta bila neki Bergstrem in njegova žena. Kot solastniki so fungirali: Milerski, bivši ruski podpolkovnik, sedaj slušatelj na beograjski univerziti;

Andrejev in Drobnjakov. Imena ostalih so drže v tajnosti, ker je preiskava še v teku.

Najlepše pa je to, da so se hazardisti in kokainisti shajali pod egido slovenske vzajemnosti, pod krinko rusko-srbskega «kulturnega» zblíževanja. Družba je budno pazila na to, da niso vanjo zašli ljudje, ki bi utegnili kompromitirati njeno tajnost. Vabila je samo znane bogataše in njihove žene. Prve je skubila za denar, druge pa navadila na uživanje kokaina, morfija in etra. Tako je sejala nečednost povsod, do kodar so segli njeni prsti.

Pridite na Krekov trg!
 Za čas velikega sejma od 15. do 25. avgusta je na Krekovem trgu št. 10 v prvem nadstropju pri Tekstil-bazarju vsak dan odprta
razstava ostankov
 blaga za obleke in perilo. Ostanke so prodajajo za skoro polovične cene.
 Tam kupite:
 Fino veliko delenasto bluzo za 27 Din — Fino veliko delenasto obleko za 63 Din — Dobro močno sukno za veliko moško obleko z vso podlogo za 350 Din — Fino cefirasto moško srajco za 44 Din — Moške cajgaste hlače iz močnega ovirnatnega blaga za 48 Din — Moške hlače iz močnega bombažnega cajga samo za 38 Din.
 Kdo nima prilike na razstavo ostankov osebno priti, naj piše po cenik. Po pošti pošiljamo ostanke vsak dan. Po končanem velesajmu se prodajajo ostanke na zalogi samo vsako sredo in soboto pri 4355 a
Tekstil-bazarju, Ljubljana
 Krekov trg št. 10 (prvo nadstropje).

OBLEKE za gospode in deco
 kupite najbolj ugodno pri tvrdki
J. MAČEK
 Aleksandrova cesta št. 12.

REMINGTON Mod. 12
 brazilski pištolni strel
 FRANC BAR Cankarjevo nabr. 5. Tel. 407

Odda se
 izdelovanje pat. praška za britje, katero brez britve, mila, briv. aparata brije. Poskušno britje in pojasnila pri Repe, Florijanska ulica 6. I. nadstropje. 4405a

Kulturni pregled

Prød novo gledališko sezono v Ljubljani

Gledališka sezona 1924/1925. se odpre v Ljubljani dne 1. oktobra. S posebnim oziranjem na vzorčni velesajem pa se vrši prej nekakšna medsezona, v kateri bosta opera in drama odprti gotovo vrsto dni v avgustu in septembru.

Medsezonska prinaša v dramo in oder priljubljeno noviteto, ameriški produkt «Firma P. B.», v kateri nastopajo kot glavni igralci gg. Sest in Lipah ter dami Saričeva in Medvedova. Iz lanske sezone se ponovi «Pazlavka». Opera uprizarja že od lani znano «Carjevo nevesto» z glasbo Rimski Korzakova, «Cavalleria rusticana» s tenoristom Moricem, «Gorenjskega slavčka» z g. Lovšetovo in «Pikovno damo» ter «Traviato».

Ravnatelj drame g. Milan Pugelj nam je prižnjo dovolil vpogled v svoje bozate načrte za novo dramsko sezono. Noviteta bomo imeli celo vrsto. V Putjavci režiji se uprizaro slavni Rostandov «Cyrano de Bergerac», Lipah režira Remčovo «Magdo» in Ibsenov «Rosmersholm». Šest pripravlja Pirandellovo atrakcijsko komedijo «Šest oseb išče avtorja», z

g. Osipovičem-Sucalovim pa se vodstvo pogaja glede inscenacije Tolstega tragedije «Moč teme». Za Nušičevo šestdesetletnico se bo igrala komedija «Sunčljiva oseba». «Firma P. B.» pojde skozi repertoar že v prvem času, istotako tudi «Pazlavka», ki pride na vrsto vmes med resnimi, težjimi umotvori.

Ko bo ansambel že dobro vigran, se prično skušnje za župančičevo tragedijo «Veronika Deseniška». Vodstvo drame hoče uprizariti to delo z vso spoštovanjem do njenega zaslužnega avtorja.

Ostali dramski repertoar bo večinoma slovenski. Cankarjevo «Pohujšanje v dolini šentflorjanski» se nastudira in zrežira nanovo; na vrsto pride od slovenskih avtorjev Finžgar (najbrže z «Verigo»), Jalen («Šeno») in dr. Lah (z otroško igro «Pepehuhe»).

Ruski pisatelji bodo letos posebno krepko zastopani. Na vrsto pride Gribojedova komedija «Pamet - nesreča». Tolstega zadnje dramsko delo «In luč sveta v temi», Ostrovskega «Vasilja Molentjeva», Potapenkov «Cigan» (Zulik), Jevrejinova «Kar je glavno». Eventualno se ponovi «Hasanaginica» v originalu. Hrvate bo zastopal Donadini z aktovko

«Gogoljeva smrt» in še kdo drugi. Uprizaro se tudi po eno delo iz češke in poljske dramske literature. V sponu A. Puškina pridejo po možnosti na vrsto tri enodejanske: «Mozart in Salieri», «Skopi vitez» in «Kameniti gost».

Klasični repertoar bo nudil Ecripidovo «Medeja», Shakespearjevega «Romca in Julijo» v prevodu Ivana Cankarja in tragedijo «Macbeth» v župančičevi prestavi. Molière pojde čez oder s «Skopuhom» in «Scapinovimi zvijačami», Schiller s «Kovarstvom in ljubeznijo». Od sodobnikov prideta na vrsto še Shaw («Pygmalion», «Candida») in Dario Niccodemi («Scampolo»).

V dramskem oboju ni izprememb. Ansambel je lanski, gledališko vodstvo pa se bo potrudilo, da prinese na oder čim manj teatralnosti.

Opera objavi svoj natančen repertoar pozneje. Sezona se odpre v Rimski Korzakovo opero «Majska noč», ki zavzema v ruski narodni operi približno tako mesto kakor pri Čehih «Prodana nevesta».

Izpremembe v opernem personalu so znane in deloma že znane. Zikovo in Simena smo izgubili na Zagreb. Uprava se nima pravega nadomestila za njiju. Za angažma bosta pela sopranistka gdč. Vanečkova in tenorist g. Jiranek, bivša člana olomske opere, ki sta zadnje čase uspešno gostovala s Čehi na Dunaju. Predstavita se nam še tekom septembra. Pozdraviti pa je dejstvo, da se je gleda-

lišču posrečilo pridobiti nazaj dve reprezentativni slovenski pevki, g. Lovšetovo in g. Thierry-Kavčnikovo. Poleg tega nastopi kot gost tenorist g. Moric z Dunaja. Pel bo v «Trovatoru» skozi več abonma. K sreči nam je ostal ohranjen basist g. Betetto. V dirigentskem zboru je nastala vrzel; g. Matačić je odšel v Beograd in uprava mu bo morala iskati namestnika.

«Firma P. B.» Ljubljanska drama je v zabavo posetnikom ljubljanskega velesajma sinoči igrala ameriško komedijo v treh dejanjih iz trgovskega življenja «Firma P. B.» Stvar je po svetu zelo priljubljena in čisto na repertoarju. Pri nas jo je preredil za oder Josip Kostanjevec ter jo lokaliziral. Predstava je bila, kakor se je splošno pričakovalo, v prvi vrsti zabavna, v svoji zabavnosti satirična, sploh pa šegretajoča in je zato tudi ujalala. Glavne vloge so bile v večjih rokah gg. Saričeve in Medvedove ter gg. Sesta in Lipaha. Komedija se za časa velesajma še ponovi.

Hrvatski glas o Pivkovihi spisih. Zagrebški «Obzor» od 14. avgusta objavlja v podlistku obširen referat o Pivkovihi spisih (Seme, Jablana med frontama, Carzanska noč) in pravi, da bi med nami ne smelo biti človeka, ki bi šel mimo te knjige, eminentno zgodovinskega dokumenta v borbi za osvobodjenje in ujedinjenje Jugoslovancev.

Dr. Makso Moric, odličen slovenski liričen tenor, je angažiran na dunajski ljudski operi. O njegovih nastopih smo že večkrat poročali, ravno tako tudi o njegovih gostovanjih na graški operi. V torek 19. t. m. nastopi dr. Moric prvi v Ljubljani, in sicer v Mascagnijevi operi «Cavalleria Rusticana».

Ljubljanska opera. Danes, v nedeljo, pojeto v opernem gledališču Foersterjevo opero «Gorenjski slavček». Glavno vlogo Minke poje ga. Pavla Lovšetova, ki je pela Minko pri prvi uprizaritvi 1. decembra 1922. in jo poje v nedeljo že dvajsetič. Franja poje Banovec, mater Ropasova, Chansonetta Subelj, oškrbnika Zupan, pisarja Mohorič itd. Vstopnice pri dnevnih blagajni v operi.

Slovenska umetnost povabljena v Prago. G. prof. Kafka, podpredsednik češke umetniškega društva «Manes» je povabil slovenske upodabljaljoče umetnike na revanžno razstavo v Prago.

Grand cirkus Bruno.
 Ljubljana, Lattermannov drevored.
 Danes v nedeljo dne 17. avgusta dve predstavi
 prva ob 4. uri popoldne
 druga ob 9. uri zvečer.

Prispele so nove atrakcije prvorazrednega cirkusa. Na koncu predstave zanimiva borba in angleški box-match

Tida -

toaletno milo je dobro in vedno enako dobro

1831

Domače vesti

* Izredni občni zbor Jugosl. novinar-kega združenja, sekcija Ljubljana, se vrši v soboto 23. t. m. ob 16. v restavraciji Košak »Pri Križu« v Ljubljani, Krek v trg.

* Iz državne službe. Pri pošto-čkovnem uradu v Ljubljani je Rudolf Rozman imenovan za šefa knjigovodstva. Carinik Ljubomir Gjukanović je na lastno prošnjo iz Osijeka premeščen k glavni carinarnici v Mariboru. Henrik Podkrajšek, profesor srednje tehnične šole v Ljubljani, je trajno upokojen.

* Odlikovanje. Kralj je odlikoval dolgoletnega trboveljskega šolskega ravnatelja in nadzornika g. Gustava Veduska za njegove zasluge na šolskem polju z redom Sv. Save IV. razreda. Zaslužnemu šolniku iskreno čestitamo!

* Imenovanje v pravoslavni cerkveni službi. Pravoslavni vojaški svečenik gospod Dimitrij Janković v Ljubljani je imenovan za administratorja pravoslavnega protoprezbiterijata za vso Slovenijo.

* Upokojeni šefi državnih bolnic. »Službene Novine« javljajo, da so trajno upokojeni naslednji šefi državnih bolnic: doktor Vinko Gregorič v Ljubljani, dr. Božo Kurajica v Šibeniku, dr. Halecka v Nišu ter David Višnjik, upravnik kopalnice Plidže v Bosni.

* Poročil se je v St. Juriju ob juž. žel. g. inž. Ciril Jeglič z gđ. Vido Zganjarjevo, hčerko nadučitelja v Blagovni. Bilo sr. »ao!«

* Tiskarski skrat. V feljtonu Zvonimira Kosma »Lep dan« od 12. t. m. čitaj pravilno: V zgodnjem nedeljskem jutru — mesto napačno stavljeno: V zgodnjem jesenskem jutru itd.

* Zdraviliška sezona v Rogaski Slatini. Kakor nam poročajo iz Rogaske Slatine, je bilo do 3. t. m. skupno 5718 gostov, ne pa 3853, kakor smo pomotoma poročali v št. 191.

* Češkojugoslovanski sestanek v Rog. Slatini. Češkoslovenska obec v Ljubljani in Češki klub v Mariboru predmeta v nedeljo dne 24. avgusta 1924. izlet v Rogaske Slatino ob vsakem vremenu. Tega izleta se udeležita Jugoslovansko-češko-slovaška liga v Ljubljani in v Mariboru. Imenovana društva vabijo svoje člane k obilni udeležbi, kakor tudi nečlane Českoslovaške iz okolice Celja, Ptuj, Novega mesta in drugih krajev Slovenije. Dobrodošli bratje Jugoslovani. Posebnih vabil se ne razpošilja. Prijave k udeležbi ustmeno in pisмено najkasneje do torka dne 19. t. m. g. Viljemu Sequardt v Ljubljani, Selenburgova ulica 4, na dvorščicu. Pri prijavi je plačati predplačilo 25 Din na račun skupnega kosila. Izletniki iz Ljubljane se odpeljejo z vlakom, ki odhaja z glavnega kolodvora v Ljubljani ob 5.28 uri, prihod ob 9.8 uri v Rogasko Slatino, se vrnejo od tam z vlakom ob 18.19 uri, prihod v Ljubljano ob 22.15 uri. Udeležniki, ki so člani »Planinskega društva«, plačajo polovično vožnjo, pod pogoj, ki so bili tozadevno objavljeni. Za Mariborsko oblast se dobijo eventuelno podrobne informacije pri Češkem klubu v Mariboru.

* Tragična smrt. Iz Trbovelj nam poročajo: V četrtek, ob 11. ponoči, je zgorela v svojem stanovanju ga. Neža Stanferjeva, vd. va po nadučitelju Stanferju. Revica je bila že dalje časa bolna in je le težko zapuščala posteljo. Ponoči se ji je najbrže zvrnila svetiljka, nakar se je vnela posteljina. Ker je bila sama doma, se je očitvidno v dimu najprej zadušila in potem zgorela. Našli so po pogasem ognju le močno ožgano okostje. Nesrečna žrtev je bila stara mati vrljega staroste trboveljskega Sokola g. Sušnika in mati učitelja g. Stanferja. Obema naše sožalje!

* Ruskih emigrantov se ne tiče predpis o inozemskih delavcih. Minister za socialno politiko je odredil, da se določila člena 103 zakona o zaščiti delavcev naj ne uporabljajo na ruske begunce. Predpis pravilnika o inozemskih delavcih, ki je bil nedavno razglašen, torej glede ruskih emigrantov ne pride v poštev in niso ti emigranti podvrženi specialni kontroli ministrstva za socialno politiko.

* Nova železniška proga. Po naredbi ministra saobračaja so se te dni pričela dela za zgradbo nove železniške proge Niškočane-Prokuplje.

* Jugoslovanski parobrod resil francoske avijatike. Pred štirimi dnevi je prispel jugoslovanski parobrod »Kostrena«, na potu iz Rotterdama v Barleto, v Alžiriji. Pripeljal je tja tri francoske avijatike, ki jih je našel na širokem morju. »Kostrena« je plovila skozi Gibraltar. Pri Herkulovih stebrih je prejela brezbržno brzjavko nekega hidroplana, ki je prosil pomoči, ker se je vsled defekta na motorju blizu rta Palos moral spustiti na morje. Parobrod je odšel v označeni smeri ter potegnil iz morja posadko poštnega hidroplana linije Oran-Alicante. Posadka, obstoječa iz treh mož, je bila celih petnajst ur v smrtni nevarnosti.

* Pravilno sestavljena čajna mešanica da veliko močnejši in zlahknejši okus in aroma, kakor enovrstna čaj. Zahtevajte vsled tega samo čajne mešanice v zavitkih znamke »BUDDHA«, ki so najboljše in strokovnjaško sestavljene. Zahtevajte poleg zavitka »BUDDHA« navodila o pravi.

* Ponesrečila cela rodbina. V Stari Moravici na Hrvaškem je ponesrečila te dni cela rodbina tamkajšnjega posestnika Aleksandra Poljakovića. Prošli terek je po daljši boleznii umrl Poljakovičev edini otrok, triletni sinček. Očeta je to tako pretreslo, da so se bali za njegovo živ-

ljenje. Nesreča res ni izostala. Ko je šel Poljakovič k vodnjaku po vodo, se je mož zgrudil in padel v vodnjak, iz katerega so ga potegnili mrtvega. Zeno je od strahu in žalosti zadela kap in se bori s smrtjo.

* Ogromna merska goba. V bližini Solte ob dalmatinski obali so našli te dni ogromno mersko gobo vrste Geodia gygas. Goba je sferoidne oblike in ima v premeru 80 centimetrov. Zanimivi objekt je bil izročen splitskemu prirodoslovnemu muzeju.

* V zdravilišču »Termas v Laškem« razpisuje Pokojniški zavod za nameščenje v Ljubljani, za dobo od 1. do vstega 15. septembra za enega zasebnega nameščenca svojega zavarovanca prosto mesto s prvostopno preskrbo, to je s prosto sobo, popolnoma vso prehrano, zdravniško pomočjo in kopanjem, toda brez potnih stroškov. Prošnje se vlagajo pri zavodu do dne 27. t. m. opoldne in morajo biti opremljene z uradnim spričevalom, da prosilec nima premoženja in s potrdilom zdravnikov, da prosilec bolega za protinskimi ali revmatičnimi obolenjem lažje vrste, da bi bilo zdravljenje v termalnem kopalnišču potrebno, da je od 15dnevnega zdravljenja pričakovati zboljšanja in da prosilec lahko potuje brez spremstva.

* Zaradi psa ustrelil prijatelja. Dva prijatelja, Verič in Golik, sta sedela te dni v neki gostilni na Sušaku. Imela sta pri sebi vsak svojega psa. Zivali pa nista bili prijateljsko razpoloženi: začeli sta se grizti in nastala je med njima divja borba. Veričev pes je bil močnejši in ko je Golik videl, da je njegov pes že nevarno ogrizen, je prosil prijatelja, naj zadrži svojega psa, česar pa ta ni hotel storiti. T. je Golika tako razdražilo, da je potegnil revolver in ustrelil prijatelja v glavo. Verič se je mrtve zgrudil na tla. Golik je bil aretiran in izročen sodišču.

* Bitka kmetov s komiti. Iz Stipa pripajo poročilo, da je tristo seljakov napadlo bolgarsko-komitsko četo. V boju so bili ubiti štiri seljaki in trije komiti. Sedem komitov je bilo ujetih.

* Zgubila je v četrtek, dne 14. t. m. opoldne od St. Vidu nad Ljubljano do Zg. Šiške. Zena siromahnega invalida denarnico s srednjo vsoto denarja. Ker denar ni bil njena last, je izguba zanjo še bolj občutna. Pošten najditelj se zato prosi, da izroči denarnico z vsebino v upravništvu »Jutra« v Prešernovi ulici, ali pa na naslov, ki je razviden iz listin v denarnici, za kar dobi primerno nagrado.

Iz Ljubljane

u— Maša zadušnica za kralja Petra. Povodom današnje obletnice smrti blagopokojnega kralja Petra Velikega Osvoboditelja se vrši danes, ob 11. dopoldne, v stolni cerkvi slovesna maša zadušnica.

u— Razstava stavbe umrnosti na obrtni šoli. Vabimo vse sloje, da posejijo stavbo razstavo, kjer se jim bo nudila prilika, da vidijo napredek modernega stavbarstva. Razstava je že otvorjena ter je dostopna do 25. t. m.

u— Veliko zanimanje vlada po Ljubljani za današnja humoristično nogometno tekmo med reprezentancama zagrebških in ljubljanskih tiskarjev. Borba obeh »prvorazrednih« moštev bo gotovo nad vse ljuta, saj je med ljubljanskim moštvom par — športnih funkcionarjev, med zagrebškim pa celo par dolgoletnih športnih — podpornih članov. Borba na življenje in smrt se vrši popoldne ob 4. na igrišču Hiriže.

u— Dela na Aleksandrovi cesti napreduje dosti hitro, tako, da utegne biti cesta — ako ne bo vremenskih nezdov — dogotovljena že pred 1. oktobrom, s katerim terminom jo je glasom pogodbe treba oddati promet. Zemeljska dela so v glavnem končana, cestna kanalizacija urejena. Kabliji z močno stru'co so preloženi v poseben kanal; preloženi so bili včeraj izpod cestišča tudi vsi telefonski in telegrafski kabli. V nekaj dnevih dospo novi plinovod do Bleiweisove ceste. Parni cestni valjar je dospel do Tomanove ulice, betonska podlaga cestišča je pa izgotovljena med pošto in gledališko ulico. Betonska podlaga na cestišču se mora sušiti tri tedne, nakar pričnejo asfaltrji z delom. Aleksandrova cesta napravlja sedaj s svojimi širokimi hodniki, katerih konture se že dobro poznajo, ter z lepimi zavoji na križiščih, eleganten vtis. Treba bi bilo, da bi ob enem tudi uprava Narodnega doma spravila v sklad novo avenijski prostorom pred glavnim vchodom v Narodni dom, ker je sedanje stanje očitvidno le provizorij Narodni dom bi moral dobiti jasno markiran dohod za pešce in poseben dovoz za vozove, približno na način, kot je to vprašanje rešeno pred opero Taka rampa bi poslople v arhitektonskem oziru zelo dvignila, ob em pa tudi vravnala promet, ki je v zimskem času slehra večer na tej točki jako velik.

u— Stolpič, izložen v drogeriji Adria v Selenburgovi ulici, je sestavljen iz skatljice po vsem svetu znane Ovomaltine, ki je pripravljena iz svežih jajc, kakava in slad. ekstrakta dr. Wanderja.

LILHIP
na velesejmu

Zahtevajte od soproga

ko odide na velesejem, da vam kot darilo in spominček prinese krasen **svilen jumper**, ki jih nosijo ljubljanske dame z izrednim ponosom, ker so iz znane zaloge **Fran Lukič, Pred škofijo 19.**

u— Pogreb ponesrečenega sprevoznika g. Petra Majcena se vrši danes ob 4. popoldne iz javne bolnice na pokopališču k sv. Križu.

u— Za čas velesejma kupite po znižanih cenah v papirnici M. Tičar, Ljubljana, razglednice in vse pisarniške potrebščine.

u— Kelliko stroškov si napravljamo z žalnimi oblekami, ki največkrat v hitrosti niso niti dobro izdelane. Jake lepo se nosi črni jumper in črno krilo, ki zahteva najmanj izdatkov. Po ugodnih cenah ima trdka Fran Lukič, Pred škofijo 19, tudi žalne obleke za dame (Mantelkleider), kostume, črne damske jenske in zimske plašče. Zapomnite si to za slučaj potrebe.

u— Policijske prihlave. Od petka na soboto so bili prijavljeni sledeči slučaji: 1 tatvina, 1 kaljenje nočnega miru, 1 pijanost, 5 prestopkov cestnega polietjekega reda, 1 prekoračenje polietjeke ure, 2 neplačana zapitka, 1 pretep, 3 prestopki pasjega kontumaca, 1 nedostojno vedenje, 1 prireditelj plesa brez dovoljenja, 1 prestopke prevozniskega reda in 3 prestopki heračenja.

u— Pozor na žeparje. Z ozirom na ljubljanski velesejem in na prilike, ki jih nudi so prispeli v Ljubljano iz raznih krajev, tudi tatinski elementi, posebno žeparji, ki slutijo na vseh sličnih prireditvah svojo žetev. Ze takoj prvi dan je bil prijet na velesejskem veselišnem prostoru neki tat sumljiv individij, ki je poskusal spravljati razne vrednosti iz tujih žepov v svojega. Ker je popolnoma gotovo takih sumljivih prikazni na velesejem več, opozarjamo občinstvo, da je v tem vedelo pozornoro.

u— Vlom v kapelo. V znano rakovniško kapelo je vliomil v dneh od 9. pa do 14. t. m. neznan tat, ki je odprl tamkaj se uhačajočo omaro, iz katere je pobral dve mašni oblačili vijoličaste barve ter mehko vezan brevir z zlato obrozo. Tatu so morale biti domače razmere dobro poznane.

Danes večer vsi na ples v Narodni dom!

Iz Maribora

u— Zupanske volitve v Studencih pri Mariboru so se vršile v četrtek, dne 14. tega meseca ob navzočnosti komisarja gospoda Makarja. Za župana je bil izvoljen zopet socialist g. Kaloh. Tudi svetovalci so vsi socialisti. Slovenski blok je oddal pri volitvah prazne glasovnice.

Iz Celja

u— Veselo gledališče v Celju. V sredo, dne 20. t. m. gostujejo v tukajšnjem mestnem gledališču člani vesela gledališča pod vodstvom g. M. Spašiča s štirimi enodejankami. V Mariboru je dosegla ta družba popoln uspeh. Vstopnice so v predprodaji pri tvrdki Gorihar-Leskovek.

Dopisi

ST. VID NAD LJUBLJANO. Kratak čas nas loči od javnega nastopa čentvidskega Sokola dne 7. septembra. Na prireditelje Sokolstva in jih prosimo, da nam z mnogobrojnim obiskom dokažejo naklonjenost, ki je z ozirom na moralen kot gnoten uspeh v našem kraju, kar najbolj potreben. Telovadni uspehi našega Sokola pa bodo vsililec nudili najlepši užitek, saj so bili vespovsodi priznani kot dovršeni, katere je bilo mogoče doseči le z vztrajnim sistematičnim vebanjem. Za obisk se vsem kar najlepše priporočamo! Dolžnost domačega članstva pa je, da ta svoj sokolski praznik na naj-dostojnejši način proslavimo; izgovori izmišljenih zadržkov bodo izpričali nezavednost vsakega, ki bi pri prireditvi manjkal. Dva momenta prisotnosti v društvu sta za vsakega člana obvezna: prisostvovanje na občnem zboru in pri javnem telovadnem nastopu. Pričakujemo, da ne bomo pogršali nikogar iz naše sokolske društvene familije. Natančen program se objavi pravočasno. Zdravo! **BOROVNICA.** Za »Slovenčeve« poročevalce so najbrže zopet nastopili pasji dnevi, ki ljuto lažejo nad vsakim naprednjakom. Z vso vneemo so se vrgli posebno na Sokole, pri katerih iščejo raznih drob-

Telefon 730 **Kino Ljubljanski dvor** Telefon 730
17. 18. in 19. t. m.
Velikomestni film
Kakose osvojijo moške
Romantični doživljaji neke Američanke v 5 dejanjih, v glavni vlogi **Const. Binney**
Predstave ob nedeljah ob pol 11., 3., pol 5., 6., pol 8., in 9. uri. — Ob delavnikih ob pol 5., pol 8. in 9. uri.

toliške cerkve, ki so kričali »Auf bikst« tako, da se je vse zgražalo nad njimi. Seveda jih je avtor članka zamolčal. Poročevalcu pa svetujem, naj neha s svojimi lažljivimi dopisi v »Slovencu« ali drugod, sicer ga doleti pasje plačilo. N. d. K.

TRBOVLJE. V nedeljo 10. t. m. je prireditelj »Sokol« v dvorani pri Fortaju krasen družabni večer, kjer so nastopili člani in naraščaj s posebno izbranimi vajami. Manjkalo tudi ni komičnih nastopov, kjer smo se najbolj smejali br. Gučeku. Plavsaku, ml., Pintariču in Dolinarju. Tudi br. Zeleznik ga je pilnil s svojim »Tiktak«. Višek navdušenosti je izrazil nepričakovani poset naših junakov iz olimpijskih iger iz Pariza. Med potjo iz Laškega v Ljubljano so se ustavili v Trbovljah: br. Hlastan (ki je Trboveljčan), Zupan in Rom. Nastopili so v olimpijski telovadbi na drogu in bradlji. Sledilo je viharno ploskanje in ovacije vsem trem našim sokolskim dikam. Za »Sok. dom« se je še posebej nabralo 2100 K. Zdravo.

LASKO. V nedeljo, dne 10. t. m. se je vršil vsakoletni običajni javni nastop tuk. Sokolskega društva, katerega so posejili tudi naši olimpijci. Kljub slabemu vremenu, ki je nagačalo in plašilo zlasti dopoldne, je prišlo dokaj gostov in tudi telovadcev od drugod, zlasti iz Posavskega okrožja. Prvi so nastopili člani, za njimi ženska deca in moški naraščaj s posebno točko br. Klepeja. Sledil je nastop moške dece, ki je bil zelo ljubeč, nato pa orodna telovadba. Vrsta iz Zagorja je izvajala na bradlji jako težke vrvine v lepih kombinacijah, ki so nadkrilile vsako pričakovanje. Ze sama obvezna vaja bi delala čast vrhunskim telovadcem. Nadejati se je, da bomo imeli priliko, videti nekatere izmed njih še pri odličnih tekinah. Društvo je eno prvih podeželskih, za njimi so se pojavili na telovadliških naši olimpijci, čijih nastop je žel veličanski aplavz. Nastopili so na drogu, bradlji, konju in s skupino na bradlji. Občinstvo je sledilo dovršenim izvajanjem in skoro bi se dalo reči: s svetožornostjo. Ob telovadbi je pozdravila naše pariške odličnike naraščajnica Sonja Elsbacherjeva. Izrazila je veselje in zahvalo domačega društva, da so je počastili s svojim obiskom in prelepim nastopom ter jim želela novih lavorik. Naraščajnice so poklonile vsakemu izmed njih sopek cvetic. Za olimpijci je nastopil ženski in moški naraščaj z dobro izvedenimi prostimi vajami. Zaključno točko so tvorile proste vaje članice, ki so bile izmed vseh prostih vaj najlepše izvedene. Po javni telovadbi se je vršila prosta zabava, ki bi izpadla še lepše, da je ne bi kvarilo slabo vreme. Tudi kopaliska uprava nam je bila letos izredno naklonjena. Dopusnila je članom v kroju termalne kopalje po polovični ceni ter dala društvu za prireditelje tudi primerni prostor v topliškem parku za razpolago.

tinic, da jih potem raznašajo kot izvirna poročila med svoja jagnjeta. »Slovenčev« poročevalce je imel tudi v nedeljo na javnem nastopu Sokola glavobol, ali pa je bilo krivo solnce, ki ga ni bilo, da ni videl, da se pod pokrivali skrivajo, ne demokratski, ampak črni močeradri rimske kate. Tako nje, kot tudi vsem ostalim faktorjem, ki so s svojimi žrtvami (rudniki) in sodelovanjem pripomogli k dobri uspešnosti slavija, izrekamo na tem mestu javno zahvalo.

BREŽICE. Pri Sv. Petru pod Sv. Gorami je nameščen za vzgojo ljudstva v smislu načel katoliške vere, g. kaplan Krušič. Kake vzgleda daje ta dušni pastir, je znano zlasti nekaterim brežiškim gostilničarjem, ki so mu morali že večkrat pokazati, kje so gostilniška vrata. V vinjenem stanju se g. kaplan glasno jezi na vse, ki niso pristajali klerikalne stranke. Tako je prišel g. kaplan v petek 1. t. m. iz Ljubljane v Brežice in sicer v spremstvu svoje prijateljice, gospe Kramarjeve iz Sv. Petra, ki je bila tudi v Ljubljani. Vstavila sta se v gostilni Držič kjer so se juna pridružili še nekateri somišljeniki g. kaplana. G. kaplan, ki je bil v civilu, se je v gostilni, v vinjenem stanju tako robato obnašal, da tega ne moremo preiti. Jezil se je nazprej na ljubljanski hotel »Union«, čes. da je moral tam plačati za sobo 105 Din? Nam se zdi tako opravilno solidnega hotela »Union« krivično. Soba z eno samo posteljo gotovo ne stane 105 Din. Sicer pa se bo znalo razmetelstvo »Union« že samo braniti. Kakor je to sedaj navada, si je nato privoščil g. kaplan še Orjuna, nazivajoč jih z Orjunci, sejnimi in drugimi podobnimi cvetkami, grozeč jim z uničenjem, rekot, da jih bo čakal v gostilni do 8. ure zvečer, čes. naj junci le pridejo, da jih bo postrelil, kažoč pri tem na piščelo v ženo. Le srčnoemu slehaču se je zahvaliti, da ni bilo nobenega akte. Člana Orjuna v gostilni, sicer bi se zopet reklo, da so Orjunasi izzivali in napadali. Za vse to divjanje ni imel g. kaplan Krušič niti najmanjšega poviča. Nihče mu ni rekel žal besede. Nepristranske priče so na razpolago. Dasi so Brežice v vinorodnih krajih, vendar moramo reči, da takih izpadov nismo vajeni, zato je zgražanje nad g. kaplanom splošno. Gospoda škofa dr. Karlina v Mariboru, katerega vsi čislamo, vprašamo, ali je tako vedenje spodobno za duhovnika in ali že omenjeni g. kaplan lahko še nadalje svrgajče naše ljudstvo. G. kaplanu Krušiču pa povy. mo, da bomo v bodoče pozkrbeli, da se bo spravilo ljudi, ki bi pijani raztrgali v gostilnah ter mirne državljane ogrožali s piščelo, tja kamor spadajo — v občinski zapor! Vsem poštenim in treznim ljudem mora biti jasno, da ne izziva Orjuna, ki ima najboljšje namene, marveč nasprotniki Orjuna. Zato ne nasedajte hujškajočim vestem! — Orjuna - Brežice.

Naročajte in širite „JUTRO“!

Naša preljuba mati, oziroma babica in prababica, gospa **Neža Štauffer, vd. Sušnik** nadučiteljeva vdova je preminila danes v 81. letu svoje starosti. Pogreb neozobne rajke bo v nedeljo dne 17. t. m. ob 8 uri zjutraj. Trbovlje, dne 15. avgusta 1924.

4353/a **Zalujoči ostali.**

Ne prezrite! PRVILJON „J“ 431 (zunanja stran) ker se vam nudi ugodna prilika nabaviti si vsakovrstnih čepic za gospe in in dečke v naraščajnejših oblikah ter po najugodnejši ceni **IZ EL VALICA ČEPIC** (Slovenija) **I. GOGALA JESENICE** 4230a

Potrli od globoke žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, znancem in prijateljem žalostno vest, da je naš brat, stric, gospod **Peter Majcen** sprevodnik južne železnice v izvaianju svoje službe smrtno ponesrečil v državni splošni bolnici dne 14. t. m. preminul. Pogreb dragega pokojnika se vrši iz državne splošne bolnice na pokopališču k Sv. Križu danes popoldne ob 4. uri. Pokojnika priporočamo v blag spomin. 4354/a **Zalujoči bratje, sestre in ostali sorodniki.**

Banaško moko in vse vrste deželnih pridelkov (samo na veliko) **Koruzo Oves**
Pšenico dobavljaja po najnižjih cenah direktno **Otrobe**
iz Bačke ali iz skladišča v Ljubljani

A. VOLK veletrgovina z žitom **V LJUBLJANI**
Telefon interurban št. 449 **Brzojavl: VOLK LJUBLJANA**
Zahtevajte ponudbe!

Iz življenja in sveta

Vsem ki prihajate

nega vojaka, meni, da je Hossu pod hipnotičnim vplivom in da mora že delj časa imeti epileptične napade. Najbrže je vsled njegovega pripovedovanja nastala legenda, da izginje in leta. Sedaj je ves kraj pod vplivom te sugestije.

Orožništvo v Kalotaszegu straži sedaj dan in noč hišo, v kateri stanuje nevidni vojak.

× **Prepovedana kraljica mravelj.** V sovjetski Rusiji so z vsem, kar spominja na bivšo monarhijo, zelo občutljivi. Celotna država mravelj je trn v oči boljševikom, ki streme za enakost vseh. Zato se ne smemo čuditi, ako gredo v tej svoji gorečnosti predaleč in postajajo naravnost smešni. Sedaj so boljševiška oblastva prepovedala knjigo, ki piše o življenju mravelj, ker preveč govori o organizirani državi teh žuželk, ki imajo svojo kraljico, kateri se vse pokorava.

× **Malikovalci pri Petrogradu.** V bližini Čjrvinskega, komaj 150 kilometrov od Petrograda, so odkrili nekaj senzacionalnega. Našli so plemo gozdnih prebivalcev. Našli so čisti malika iz lesa, ki ga imenujejo »potujočega Nikolaja«, kot najvišjega boga in mu darujejo živalsko kri.

× **Obletnica velikega potresa na Japonskem.** 1. september, na dan prve obletnice strašnega potresa, ki je razdejaval Tokio in Jokohamo in pri katerem je bilo ubitih četr milijona ljudi, bo praznik za 3000 penzionarjev Jošvare. Buddhistični duhovi bodo peli ritualne pesmi pri novem oltarju v spomin na 600 zaprtih svetih kurtizan, ki so poginile pri potresu. Iz Tokia poročajo, da so čutili v sredo dva močna potresa, čijih središče je bilo približno 200 milj južnozapadno od Nagoje. Več šibkejših sunkov je vznemirilo prebivalce Kiota, Osake in Koba. Tisoči ljudi so bežali iz hiš, resne škode pa ni bilo.

× **Rekordni dan avtomobilskih nesreč.** Torek je bil rekordni dan za avtomobilske nesreče v New Yorku. Ta dan je bilo namreč v New Yorku in okolici 14 avtomobilskih nesreč, pri katerih je bilo 22 ljudi ubitih in 35 ranjenih.

× **Celo brodovje proti tihotapcem alkohola.** Carinska flotila Zedinjenih držav severoameriških se je povečala za 20 torpednih rušilcev in torpedov: in za 2000 mož, da bi bila vsak trenutek pripravljena za boj zoper tihotapce alkoholnih pijač.

× **Tri tragedije v 15 minutah.** Gospa Loynsdova iz Manchestra je šla obiskat prijateljico. Ko je prišla na njeno stanovanje, je zvedela, da je prijateljica ravnokar umrla. Vsa potra se je vrnila domov. Ko pa je stopila v svoje stanovanje, jo je zadel kap in gospa je bila v par minutah mrtva. Ko je gospod Loynsd prišel kmalu potem z dela domov in našel svojo ženo mrtvo, je tudi njega zadel kap in je izdihnil v par trenutkih. Trikratna tragedija se je odigrala tekem 15 minut.

× **Strašovit orkan v Severni Ameriki.** V srednjem zapadu Severne Amerike je divjal v soboto strašovit vihar. Ubilih je 12 oseb, mnogo pa je ranjenih. Škodo cenijo na več milijonov dolarjev.

Turški novinarski kodeks

V Turčiji so približno pred 15 leti kot ostanek starega režima odpravili novinarski kodeks, ki je vseboval le sedem paragrafov. Ta kodeks se je očividno popolnoma zavedal svoje cene ali ne vrednosti, zakaj zadnji paragraf predpisuje: »Prepovedano je te policijske odredbe v časnikih tudi le omenjati, ker bi jih zlomilec duha lahko zasmehoval in jim dodajal kritične opazke...« Prvi paragraf izredno skrbi za blaginjo sultana in procvit države; glasi se namreč: »Negovati je vsi o dragocenem zdravju sultana in princev in princezinj cesarske hiše, dalje poročila o žetvi, toda samo, ako je dobra, in o napredku Turčije.« Drugi paragraf se je bavil s podlistki pod črto, ki so bili podvrženi strogi cenzuri. Najbolj pa sta bila §§ 3. in 4., ki sta vsebovala nadvse modre in pravstveno - moralne predpise. Tam slove: »V romanskih podlistkih se je izogibati besedama »nadaljevanje sledi«, ker čitateljev duha preveč razburja in vznemirja. Dalje se je v romanu in člankih izogibati preobilici pomisljajev in pičice, ker je taka pičava sumljiva in vzbuja razna slaba domnevanja. Taki pomisljaji, ki naj skrivajo gotove misli, lahko motijo mir duše in spravljajo čitatelja iz duševnega ravnovesja, kar se je že čisto zgodilo...« Drugi paragraf prepoveduje kritikovati dejanja in govore ministrov ter tudi le omenjati napade na inozemske vladarje in upore po drugih državah.

Skrivnost krvi

Kri je prav poseben sok. Ta življenjski sok ima samo svrha, da telo, v katerem se pretaka, obnavlja in hrani, marveč ga tudi varuje raznih škodljivosti. Kri višje razvitih živali ni samo lepljiva tekočina, kakor se nam dozdeva. Že mikroskop nam kaže velike razlike v krvi raznih živali. Tako na primer pri večini živali rdeča krvna telesa vsebujejo žrnce. Nasprotno pa v človeških rdečih krvnih telesih ni omenjenih žrnc, najdemo jih posamezno le tedaj, če je kri bolešno izprejena. V živalski krvi pa so tudi razlike, ki jih z mikroskopom ne moremo opaziti.

Že dolgo je znano, da je kri enega živalskega plemena naravnost strup za drugo plemo. Ako vbrizgamo morskega prešičku nekoliko krvnove krvi, se v krvi morskega prešička tvorijo snovi, ki uničijo krvna telesa kostrunove krvi in sicer na ta način, da se krvna telesa tujega plemena skrčijo in, če napravimo poizkus v reagenčnem steklu, padejo na dno. Ta postopek imenujemo precipitativno reakcijo. Ta preizkuševalna metoda je velike važnosti, ker z njo lahko razlikujemo živalsko kri od človeške krvi in celo sorodno živalsko kri, tako na primer pasjo kri od volčje krvi. Ta preizkušnja je velike važnosti v sodni medicini, ako gre za to, da se ugotovi, je-li kak krvni madež izhaja od človeške ali živalske krvi. Celo sledovi posušene krvi se lahko preizkusijo na svoj rod.

A tudi kri različnih človeških plemen se razlikuje ena od druge. Čimbolj so sorodni ljudje, tembolj si je podobna njihova kri. Krvno sorodstvo ni prazna beseda. To je znano že nekoliko desetletij, a doslej znane raziskovalne metode niso zadoščale, da bi se v posameznih slučajih mogle spoznati tako itne razlike. Neka druga serološka reakcija, ki nam je znana pri raziskavanju legarja, nas vodi korak dalje. Ako pomešamo krvna telesa človeka s krvno tekočino drugega človeka, ki pripada morebiti drugemu plemenu, opazimo, da se krvna telesa skrčijo, ako motrimo postopek pod mikroskopom. Ta skrčenost, aglutinacija, je v posameznih slučajih različno močna. Lahko jo stopnjujemo, ako pustimo krvno tekočino v različnih razredčenih delovih na tujerodna krvna telesa. Čim večja je razredčenost, v kateri je se možno opaziti skrčnjevanje tujih krvnih

telesc, tim večja je različenost ljudi, od katerih ne nastopi ne ena, ne druga romansko ljudje glede serološkega učinkovanja njihove krvi. Izvleče se se preiskave pri osebajh najrazličnejših narodnosti.

Po rezultatih preiskave so se preiskane osebe lahko razdelile v štiri skupine. Skupina A: taki ljudje, katerih serum skrčnejo krvna telesa drugih ljudi. Skupina B: ljudje, katerih krvna telesa se skrčnejo od krvne tekočine drugih. Skupina AB: ljudje, v katerih krvi se skrčne oboje, in končno skupina C: ljudje, pri katerih ne nastopi ne na, ne druga reakcija v krvi. Ugotovilo se je, da pri Nemcih približno 40 odstotkov pripada skupini A, 12 odstotkov pa skupini B. Primerjanje z drugimi narodi in plemeni daje zelo različno sliko. Da se v tem oziru zamorejo plemena primerjati, se iz rezultatov skupin A in B stvori uminek. Pri tem pa se mora seveda število skupini AB pripadajočih rezultatov prišteti tako skupini A kakor tudi skupini B, ker se pri tej skupini pojavlja reakcija A kakor tudi reakcija B. Formula A skozi B tvori potem kvocient, ki ga imenujemo »biokemično plemensko kazalo« (indeks). Ta indeks je zelo različen. Znaša na primer pri Angležih 4,5, pri Indijcih pa le 0,5. Vrednosti kazala posameznih preiskanih plemen in narodov, računajoč od najvišjega do najnižjega kazala, tvorijo sporedje.

Iz tega sporedja spoznamo, da narodi z relativno visokim biokemičnim plemenskim kazalom stoji tudi v kulturni najvišje na prvem mestu. Zanimivo je, da stoji po svojem plemenskem kazalu blizu skupaj narodi, ki bivajo daleč eden od drugega, kakor na primer Cigani in Indijci. In v resnici so ti narodi tudi v bližnjem sorodstvu. Dokazano je, da so Cigani odrinjeni indijsko ljudsko plemo, ki so se pred mnogimi stoletji izselili v Evropo.

Razvidno je, kako kri mnogo stoletij ohrani svojo vrsto, četudi se je izpremenil jezik ter šege in navade.

Duševno življenje na Kitajskem

Kitajci in esperanto.

Na esperantistični kongres, ki se je nedavno vršil na Dunaju, je poleg številnih učenjakov iz vseh delov sveta, prišel tudi rektor kitajske univerze v Pekingu Yuna peitsai. Mož si je pridobil obilo zaslug kot kitajski prosvetni minister in je radi številnih znanstvenih del dobil od newyorškega vseučilišča diplomu častnega doktorja.

Rektor je predaval o duševnem življenju Kitajске in podal v svojem govoru sleden zanimive izjave: »Kitajska ima svojo pozitivno duševno kulturo že nad 4000 let. Ta kultura je bila od osmega do prvega stoletja pred Kr. sorodna kulturi starega Rima in Grčije, a od prvega do šestnajstega stoletja po Kr. kulturi evropskega srednjega veka. Doba od XVII. do XIX. stoletja je doba kitajske renesanse.

V naučnem oziru vlada pri nas največja svoboda. V prosvetni popularizaciji se najbolj upošteva ameriške praktične metode, a z velikim veseljem proučujemo tudi kulturo Francije Anglije in Nemčije. Nemski učenjaki uživajo pri nas velik sloves. Jaz sam ne morem pozabiti svojega triletnega študija v Leipzigu, kjer sem poslušal profesorje: Lamprechta, Wundta in Volkerta. Kitajska ima štiri državna vseučilišča in veliko število privatnih visokih šol. Na državnih univerzah traja študij šest let, na privatnih pa le štiri leta. V splošnem imajo naše univerze iste fakultete kot evropske. Tudi pri nas se predava filozofija, pravdo, nacionalna ekonomija, medicina, gospodarstvo, umetnost itd. Poleg moških študirajo na univerzah tudi ženske.

Vseučilišče v Pekingu ima okoli 2300 slušateljev, a na ostalih državnih univerzah je vpisanih okoli 4000 dijakov. Na vseučiliščih predava poleg domačinov tu-

di 14 evropskih profesorjev, med katerimi so trije Nemci. Vseučiliški profesorji so gromotno prav dobro situirani in dobivajo mesečno 300 dolarjev plače. Razen tega imajo tudi pravico na osebne doklade. Na naših univerzah ni nobenega slušatelja iz Evrope, ker se predavanja vršijo samo v kitajskem jeziku. Ko sem po kitajski revoluciji — od takrat je preteklo že dvajset let — postal prosvetni minister, pa sem uvedel esperanto kot obligatorni predmet na zavodih za vzgajanje učiteljev in profesorjev. Tudi na vseučiliščih so se vršili esperantski tečaji, ki jih je obiskovalo okoli 300 dijakov. Danes obstojajo večje esperantske kolonije tudi v Shanghaiju in Kantonu.

Razočarana prorokinja

Mala holandska vas Nieuwe Tonga je postala znana daleko preko svojih ozkih meja vsled tega, ker ima pravega proroka, ali bolje prorokinjo. Ze 15 let živi v občini žena, ki ima baje poseben dar. Noben duhoven ni znal tako globoko, poučevalno in svarilno govoriti kot ona in noben pastor v občini ni imel takega ugleda in vpliva. Njenim besedam je vse brezpogojno verjelo.

Vse je ženi tako zaupalo, da so trdno verjeli njenim besedam, ko je vedno pripovedovala, da se ji je v sanjah prikazal sam Bog in ji rekel, da bo živela še mnogo let in da bo umrla dne 27. julija 1924. To je pravila že več let in vedno isto. Čim bolj se je bližal usodni 27. julij, tem radovednejša je postala verna stonja.

Ze več mesecev je delala prorokinja priprave za svojo smrt. Ni delala več in živela samo od bogatih darov, ki so jih dajali vaščani z ozirom na njen skorajšnji konec. Čim bolj se je bližal usodopolni dan, tem več je bilo milodarov.

Tako je prišla nedelja 27. julija 1924. Nanetost v vasi je bila nepopisna. Vse je čakalo in čakalo, kdaj izdihne prorokinja. Čakali so od jutro do večera, stali okoli »umirajoče«, ki ni hotela umreti. Bolj ko se je naglabil dan k zatonu, več je bilo ljudi okoli svete žene. Ko se je stemnilo, je bila gotovo vsa vas zbrana okoli žene: bilo jih je polno v hiši, v vrtu in okoli okolice. Vse je napeto čakalo, kdaj se uresniči prorokovanje lastne smrti. Nič se ni dvemil, da se bo to zgodilo res obstinilo.

Tako je dan je minil in prorokinja je bila že vedno živa. »Velikega dožička« ni bilo! Ni čuda, da so bili vaščani hitro razočarani, ker so leto in dan obdajali ženo z gloriolo svetosti, verjeli so ji slepo vse, sedaj so pa videli, da ni nič z njenim prorokovanjem. Najlažje se je potolažila s svojo »nesrečo« kandidatinja smrti sama, ki se je kaj hitro zopet sprizgnila z življenjem. Ni ji pa bilo več obznanja v občini, ki jo hoče sedaj za-

KUPVOZ IN PRODAJA

RAZLIČNEGA MANUFAKTURNEGA BLAGA
NA DEBELO IN DROBNO!

A. & E. SKABERNÉ

Madž Tryne: Gebedorf kot tast

(Humoreska.)
»Seveda morava imeti pohištvo spalnice v slogu Ludovika XVI., to se razume samo po sebi.« je dejala gospodična Alvilda svojemu zaročniku. »Jedilnico si mislim v rokoko-slogu — to je danes najmodernejšje — in spalnico v zelenem.«
»Hm,« je pripomnil Valdemar, »prav lepo, čast tvojemu okusu, ljuba Alvilda, toda...«
»Kaj, toda...?« je nekam porogljivo vprašala nevesta.
»Da, toda stroški,« je obotavljajoče se nadaljeval mladi mož.
»No, mislim pač, dragi Valdemar, da moja dota dovoljuje, da si prijetno opremiva svoje bodoče stanovanje.«
»Kaj, toda...?« je nekam porogljivo vprašala nevesta.
»Da, toda stroški,« je obotavljajoče se nadaljeval mladi mož.
»No, mislim pač, dragi Valdemar, da moja dota dovoljuje, da si prijetno opremiva svoje bodoče stanovanje.«
»Kaj, toda...?« je nekam porogljivo vprašala nevesta.
»Da, toda stroški,« je obotavljajoče se nadaljeval mladi mož.
»No, mislim pač, dragi Valdemar, da moja dota dovoljuje, da si prijetno opremiva svoje bodoče stanovanje.«
»Kaj, toda...?« je nekam porogljivo vprašala nevesta.

»Se seveda strinja z menoj; zato se je moral oče ukloniti.«
»Da, to mu je podobno,« je pristavil Valdemar.
»Ali je to napačno?« je vprašala. »Ali mi boš ti manj naklonjen? Sicer sem se pa spomnila, da sem zadnje videla krasno perzijsko preprogo, ki bi izborna dičila najino spalnico.«
»Koliko stane?« je vprašal Valdemar.
»O, malenkost, ni vredno besede.«
»Koliko znaša ta malenkost, če jo preračunam v kruno?«
»O, šeststo. Ali ni poceni?«
»Šeststo?« je ponovil ženin skoro brez glasu.
»Da, kaj je to?« Alvilda je stopila pred zrcalo in naravnala kodre tako, kakor jih je Valdemar najraje videl. Toda tópot je ta vojna-zvijajca ostala brez učinka.
»Ampak, ljuba Alvilda,« je pripomnil.
»Ah, kaj! Ne bodi brez okusa,« ga je prekinila. »Kaj bi rekla teta dvorna svetnica, ki je vajena občevati z najodličnejšimi krogi, in moj stric, vojaški asesor, ki je bil nekoč na dvoru, ako bi ne imela urejene hiše, kakor zahteva najin stan. Stvar je torej v redu, sedaj ne govoriš o stanovanju. Na Gefionovem trgu sem našla sijajno prvo nadstropje — je tritisoč na leto.«
»Ali si ob pamet?«
»Valdemar!«
»Da, ti si izgubila razum, draga. Kje naj vzamem denar? Do tisoč bi še šlo, več pa je izključeno.«
Alvilda se je zatekla k solzam, toda ko je popoldne zopet znova poskušala, zopet ni več dosegla. Valdemar je bil neizprosen.
Sedaj sta se posvetovali mati in hči. »Ne vem, kaj misli ta človek,« je pripomnila mati. »Da se ne boji s svojo trmo izgubiti tako lepe partije, kakor si ti!«
Nato sta krenili obe dami k očetu. »Kaj sta res prismojeni?« je vprašal. »Valdemar je pameten mlad mož, ki noče več zapraviti kot zaslužni.«
Končno se je moral stari vdati in že drugi dan sta ga spremljali obe dami na Gefionov trg.
»Zelim, da oddaste stanovanje v najem prokuristu Kornmarku za tisoč kron na leto. Ostanek plačam jaz, dokler bo tu stanoval, torej dvatisoč na leto.«
Gospodar je udaril in bil sestavljen pogodbo, s katero se je prokurist Gebedorf zavezoje plačati tisoč kron, ako se odda stanovanje prokuristu Kornmarku za tisoč kron najemnine na leto.
Nekaj dni kasneje sta privedli Alvilda in mati trmoglavega ženina h gospodarju. Valdemar je moral priznati, da je stanovanje za najemnino tisoč kron poceni in je takoj podpisal pogodbo.
— — Stirinajst dni zatem se je zaroka podrla. Valdemar je hotel to, Alvilda ono in končno je prišlo do spora, ki je raztrgal nežno srčno vez. »Z ženskami je kakor z zobmi,« je modroval Valdemar. »Boli nas, ko jih dobimo, boli, ako jih imamo, in boli zopet, ko jih izgubimo. Stanovanje moram vendar obdržati.«
Stari Gebedorf je besnel. »Dvatisoč kron na leto, in potem še riskiram, da se poroči z drugo in ostane v stanovanju vse življenje,« je tožil.
»Da, sam si kriv,« sta mu odgovarjali mati in hči. »Zakaj si vedno tako popustljiv?«
Nekaj dni pozneje se je oglasil bivši tast pri svojem bivšem zetu in mu dejal: »Plačam vam tritisoč kron, ako se ne naselite na Gefionovem trgu.«
Prokurist je bil zadovoljen in si je mel roke. O vsem ni imel niti pojma.

tisoč kron, ako se odda stanovanje prokuristu Kornmarku za tisoč kron najemnine na leto.
Nekaj dni kasneje sta privedli Alvilda in mati trmoglavega ženina h gospodarju. Valdemar je moral priznati, da je stanovanje za najemnino tisoč kron poceni in je takoj podpisal pogodbo.
— — Stirinajst dni zatem se je zaroka podrla. Valdemar je hotel to, Alvilda ono in končno je prišlo do spora, ki je raztrgal nežno srčno vez. »Z ženskami je kakor z zobmi,« je modroval Valdemar. »Boli nas, ko jih dobimo, boli, ako jih imamo, in boli zopet, ko jih izgubimo. Stanovanje moram vendar obdržati.«
Stari Gebedorf je besnel. »Dvatisoč kron na leto, in potem še riskiram, da se poroči z drugo in ostane v stanovanju vse življenje,« je tožil.
»Da, sam si kriv,« sta mu odgovarjali mati in hči. »Zakaj si vedno tako popustljiv?«
Nekaj dni pozneje se je oglasil bivši tast pri svojem bivšem zetu in mu dejal: »Plačam vam tritisoč kron, ako se ne naselite na Gefionovem trgu.«
Prokurist je bil zadovoljen in si je mel roke. O vsem ni imel niti pojma.

Prihodnji dan je šel Gebedorf h gospodarju in rekel: »Moj zet ne mara stanovanja, in jaz vam dam tisoč kron, ako pogodbo raztrgate. Potem lahko stanovanje takoj oddaste drugemu.«
Gospodar je privolil in Gebedorf je plačal.
Ko se je vrnil domov, ga je hči burno objela.
»Ab, oče, kako sem vesela!«
»Jaz tega o sebi ne bi trdil.«
»Toda, oče, ali si ne moreš misliti, zakaj?«
Ne, tega stari ni mogel.
»Da, pomisli, oče, Valdemar in jaz sva našla ljubko stanovanje s 4 sobami na Osterbrogade in...«
»Valdemar?«
»Da, glej oče, danes sva se srečala in tedaj...«
»Hvala, dosti vem!«
Stari se je zgrudil na stol in tihogodrnjal. Le vrag je čul njegove besede in si veselo mel roke.

Legitimacije za velesojme v LJUBLJANI, MARIBORU, PRAGI in GRADCU prodaja

Aloma Company, Ljubljana, Kongresni trg 3

Gg. TRGOVCEM!

SUKNO!

SUKNO!

Z ozirom na Ljubljanski velesejem sem nabavil za jesensko in zimsko sezono izredno množino vsakovrstnega primernega za vse kraje Jugoslavije. Cene zelo ugodne. Izbera velika in znano strokovno izbrane kvalitete pri tvrdki

J. GROBELNIK, LJUBLJANA, Mestni trg 22.

Po slovanskem svetu

Ignát Herrmann 70letnik

Vsi českoslovaški listi se spominjajo z nenavadno ljubeznijo sedemdesetletnice najpopularnejšega in najboljšega češkega humorističnega pisatelja Ignáta Herrmanna, ki je obeneh že 40 let sourednik «Narodnih Listov».

Ignát Herrmann je rojen 12. avgusta 1854 v Chotjeboři na Češkem, potomec stare meščanske rodbine iz Kraljevega Gradca. V staroslovnem Kraljevem Gradcu je preživel svoje detinstvo. Njegova mladost je bila zelo pestra in mučna. Herrmann je bil tri leta trgovski vajenec, potem daljši čas trgovski sodnik in agent. V Pragi je slednjič vstopil v znano Ottovo tiskarno in založništvo, kjer je kmalu urejal humoristični časopis «Palcček». Bil je potem uradnik v administraciji «Narodnih Listov», blagajnik in končno prišel v uredništvo, kjer je bil najprej urednik oddelka «Iz sodne dvorane» in «Zabavne priloge», pozneje pa sodeloval tudi v drugih rubrikah.

V literaturo je vstopil Herrmann leta 1875. «Rdečo rožo» (Cervená ruže), ki jo je objavil v «Lumiru». Prva Herrmannova knjiga je bila zbirka povesti «Z chudého Kalamáře (Iz revnega tintnika)». Leta 1882. je ustanovil Herrmann nov humorističen časopis «Švanda Dudák», ki si je pod Herrmannovim uredništvom kmalu pridobil široko popularnost radi jedrnatih dovtipov in plemenite satire. «Švanda Dudák» je znan tudi marsikateremu Slovencu in nekdanji slovenski humoristični list «Jež» ga je pridno uporabljali.

Herrmann je bil od nekdanj dovtipov in bistroumen opazovalec malomeščanskega praškega življenja, iz katerega je vzrastlo več njegovih romanov, ki so si na mah pridobili največjo popularnost pri inteligenci in preprostem ljudstvu. Herrmannov do bri in zdravi humor se smeje s širokim smehom in vpliva neodoljivo. Njegove male figurice riše sveže in bistro pero. Herrmann se s temi malimi ljudmi smeje in pika z njimi, Herrmann jih prav razumeva, ima čut za njihove bolesti in radosti, kakor da je sam izmed njih. Zato so tako nocojčno priljubljeni njegovi romani, n. pr. «U sujedného krámu», «Otec Koudelík, a ženich Vějvara», «Vdávky Nanyuky Kulichovy» itd. Nekateri od njih so prevedeni tudi že v slovenščino; pre mnogih njegovih del je prevedenih v vse slovanske jezike, v nemščino in v razne druge jezike. Nedavno je izšla v slovenskem prevodu lepa zbirka njegovih povestic za mladino «Ivančkov svet večer in nekoliko povestic o živalicah». Herrmann je napisal še mnogo drugih lepih povestic za mladino, ki se odlikujejo posebno v tem, da ne spadajo med tako-

zvano «limonadno literaturo», kakor se je izražal Herrmann v zasebnem pismu pisca teh vrstic, to je, da niso le sladke kakor limonada, ampak da slikajo otroško dušo, kakršna je, in je ne «crkljajo». V Herrmannovih delih živi kos stare Prage, ki je danes že izumrl, ki je padel kot žrtev moderne regulacije mesta. Herrmannova Praga je Praga druge polovice 19. stoletja. Praga majhnih ljudi, obrtnikov in malih trgovcev.

Herrmann je priobčil mnogo svojih drobni del tudi v zabavnem delu «Narodnih Listov» pod psevdonimom «Ypsilon». Herrmann je izvanredno priljubljena osebnost ne le kot odlični prisatelji, ampak tudi kot blag in z nenavadnimi, prikupljivimi vrtilnami obdarjen človek. Le škoda, da nimamo Slovenci še več njegovih del. V literaturo je vstopil Herrmann leta 1875. «Rdečo rožo» (Cervená ruže), ki jo je objavil v «Lumiru». Prva Herrmannova knjiga je bila zbirka povesti «Z chudého Kalamáře (Iz revnega tintnika)». Leta 1882. je ustanovil Herrmann nov humorističen časopis «Švanda Dudák», ki si je pod Herrmannovim uredništvom kmalu pridobil široko popularnost radi jedrnatih dovtipov in plemenite satire. «Švanda Dudák» je znan tudi marsikateremu Slovencu in nekdanji slovenski humoristični list «Jež» ga je pridno uporabljali.

Poljska literarna akademija

Približno pred šestimi leti je izšla v Varšavi brošura «Projekt akademije literatury polskiej». Pobudo za izdajo publikacija je dala tedanje stanje poljskega jezika, katerega je ogrožala cela vojska germanizmov. Akademiji po tedanjem narečju je pristojala skoraj edina naloga kontrole nad čistostjo jezika. Institucija naj bi bila vrhovni faktor v vseh vprašanih, ki se tičejo poljščine in v katerih se poseameznik ne more nikoli povzpeti do neporečene avtoritativnosti.

Prvotna ideja brošure so je po prevratu izpremenila v toliko, ker so Poljaki dobili samostojno državo. Obstoj poljščine je bil s tem zagotovljen. Toda misel akademije same je brenčala še naprej po glavah poljskih umstvenikov in letos se jo oglašil o tem predmetu pisatelj Stefan Żeromski, eden največjih poljskih leposlovcov sodobnega časa.

Zeromski pravi, da je treba idejo poljske literarne akademije uresničiti. Da se to zgodi, morajo zastaviti svoje sile v prvi vrsti pisatelji. Ti imajo dragoceno knjižnico, ki bi jih radi prepustili literarni akademiji. Akademija bi poleg tega imela nalogo zbirati in hraniti arhiv pisem živčnih in umskih pisateljev. Tu bi se dalje zbirali dijalektni slovarji, besednjaki vseh vrst, dokumenti literarne zgo-

dovine in vprašanja, ki se sučejo okoli literarnih zadev. Kajpada bi se v posebnem oddelku hranili tudi raztreseni rokopiši znamenitih del.

Poslopje za ustanovo bi morala dati na razpolago poljska vlada, ki bi se zahtevi gotovo ne upirala. Vzdrževalnina za zgradbo in uslužbenstvo pa bi se stekala iz honorarjev za nove naklade del umrlih pisateljev. Zeromski ostro nastopa zoper ugodnosti, ki jih pri ponovnih nsk'adah močno razširjenih knjig uživajo založniki, medtem ko pravi pisatelji n'adaj od svojega dela takorekoč nič. Literarna akademija bi tudi delila štipendije in podporo takim literatom, ki nimajo sredstev, da bi ž njimi nadaljevali svoje študije in potovali po svetu. Poleg tega bi institucija skrbelo za to, da se izdajajo svetovni klasiki v reprezentativnih prevodih in v neokrnjenih kolekcijah. Brigala bi se tudi za nadaljevanje leksikalnih raziskovanj na polju poljskega jezika.

Danes žive poljski pisatelji v zelo neurejenih razmerah. Med njimi so osebna nasprotja, politično divergenca, socialne razlike. Založniki so pri tem povsod oni činitelj, ki se na račun teh razpok okorišča. Ako se ustanovi poljska literarna akademija, bo vsega tega konec. Literarno življenje bo postavljeno na čisto novo podlago. Brezplodne debate bodo izgubile in ostale bodo diskusije samo o takih stvareh, ki so res vredne, da se o njih razpravlja.

Bojazni, da bi akademija postala zatočišče stranov, ki zadržujejo razvoj literature, po sodbi Zeromskegan i. Akademija bi prirejala javne nastope, kjer bi se potem debat dvigal splošni nivo poljskega literarnega življenja. Kavarniško bohemstvo bi na ta način izgubilo, literarni separatizem bi bil pokopan. Na njegovo mesto bi stopila smotrna organizacija slovestvenikov oživljanja in neopostanega gibanja. Literarni snobizem bi moral poginiti, ker bi ga uničevala spriti zbirava kritika. Med prvo nalogo bi si akademija morala zapisati tudi dolžnost prevoza smrtnih ostankov pesnika Slovackega v domovino.

Smrt ruskega dramatika v Parizu. — Konec julija je umrl v Parizu ruski dramatik Viktor Ryškov. Pokojnik je bil rojen leta 1862. ter je začel svojo kariero v ruski provinci. Prvo povest je napisal leta 1889. pod naslovom «O pravem času». Pozneje je dosegel z dramo «Prva lastovka» velik uspeh v petrograjskem Malem gledališču. Do konca svojega življenja je pisal skoro izključno komade za oder, ki so bili v velikih čisljih v carskem gledališču, pri Koršu, Savorinu in ruskih podeželnih odrih. S «Kačso» je dosegel popolni uspeh tudi v Parizu.

Dijaško življenje

Mednarodni dijaški kongres v Varšavi

V septembru so vrši, kakor smo že poročali, mednarodni dijaški kongres v Varšavi. Na kongresu bodo zastopali študentske organizacije vseh narodov, razen Nemcev, Avstrijcev, Madžarov in Bolgarov, torej bivših centralnih držav. Sicer se je o sprejemu teh narodov, zlasti Nemcev, v Confédération Internationale des Etudiants (CIE) že od postanka organizacije mnogo govorilo, vendar so bila tozadevna posredovanja skandinavskih in angleških studentov dosedaj brezuspešna. Tudi posebna komisija, ki je bila izbrana na oxfordski konferenci v svrhu proučitve tega vprašanja, je pred kratkim končala svojo nalogo z negativnim uspehom. Nemci nocoj prilagoditi svojih pravil pravilom konfederacije, zahtovajo soglasen sprejem svoje organizacije («Die Deutsche Studentenschaft») v CIE in enakopravnost nemškega jezika z angleškim in francoskim na konferencah, sejah, kongresih itd. Dosedaj sta namreč službena jezika CIE angleščina in francosčina. Premagani Nemci stavijo torej pogoje za sprejem vsem ostalim narodom! Tudi zadnja vojna jih še ni izpametovala!

Zahteva po uvedbi nemškega jezika v CIE, tudi če abstrahiramo sedanj položaj Nemcev, je, milo rečeno, netaktnost napram drugim narodom. Germanski narodi naj imajo dva razpravna jezika CIE. Slovani pa nobenega! Po vsej pravici bi morali priznati tudi vsaj en slovanski jezik za enakopraven francoščini in angleščini. Doba zapostavljanja Slovanov je končala! Sicer so je na posvetovanjih slovanskih delegatov že govorilo o tem, da se zahteva rusčina kot razpravno-občevalni jezik v konfederaciji, vendar še ni bilo to sprejeto na merodajnem mestu. Upamo, da nam to prinese letošnji varšavski kongres.

Mi Jugoslovani se vse premalo zanimamo za dogodke v mednarodnem dijaškem življenju. Čeprav imajo posamezne dijaške organizacije dobro voljo, vendar se njih načrti ne morejo uresničiti, ker manjka pravega razumevanja pri vladnih krogih in pri občinstvu. Drugače je to v drugih državah, zlasti na Čehoslovskem, da omenimo nam najbližje. Tu gresta javnost in predvsem vlada dijaškim organizacijam v vsakem oziru na roko; se opozarjajo jih, da naj ne zamude kako prilike nastopiti na mednarodnem foru. In uspehi so tudi temu primerni. Českoslovaške študentske organizacije uživajo v mednarodnem dijaškem življenju velik

ugled in njih beseda se povsod upošteva. Skrajni čas je, da se tudi mi začnemo intenzivneje baviti s tem vprašanjem. Sedaj se nam nudi prilika. Varšavski kongres je pred durni! Opetovano je «Vidovdan», glasilo Centralnega tajništva jugoslov. napredno omladine iz Slovenije, opozarjal na kvarne posledice nezanimanja jugoslovenskega dijaštva na dogodke na mednarodnem foru.

Tudi država sama bi morala gledati, da zavzame njena omladina v mednarodnem življenju osti položaj, ki ji gre po vseh naravnih pravicah. Pomagati bi ji morala i moralno i gmotno in ne zavračati njenih tozadevnih prošenj z enostavno motivacijo: nema pare. Saj gre pri tem za ugled cele države. D. Sch.

Mednarodno združenje dijaštva. V Pragi se je ustanovilo mednarodno združenje za medsebojno zbliznanje univerz. Skupščina tega mednarodnega združenja se bodo vršile v Zenevi, kjer je tudi sedež Društva narodov. Sedež združenja pa je v Parizu. V odboru združenja se nahaja po en zastopnik Francije, Anglije, Nemčije, Českoslovaške in Amerike.

Vseučilišče na vodi. Amerika je zopet prišla na originalno edljo. Sklenjeno je bilo, da se ustanovi vseučilišče na vodi. V to svrhu je že pripravljena velika transatlantska ladja «Princess Alice», na kateri bo lahko potovalo 450 dijakov in profesorjev. Ladja bo iz Newyorka odplula vsako leto na potovanje okoli sveta in bo obiskala vse važnejše luke Kitajske, Japonske, Indije, Grčije, Turčije, Italije, Tunisa, Španije, Francije, Holandije, Skandinavije in Anglije. Po tem potovanju se bo ladja zopet vrnila v domovino. Na ladji bodo profesorji predavali dijaškom geografijo, zgodovino, umetnost in literaturo krajev, katere bodo obiskali. Na ta način se bo znanje mladine znatno povečalo, a dijaki se bodo v domovini tudi lahko pohvalili, da poznajo ves svet.

na velesejmu!

Paviljon E 39. Razstava in sprejemanje naročil.

Na drobno. Brez konkurence! Na debelo.

Oglejte si specijalno detaljno in engros trgovino vrvarskih lastnih izdelkov

Prepričali se boste, da je blago napravljeno iz prave dolge konoplje, garantirano in sicer: VRVI za zvonove, transmisije, dvigala in za telovadno orodje vseh dimenzij. Posebno močne oprti za transmisije (Müllergurten), oprti navadne vse širokosti, vrvi in mreže za seno, ribje mreže, gugalne mreže (Hängematten), bombaževе mrežice za otroške postelje v vseh barvah, tržne torbice, ognjegasne cevi, štriki za perilo, trtne vrvice, štrange, uzde, špaga, dreta, zidarske in tesarske vrvice, trakovi in vrvice za žalužije. Velika zaloga pravih tržaških bičevnikov, bičev, gož, jermenov, morske trave, zime vseh vrst, konjskih krtač, konjskih odev, nepremočljivih vozniš plah, juta platna, ribaric itd. po najnižji ceni.

Specijalno montiranje (šplajsanje) vrvi za transmisije in dvigala se izvrši solidno in točno.

Prva kranjska vrvarna in trgovina s konopnino Ivan N. Adamič, Sv. Petra cesta 31

Telefon 441

Podružnici: Maribor, Vetrinjska ulica 20, telefon 454 — Kamnik, Sutna 4

Naročila in popravila se točno in vestno izvršujejo!

Oglejte si pred nakupom najfinejše

PFÄFF Šivalne stroje PUCH

PUCH-kolesa po ugodnih cenah in plačilnih pogojih pri tvrdki

IGNACIJ VOK, LJUBLJANA

SODNA ULICA 7.

PAVILJON „H“ 281—282.

Fran Repič

Sodarsko podjetje

Ljubljana Kolesijska ul. 18

Velesejem paviljon „E“ 107, 108 (Trnovo)

Tovarna za papir in lepenko I. Bonač, sin

LJUBLJANA, Copova cesta št. 16

izdeluje vsakovrstno lepenko in tanki ovojni papir

Specijaliteta klobučni papir. Prvovrstno blago! Nizke cene!

Prvovrstni sodi v vseh velikostih, dobavlja takoj in poceni mehanična sodarna

R. Pichlers sin Maribor

3553a

JAVNA VZGOJNA ZAVODA V PTUJU.

Dijaški dom Prešernova ulica št. 29. Prostora za 100 gojencev.

Mladika z lastno gospodinjstvo in izobraževalnim letnikom. Prostora za 60 gojenk.

Gojenci in gojenke obeh zavodov imajo v zavodih stanovanje, popolno oskrbo in vzgojo in lahko obiskujejo realno gimnazijo, deško ali dekliško meščansko šolo in šolo Glasbene matice.

Kruševška tvornica mila „Merema“ Djurković, Ristić & Komp.

Utemeljena 1839. Kruševac Obnovljena 1897.

Proizvodnja 5 vagonov mila dnevno.

P. n. na znanje, da bo prisostvovala na IV. ljubljanskemu velesemnju od 15. do 25. avgusta t. l. v paviljonu „E“ mesto štev. 27. — Na semnju bodo razstavljeni vzorci vseh vrst mila zaradi pregleda in prejema naročil.

PIPAN & CIE., kem. komerc. družba z o. z.

LJUBLJANA Resljeva cesta št. 2

Agents for The Hull Oil manufacturing Company Ltd., Hull.

Ia ameriškanska-pensilvanska vsakovrstna strojna olja, tovotna mast, bencin, terpentini, la norveško ribje olje, kemični in tehnični predmeti. Ia angl. Soya jedilno olje znamke „Homoo“. Sirovine za usajarne in milarne.

Ljubljanski velesejem, paviljon „E“ 21-22.

Strašni trenutki v zraku

V Ellington Fieldu v državi Texas v Ameriki so nedavno priredili letalsko produkcijo, v kateri so sodelovali najdržnejši značni akrobati. Predstave so se odvijale tudi posebna ameriška družba, znana pod imenom «Gatesov letalski cirkus». Glavna točka predstave je bila mlada, lepa in predrzna artistinja Rozalija Gordon, ki si je naredila nalogo, da se spusti iz letala z dežnikom za padanje na tla.

Poskuse take vrste so napravili že mnogokrat, vendar se niso vedno posrečili. Dostikrat se namreč pripeti, da se dežnik ne odpre pravočasno in človek pade s strahovito naglico na tla, kjer se popolnoma razbije. Znano je, da gre pri tem aparatu, ki je podoben velikemu dežniku, za to, da se rešijo letalci, ako se aeroplan posreči. Dežnik je na letalu zaprt in povezan z vrstico, ker bi se sicer vsled zračnega pritiska razpel. Letalec si privede vrv, ki je pritrjena na dežniku za padanje, okoli pasu, nakar skoči iz letala. Vsled sunka se vrstica, s katero je povezan aparat in obenem pritrjena na spodnjem koncu aeroplana, utrga in dežnik se razpne. Nato pada pilot počasi in mirno proti tlu, ker ovira zračni pritisk prehitro padanje. Nesreče se pripetijo vsled raznih vzrokov. Včasih na dežniku ni kaj v redu ali pa se prepozno ali sploh ne odpre. V tem primeru je skok v globino seveda smrten.

Miss Gordonova je napravila že marsikak drzen skok in vsak se ji je posrečil.

Prepričana je bila, da tudi v tem primeru ne bo trpel njen sloves, ampak da si bo spleta nov lovoro-v venec. In vendar...

Običajna v elegantno pilotsko obleko je stopila na dvokrovnik z dvema sedežema. Pilot je bil Clyde Pangburn, eden najboljših letalcev Gatesovega letalskega cirkusa. V zrak se je povzpel tudi artist Milton Girtou, ki naj bi pomagal deklici pri pripravah za smrtni skok.

Aeroplan je bil že več sto metrov visoko, ko je Gordonova mirno vstala s svojega mesta, si s pomočjo Girtoua privezala vrv okoli pasu in raven in počasi splezala na rob letalskega krila, potem pa skočila na glavo v praznino.

Komaj pa je artistinja skočila v globino, jo je naenkrat pretresel močan sunek in Gordonova je obvisela v zraku. Vrstica, s katero je bil dežnik pritrjen na spodnjem koncu letala med kolesi, na katerih drži aeroplan po tleh, se namreč ni pretrgala. In tako je letela nesrečnica po zraku nekaj metrov pod letalom.

Tisočglava množica, ki je z zemlje opazovala drzen poskus v zraku, je z grozo videla, kako visi artistinja pod letalom. Ni ji sicer pretela nikak neposredna nevarnost, vsaj dokler je bil aeroplan še v zraku. Toda prej ali slej se je moralo spustiti letalo na tla in tu je Gordonovo čakala neizbežna strašna smrt, ker bi se prej dotaknila tal kot aeroplan, ki bi jo z veliko brzino vlekel po tleh in jo vso razmesaril. Razen tega

je bilo na krovu le še malo bencina, ker ga ni vzel pilot dosti s seboj.

Ko je Pangburn zapazil, kaj se je zgodilo, se je spustil nekoliko niže, da bi bolj jasno pokazal pilotom na zemlji, v kakšni strašni nevarnosti se nahaja deklica.

V zrak so se dvignili drugi aeroplani z najbolj drznimi značnimi akrobati na robu kril, v vedni nevarnosti, da padejo z letala. Skušali so se približati nesrečni artistinji in prerezati, ko bi bilo letalo tik nje, vrstico dežnika za padanje in jo tako rešiti neoznosa položaja.

Kljub utrujenosti se je medtem posrečilo Miltonu Girtou, da je z nadčloveškim naporom zlezal pod svoje letalo med kolesa in skušal prerezati z eno roko vrstico, dočim se je z drugo držal za ogrodje aeroplana. Z grozo pa je zapazil, da bi bila tudi v primeru, da bi prerezal vrstico, Gordonova izgubljena, ker je bil, bogve iz kakšnega vzroka, pokvarjen tudi dežnik za padanje in deklica bi strmoglavilo na tla in bi ostalo od nje le kup mesa.

Edina rešitev iz groznega položaja lepe artistinje je bila, da jo povlečejo zopet na krov. To pa ni bilo tako lahko, ker je plul aeroplan s hitrostjo nad 100 km na uro.

Zdaj se je dvignil z letališča še en aeroplan s pilotom Thompsonom in najboljšim značnim akrobatom Friderikom Lundom, ki so ga nazivali kratkomočno «Freddy». Med poletom je splezal Lund na skrajni rob levega krila letala, pripravil, da od tu izvrši akrobatstvo, ki ga v zraku doslej še niso videli. Pilot

Thompson je imel namreč nalogo, da se približa z aparatom kolikor mogoče nesrečnemu letalu, na katerem je visela Gordonova, in Freddy je hotel z drznim skokom k njej, se je okleniti in tako vsled sunka in podvojene teže pretrgati vrstico dežnika.

Milton je razumel namero Lundovo, dajal mu je obupno znake, naj opusti svoj poskus, ki bi imel seveda za posledico dve žrtvi in ne samo ene. Freddy pa ni razumel migljajev in je mislil, da ga hoče Milton le bodriti. Zanašajoč se na svojo moč in spretnost, je hotel izvršiti svoj sklep.

K sreči se je držal pilot Thompson, morda iz strahu, da ne bi ranil dekleta, nekoliko preveč v stran od drugega letala in Lund ni mogel izvršiti svojega načrta in skočiti h Gordonovi. Vendar pa je zdaj razumel znake prijateljeve, da dežnik več ne deluje. Trebalo je torej poskusiti drug način rešitve.

Clyde Pangburn, pilot nesrečnega letala, je začel dajati znamenja, da je le še za par minut bencina v aparatu. Freddy se je povrnil k njemu, mu dal nova navodila in potem zopet splezal na rob krila.

In sedaj je prestrašeno občinstvo z zemlje videlo enega najbolj predrznih akrobatskih činov v značnih višavah. Videlo je, da se je Thompsonov aeroplan približal Pangburnovemu in se skoraj zadela obenj. Freddyja ni bilo več na njem! Skočil je več metrov daleč, približno 1000 metrov nad zemljo, z enega letala na drugo. Skok se mu je posrečil. Lund se je naglo prijel za žice in oklenil

aparatovega droga na skrajnem koncu krila. Skok z enega aeroplana na drugega v zraku so sicer že večkrat izvršili, toda akrobati so imeli gumijaste čevlje in sploh pripravili že na tleh vse potrebno, tako da skok, čeprav drzen in smrtonoven, ni bil prav za prav nič posebnega. V tem primeru pa je bil Freddyjev čin akrobatstvo prve vrste, ker je imel navadno čevlje in skočil z roba krila enega aparata na drugega brez posebnih priprav.

V tem trenutku so bile porabljene zadnje kaplje bencina in Pangburnov aparat je začel polagoma padati, vedno niže, v nesrečno žrtvijo, zapisano smrti, po seboj!

Toda najtežji del rešilnega poskusa je bil storjen. Lund se je počasi splazil od roba krila proti sredini letala, se spustil po njem navzdol in s pomočjo Girtoua, ki so mu moči že skoraj opešale in je bil sam v največji nevarnosti, da pade s svojega neprijetnega sedeža med kolesi aparata na tla, potegnili Gordonove k sebi na os, nakar sta jo oba z zadnjimi močmi dvignila na sedež poleg pilota. Bil je zadnji trenutek, ker aparat se je že dotaknil tal.

Drzna akrobatinja, ki je do tega trenutka ohranila hladno kri in opazovala vse faze svojega reševanja, je padla vsled razburjenja in utrujenosti v nezaved. Ko je prišla zopet k sebi, se je začudila, da se nahaja med tolikimi ljudmi in njene prve besede so bile: «Ali sem še živa?» Ni čudno, da se ji je želela rešitev neverjetna, ko je bila prepričana, da ne ostane več živa.

Kosta Vukašinovič

Ljubljana, palača Ljubljanske kreditne banke. Maribor. Priporoča **čevljev** priznano fine izdelave veliko zalogo za dame, gospode in otroke. Za čas veleseljma cene znatno znižane.

Josip Winkler, puškar v Kranju

Velika zaloga lovskih pušk, vsakovrstne munice in drugih lovskih potrebščin. Popravila orožja po najnižjih cenah. — Zahtevajte cenike! 1854a

Aleksander Knez

pooblaščen senzal Ljubljanske borze se priporoča za izvrševanje

vseh borznih naročil

posebno za posle v efektih, vseh vrstah žita in moke, jajc, sena, slame, fižola, vina itd. itd.

Brzjavici: Knez Ljubljana Telefon 80

Zahtevajte edino „ETA“ gorčico

ki se odlikuje po svoji izredni kakovosti

Priloga se specialna trgovina premoga in drv Franjo Kalan, Celje-Dolgo polje

in naznanja, da jih ima vedno v zalogi in da dostavlja ob zahtevani uri vsako množino po najnižjih cenah na dom. Zabukovski svetli premog, priznano prvovrstne kakovosti. Fini Trboveljski premog iz rudnikov Laško, Hrastnik, Trbovlje. Libovski premog. Velenjski lignit in kosovec. Lepo izbran; dalje bukova drva, cela, žugana, sekana in melka. Za solidno in točno postrežbo se jamči. 4067/a

Fotografski papir iz tovarne **KODAK LTD.** je nedosegljiv po kakovosti! Generalno zastopstvo in skladišče za SHS: **ISO WEISS ZAGREB**, Palmotičeva ulica 66.

VINO
PODRUŽNICA
 vinarske zadruga
 „LJUTOMERČAN“
 za ljutomerski in ormožki okraj v Ljubljani, Stara pot št. 9 poleg vojaške bolnice
 nudi svoja zajamčeno pristna ljutomerska vina po ugodnih cenah in pod solidnimi plačilnimi pogoji.

Ing. R. ROESSER, Ljubljana, Gledališka ul. 4/III

Lokomobili | Polnojarmeniki | Dvigala
 R. Wolf A. G. Magdeburg-Buckau | Pini & Kay Wien | F. Wertheim & Co. A. G. Wien

Obiskovalci ljubljanskega veleseljma, oziroma kupci za pohištvo, ne zamudite prilike:

Prodam moderno izdelano hrastovo jedilno opravlo, črno ali rujavo, ter postelje iz orehovega lesa, na željo dodelano vse potrebno za spalno opravlo, in druga v stroko spadajoča dela po načrtih. Se priporočam

Av gust Černe, mizar, Zg. Siška št. 122.

EVGEN LOVŠIN

„RUDE IN KOVINE“

LJUBLJANA, Miklošičeva ulica št. 15. Telefon št. 727. Brzjavici: Rude Zagreb: Preradovičeva ulica št. 23. - Telefon 26-80. Beograd: Jovan T. Marković, Karadjordjeva ulica, palata „Bristol“. Telefon št. 668.

Cink, svinec, kositer, baker, svinčena pločevina, cinkova in pocinkana pločevina Cinkarne d. d., Celje, žveplenokisla glina, katran itd.

Kupujemo po najvišjih cenah: stari baker, stari svinec, remelted-cink, kovinske ostanke itd.

Ljubljanska posojilnica

R. Z. Z. O. Z.

v novopreurejenih prostorih v LJUBLJANI

Mestni trg št. 6

obrestuje vloge na hranilne knjižice in tekoči račun po

8%

Večje in stalne vloge z odpovednim rokom obrestuje tudi više po dogovoru.

Sprejema v inkaso fakture in cesije terjatev.

Posojila daje le proti popolni varnosti na vknjižbo, proti poroštvo in proti zastavitvi.

1841/a

IVAN ZAKOTNIK LJUBLJANA

Dunojska cesta št. 46 Telefon št. 379 mestni tesarski mojster Telefon št. 379

Vsakovrstna tesarska dela, moderne lesene stavbe, ostrejša za palače, hiše, vile, tovarne, cerkve in zvonike; stropi, razna tla, stopnice, ledenice, paviljoni, verande, lesene ograje i. t. d.

Gradba lesenih mostov, jezov in mlinov. Parna žara. Tovarna furnitira.

Zaščitna etiketa. Pravi originalni okrepčujoči želodčni **ELIXIR VLAHOV** kateregá proizvaja edini tvorničar

R. VLAHOV

Odlikovan na vseh svetovnih razstavah.

Ime VLAHOV in njegova ETIKETA sta zakonito zaščitena v vseh državah sveta. Tvornica R. VLAHOV proizvaja vedno isto vrsto in postopnost svojih specialitet kakor v predvojni dobi.

Zaloga: T. Mencinger v Ljubljani Sv. Petra cesta št. 43.

Čuvajte se ponaredb!

Veridicus Pater Kajetan

Roman po ustnih, pisanih in tiskanih virih

Prav dobre volje se je pripeljal Svetlin do Tomaževca. Veseli hlapec bistre glave in perečega humorja mu je bil zelo všeč. In prepričal se je, da mu je o Meti govoril čisto resnico.

Ko je stopil s kmetom Zalarjem v goveji hlev, sta ga kar ovijala soparica in smrad. Dekla je bila pravkar pri polaganju krme. Zelo se ji je mudilo, ker šele pred nekaj trenutki se je bila vrnila iz cerkve.

Kaplana dekla ni niti pogledala. Kaj naj pomaga takle mladeni, ako ne moreta pomagati niti ljubljanski pater niti gospod župnik, ki je celo izgubljeno tele primolil v kravo nazaj! Odkar je bila Meta tretjerednica, se sploh ni več zamejala.

A zdaj bi se bila prav rada zasmejala, ker zares izredno smešno je, da hoče takole zeleno kaplanč hudiča panati. Zato je kazala svoje preziranje s tem, da je Svetlinu dosledno obračala hrbet in ga ni niti pozdravila. Ovila si je desnico z rožnim vencem, sedla h kravi, si posadila med kolena dežo in začela molziti.

Čemu molek? — «Ah!» je ušlo kaplanu in rdečica mu je zalila lice...

In dvigal je perišča krme k nosu in duhal. Krma je bila zdrava, dišeča. Stopil je h koritu, se sklanjal, vohal in ogle doval. Našel ni ničesar. A krave in voli so gledali topo predse, moleli jezike iz gobcev in so se krme komaj dotikali. Ozrl se je v okna; bila so majhna, popolnoma pokrita s pajčevinami in pralhom ter zabita. Ozrl se je po vratih: bila so zaprta.

Tik vrat so stali škafi, velik čeber in lesen korec. V steni je bila vodovodna pipa.

Svetlin se je sklanjal, vohal in — se zdržnil. Smrdeli so škafi, čeber in korec. Pogledal je natančneje in se zgrozil: so hudiča! Tu je bil hudič nesnage, gnilobe, smradu in boleznii! «Meta, kolikokrat na leto se koplje?» je vprašal Svetlin. Dekla je zagodrnjala, hudobno pogledala in molčala.

«Meni ne odgovarja,» je dejal Svetlin gospodarju. «Vprašajte fo torej vi!»

«Odgovori, Meta, kolikokrat se koplješ na leto?» je vprašal kmet.

«Jaz — nikoli! Greh bi bil...» se je otrsela dekla.

«In kdaj ste umili tale čeber, tele škafe, tale korec?» je skoraj zakričal Svetlin. «Nikoli — nikoli — nikoli! — Glejte,

Zalar, tukajle imamo hudiča (pokazal je na posode) in tamle sedi coprnica (pokazal je na Meto)! In zdajle bova hudiča panala: zgrabite čeber, ga zvalite na dvorišče in izpraznite! Pa takoj!»

Kmet je takoj razumel. V hipu so bile posode zunaj. Postavila sta jih pod vodovod, pustila teči vanje ostre vodne curke ter jih snažila z brezovo metlo. Ker je dekla godrnjaje pobegnila v hišo, sta poklicala hlapec. Drgnil je posode in jih snažil. Potem so jih spravili zopet v hlev, jih napolnili z vodo in podstavili živini. Hlastno je lokala in se oddihavala z naslajanjem.

«In zdaj odprite še vsa okna!» je ukazal Svetlin. «Kamor pribajajo snažnost, svetloba in zrak, odtam utečejo vsi hudiči in vse coprnice.»

Hlapec se je režal, da so mu zevala usta do ušes, gospodar pa se je čehljaj po glavi:

«Sakra, da sem bil tako slep in neumen! Saj sem vedel, da tu ni peklenščka; ampak zakaj mi živina hira, tega nisem niti slutil.»

Svetlinu se je mudilo nazaj v Zalesje. Toda moral se je vdati in sestri v hiši za mizo, kjer se je kadilo tolsto praženo pišče. Tudi pogača in liter vina sta stala poleg.

Hlapec je vesel prišel povedat, da je živina kakor pomlajena in da žre pičo kakor sestradana, odkar se je končno napila čiste, sveže vode in sope svež zrak.

«A kaj zdaj? Ali naj Meti odpovem?» je vprašal gospodar. Prav tedaj je prihrumela Meta že preoblečena na pot.

«V taki hiši ne ostanem več,» je dejala. «Plačajte mi in grem!»

Zgodilo se je po njeni volji.

VIII.

Istega dne, ko je Svetlin pravkar poobedoval, je nekdo potrkal na njegove duri.

«Noter!» je zaklical Svetlin; toda prišlec ni vstopil, nego je le za par pedij odpahnil duri in na pragu stoječ govoril: «Gospod župnik vam naroča, da nastopite jutri popoldne na našem shodu kot tretji govornik.»

«Torkar! Ti tako trkaš? In čemu me naenkrat vikaš?»

«Oprostite, to je čisto moja stvar, Povedal sem vam župnikovo naročilo, drugega nimam z vami govoriti.»

Običajno černo lice Torkarjevo je bilo le še mračnejše in njegove nemirno plapolajoče oči so se uporno ogibale Svetlinovemu pogledu.

«Dobro, pa se zopet vikajva!» se je trpko nasmehnil Svetlin. «Toda povedati mi le še morate, kakšen shod meni gospod župnik in kaj naj jaz na njem govorim.»

«Mar ne berete 'Slovenca'?» se je zgražal Torkar.

«Malokdaj!» je odvrnil Svetlin. «Politika me dosti ne zanima, zato čitam rajši koristnejše knjige.»

«Vi ste strašen človek!» je vzdihnil Torkar ter hotel ogorčen urno oditi.

Toda Svetlin je odprl vrata na stečaj in stopil za Torkarjem na prag.

«Meni se ne zdi,» je dejal mirno. «Čisto normalen in zdrav človek sem in v vsej ponižnosti si celo domišljam, da nisem ravno najslabši duhovnik... Ker pa nisem čital 'Slovenca' in torej ničesar ne vem o kakem shodu, na katerem naj bi tudi jaz govoril, vas moram ponovno prositi, da moji strašni nevednosti prižgete luč: kakšen in čemu bo ta shod?»

Torkar je že držal za kljuko duri k svojemu stanovanju. Le z največjim premagovanjem pa se je na pol okrenil in zagodrnjal:

«Političen shod... Gre vendar za državnozbornske volitve! Gospod župnik je kandidat naše stranke in celo iz Ljubljane pride na shod dober govornik.»

«To so novice! Ni se mi sanjalo, da imamo tako imenitnega predstojnika... In tudi vi se bavite s politikom?» se je resnično čudil Svetlin.

«Kdor ni z mano, je proti meni!» je odgovoril Torkar. «To velja za Kristusa, kakor za njegovega namestnika, svetega očeta in za katoliško cerkev.»

«Kristus ni bil politik. Dajte Bogu, kar je božjega, in cesarju kar je cesarjevega.» In dalje je rekel: «Moje kraljestvo ni na tem svetu!» — Edino to je bila Kristusova politika in jaz se ravnam po njej. To, prosim, povejte v župnišču.»

«Vi torej zopet odrekate pokorščino svojemu predstojniku in nečete govoriti na shodu?»

«V cerkvenih rečeh sem mu poslušen, v političnih pa posnemam Kristusa,» je odvrnil Svetlin.

«A kaj poreče ljudstvo, ako vas ne bo na shodu?»

«Povejte ljudstvu, da sem pri bolnikih in umirajočih!» je dejal Svetlin. «Ako sta dva domača duhovnika pogreznjena v politiko, naj vsaj tretji vrši dolžnosti vere ljubezni!» — In Svetlin se je umeknil v svojo sobo, ne da bi čakal, kaj še pove fanatični tovariš.

Na prostoru med župniščem, cerkvijo in kaplanijo se je dvignil hrup. Ljudje so kopali jame, postavljali mlaje, zabijali kole v tla in pribijali nanje deske, gradili so govorniški oder in ga objajali z vencem iz smrečja. Organist in cerkvenik sta vodila delo.

Svetlin je gledal na živahno gibanje na trgu pod seboj in se čudil vsemi teh ljudi.

«Sami navdušeni politiki,» se je smejal, «ki pa verujejo še v hudiča in coprnice! Taki volivci bodo brez dvoma in brez pomislekov volili kandidata Zdražbo. Vredni so drug drugega.»

TELEFON 530 **M. HRIBERNIK** TELEFON 530

MANUFATURA NA VELIKO

LJUBLJANA → SODNA ULICA 6 ← LJUBLJANA

Paviljon „H“ 288

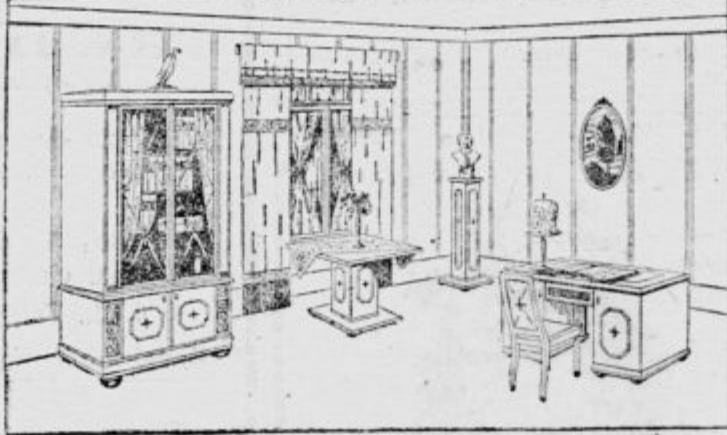
TOVARNA PERILA

F. VERDNIK

Maribor

Aleksandrova cesta 51

nasproti glavnemu kolodvoru.

Erman & Arhar

mizarstvo.

Za časa velesajma

razstava

vsakovrstnega pohištva

lastnega izdelka

v lastnih prostorih

Št. Vid št. 4 nad Ljubljano

„IKA“

d. z o. z. v Kranju,

mehanična tovarna pletenin in

nogavic, največje podjetje te

stroke, ki slovi po vsej Jugoslaviji, je

razstavila svoje solidne in vsega priznanja

vredne izdelke na velesajmu.

Interesenti naj ne zamude prilike stopiti

v zvezo s to domačo industrijo.

Paviljon „J“ 411-412

Soboslikarske šablone

Na velesajmu paviljon E št. 72

Nova kolekcija za l. 1925. — Cene nizke

Trgovci z železnino in kuhinjsko posodo

Oglejte si! **Važno!** **Novo!**

„Honsel“ Aluminium- und Metallwerke, Wien, Wöllersdorf 2

razstavlja na velesajmu vse vrste

kuh. posode iz aluminija

vdelane v bakreno pločevino brez vsakega cinka, tedaj na

trpežnosti neprekosljivo. — Paviljon F 153

Ljubljana Pred škofijo 1/1.

L. TURK

strojno pletenje, nogavice,

čepice, obleke, jopice, majice itd.

po najnižjih cenah.

POZOR! **POZOR!**

ZA MAL DENAR

si lahko vsakdo zgradi hišico iz

„SEIDEL“ sistema.

Ker je ta način zidanja najcenejši in najpraktičnejši, vlada za to največje zanimanje. Vprašajte pri stavbnem podjetju **JAKOB ACCETTO SIN, Ing. Viktor Accetto in drug, Ljubljana, Tabor 2.**

Lastni paviljon na sejmišču!!!

POZOR! **POZOR!**

Šampanjec „Bouvier“

Originalna vina v steklenicah lastnega pridelka

Clotar Bouvier, kr. dvorni dobavitelj, **Gornja Radgona**

Zastopnik: **Lovro Humer** na Jesenicah, Gorenjsko.

Parna žaga.

Naprodaj kompletna naprava: lokomobila, polnojarmenik, krožna žaga, brusilni stroj, transmisija. — Naslov pove uprava „Jutra“.

Franjo Schell

I. jugosl. tvornica blagajn

Maribor, Koroška cesta 31

izdeluje pred ognjem in vlomom popolnoma varne blagajne vseh vrst in v vsaki velikosti, med drugim tudi tresorje za knjige, oklopne blagajne za banke in juvelirje, pulte v vseh izdelavih. Blagajne se izdelujejo tudi po meri in v najkrajšem času.

SINGER ŠIVALNI STROJI so na vsem svetu poznani kot najboljši

Singer šivalni stroji, Bourne & Co., New York

Ljubljana, Selenburgova ul. 3

Prodaja na obroke

Centrala za SHS: Zagreb Maruličeva ul. 5 Zastopstva v vseh mestih

Gospodarstvo

Otvoritev ljubljanske borze

Po dolgih pripravah se je večeraj dopoldne ob številni prisotnosti članov borznega sveta in borznega razsodišča ter zastopnikov različnih gospodarskih panog Slovenije otvorila ljubljanska borza za blago in vrednote. Slovesni sestanek je otvoril borzni predsednik g. Dragotin Hribar, ki je pozdravil zastopnike različnih oblastev, med temi zastopnike ministrstva trgovine in industrije, dalje zastopnike Trgovske in obrtniške zbornice, Zveze Industrijev, združništva, trgovskega društva «Merkur» in druge; imenoma je navedel zastopnika beograjske borze ministra u. r. dr. Milana Stojadinovića, ameriškega Slovenca lastnika denarnega zavoda Frank Sakser State Bank Franca Sakserja, generalnega tajnika zagrebske borze dr. Peručića. Prisostvovali so otvoritvi med drugimi gg.: veliki župan dr. Baltič, češkoslovaški konzul dr. Beneš, zastopnik trgovske in obrtniške zbornice predsednik Knez in tajnik dr. Pless, zastopnik Zveze Industrijev Pollak, ing. Šuklje in Gorup, zastopnik mariborske skupine Zveze industrijev Križnič, predsednik Društva denarnih zavodov Tykač, predsednik Zveze trgovskih gremijev Jelačin ml., predsednik trgovskega gremija v Ljubljani Stupica, predsednik trgovskega gremija ljubljanske okolice Zebal, zastopnik združništva Anton Kristan, ravnatelj trgovske akademije Böhm in drugi.

Borzni predsednik g. Dragotin Hribar je nagovoril prisotne z daljšim nagovorom. Omenil je, da se z današnjim dnevom polaga temeljni kamen bodoči moderni trgovinski ustanovi, za katero so stremeli že od nekdaj vsi veliki narodi, ki so spoznali dalekosežen pomen in vpliv borze za razvoj trgovine in celega gospodarstva. Stare navade trgovanja se bodo morale umakniti novi moderni trgovini, ki je adina zmožna vzdržati zamenjavo dobrin na višini, katero zahteva sedanjí moderni čas. Stare navade, da so nepoklicani mešetarji kupovali blago pri različnih producentih, ki so često — ne poznava oč prave cene — naselili takim zvitim prekupovalcem, so danes v izumiranju. S poslovanjem naše borze bosta producent in konzument o razmerah in cenah blaga natanko poučena. Borzno trgovanje bo imelo uspeh, da se bo polagoma prilagodila ponudba blaga potrebi, kar bo posebno uplivalo na izravnanje cen.

Nič manj važna od blagovne ne bo druga panoga naše borze, in sicer elektna. Istočasno z blagovno in elektno borzo bo pričelo poslovati tudi borzno razsodišče, kar je za naše tukajšnje razmere tudi nekaj novega. Znano je kako je preobličeno naše tedno trgovinsko sodišče in da radi preobličice dela naše sodništvo more kljub naporom delu je polagoma reševati spore. Pomanjkanje dovoljno izvežbanih sodnih moči pa dela nemalokrat veliko preglavice trgovini in industriji, za kateri je mnogokrat potrebna na največja razsodba in najhitrejšo razčiščenje spornih zadev. Od tega se je nadejati velikih koristi za trgovino in industrijo.

Govornik izraža še željo, da bi se čim prej dobilo tudi dovoljenje za trgovanje z devizami in valutami, nakar je podal nekaj zgodovinskih podatkov borbe za ljubljansko borzo.

Dne 15. marca 1922. je bila vložena prva prošnja za koncesijo ustanovitve borze in je bila 30. marca istega leta rešena, in sicer samo za blago in vrednote. Dne 12. septembra istega leta je bil predložen pravilnik za razsodišče, ki je bil z vsemi korekturami po predlogu ministrstva trgovine in industrije odobren 3. avgusta 1923. Ustanovni občni zbor borze se je vršil 6. avgusta 1923. in so bili na nem izvoljeni borzni svet ter člani razsodišča. Ustanovitelji borze so se trajno borili za to, da bi dosegli tudi dopolnilno koncesijo za trgovanje z valutami in devizami. Vložene so bile ponovno zadevne vloge. Prejšnji finančni minister dr. Stojadinović je že obljubil, da tej koncesiji ne bo delal ovir, toda so prišle vmes zapreke, da ni dovolil trgovanja z devizami in valutami. Interventiralo se je v tej zadevi še pozneje in se je izdala zadevna obširna spomenica. Predsednik se zahvaljuje beograjski borzi in Narodni banki, ki sta podpirali ljubljansko borzo v njenem stremeljenju po popolniti koncesije. Dalje se zahvaljuje za ves trud pripravljalnemu odboru, članom borznega sveta in razsodišča ter k zaključku pozove slednje, da morajo danes položiti prisego pri deželnem sodišču.

Za predsednikom je povzel besedo borzni tajnik g. dr. M. Dobriča, ki je opisal težkoče pri ustanovitvi borze ter njen pomen in razvoj. V kakršni obliki se ustanovlja borza, ona je vsekakor ustanova moderne kulture in gospodarskega življenja. Ne zaman jo razvijajo znanstveniki barometer narodnega gospodarstva. Njen kazalec reagira na najmanjše omračenje na političnem obzorju, na najmanjše oscilacije produkcije. Borza upliva kot regulirni faktor v mednarodni izmenjavi dobrin, omogoča državi ugodno naložbo posojil, kar se mora povdarjati posebno glede naše vsestransko podpore potrebne države, ter olajšuje trgovini in industriji potrebne kapitalne. Na prisotne zastopnike beograjske in zagrebske borze se obrača govornik s pozivom, da podpirajo stremeljenje in trud ljubljanske borze s svojim izkuštvom in nasveti v medsebojnem delovanju.

Na sklonilski gospodarski konferenci

predsednik g. Dragotin Hribar zaključil sestanek s ponovno zahvalo vsem onim, ki so pripomogli do tega znamenitega dne v gospodarskem razvoju Slovenije.

Konferenca za trgovinska pogajanja z Avstrijo

V petek popoldne se je vršila v posvetovalnici Trgovske in obrtniške zbornice konferenca delegatov, določenih za trgovinska pogajanja z Avstrijo, z zastopniki naših gospodarskih krogov. Delegati so prišli v Ljubljano k otvoritvi velesojma in so hoteli pri tej priliki stopiti v stike z zastopniki naših gospodarskih krogov, da stišijo njihove zahteve glede predstojalnih pogajanj z Avstrijo. Žal, da se je o želji delegatov zvedelo šele med otvoritvijo velesojma in da se zbog tega ni moglo o konferenci obvestiti več interesentov.

Pri konferenci so bili navzoči: načelnik ministrstva trgovine in industrije gosp. dr. Milan Todorović, načelnik ministrstva poljoprivrede dr. Velimir Stojković, inspektor ministrstva trgovine in industrije dr. Milan Lazarevič, načelnik ministrstva trgovine in industrije, oddelka v Ljubljani, gosn. dr. R. Maru, tajnik centrale industrijskih korporacij v Beogradu g. dr. Gregorič zastopnik Saveza in industrialec Zagreb dr. Pandaković, tajnika Zveze industrijev v Ljubljani g. dr. Golja in Danilo Gorjup, zastopnik Zveze trgovskih gremijev g. Fran Zebal za Trgovsko in obrtniško zbornico so bili navzoči predsednik g. Ivan Knez, zbornični član g. Lovro Petovar, tajnik g. dr. Viktor Murnik in g. dr. Pless. Konference se je deležila tudi g. Kreiči, ravnatelj tvornice za dušik d. d. v Rušah.

Delegato je pozdravil zbornični predsednik gosp. Ivan Knez, nakar je načelnik gosp. dr. Todorović v kratkem orisal razvoj vprašanja za sklepitev trgovinske pogodbe z Avstrijo. Pregovoril, ki so se vodili že dalje časa in so bili onetovano prekinjeni, so zavzeli konkretno obliko komaj pred tedni, ko se je ob priliki zadnje poseta avstrijskega predsednika g. Sejpla v Beogradu sklenilo, da se čim prej pristopi k pogajanjem za pogodbo, ki naj bi definitivno uredili gospodarske odnose med našo državo in Avstrijo. Načelnik g. dr. Todorović je omenil, da je delegacija vse priprave za trgovinska pogajanja že končala. Zbiral se je zelo obširen material, ki li je bil vnoslan tako od posameznih gospodarskih korporacij in organizacij kakor tudi od privrednih strokovniakov. Zelle in zahteve gospodarskih krogov so delegaciji iz vnoslanega j gradiva dobro znane in šlo bi sedaj le še za morebitne nove predloge, ki niso bili dosedaj še iznešeni.

Todorović je nadalje med drugim omenil tudi, da je carlaska tarifa že zgotovljena in da je pričakovati, da stopi že prihodnje dni v veljavo. Delegacija bo prav radevolje sprejela zastopnike gospodarskih krogov kot eksperte, ki bi delo delegacije pri pogajanjih znatno olajšali.

G. Lovro Petovar je v imenu Stajerskih krogov posebej prošil g. dr. Todorovića, da bi naša delegacija pri pogajanjih z Avstrijo polagala osobito važnost na izvoz Stajerskih konj. Načelnik g. dr. Todorović je obljubil, da bo ugodil predlogu, kolikor bo v njegovi moči, ter je prošil, da bi gospodarske korporacije in organizacije podpirali še v naprej do definitivne zaključitve pogajanj delo delegacije s predlogi in nasveti. Po končani konferenci si je g. dr. Todorović dal obrazložiti notranjo organizacijo naše Trgovske in obrtniške zbornice, pri čemer se je posebno laskavo izrazil glede načina vodenja obrtniškega katastra.

Tržna poročila

Novosadska blagovna borza (16. t. m.). Pšenica: baška, nova 365 do 370. Ječmen 310 do 320. Oves 290 do 300. Turšiča 270 do 275. Moka baza ob 570 do 575. Skupni promet 71 vagonov, od tega 34 pšenice, 7 ovasa, 13 turšiče in 17 moke. — Težaji v prostem prometu: Pšenica: promptna 375 do 380; za september 387.5. Turšiča 280 do 285. Fižol 530. Moka 570 do 575. Tendence mirna.

== Položaj na žitnem trgu. Na naših tržiščih je bilo ta teden precej povpraševanja po pšenici in deloma turšiči. Izvažalo se je na Dunaj in v Češkoslovaško. Cena naših izvoznih pšenice se je gibala na meji v Bratislavi okrog 195—196 Kč, a turšiči 134 Kč. Sam domači promet je bil manj živahen, ker tvrdkam bol konvencira izvoz radi plačilnih pogojev. Domači ko zum nima navadno takojšnjega denarja.

== Prvi senzal ljubljanske borze. Kakor poročajo je prvi pooblaščen senzal ljubljanske borze g. Pavel Cvenkel, ki posreduje pri prodaji in nakupu lesa, žita, poljskih pridelkov, kakor tudi vseh drugih vrst blaga ter efektov, ki notirajo na ljubljanski borzi.

== Konturz je razelašen o firmi Frane Kottnik in drug, izdelovalcu cementnih izdelkov na Glincah pri Viču. Prvo zborovanje upnikov o 28 t. m. ob pol 11. pri dozelnem sodišču v Ljubljani.

Sport

TENIŠKI TURNIR

Včeraj so se odigrala sledeča kola za prvenstvo Ljubljane. Rezultati so: gospodje (posamezniki): Singer : Zunkovič 6 : 1, 4 : 6, 6 : 3, Ulmanski : Zagorec 6 : 3, 6 : 4, Mehlen : Bergant 6 : 1, 6 : 0, Plazzeriano : Sessler 6 : 2, 6 : 2, Kufinec : Friedrich Kr. 6 : 4, 6 : 3, Friedrich : Hietzl 6 : 2, 6 : 4, Podvinec : Kacjančič 3 : 6, 6 : 4, 2 : 0, W. O. Dame (posamezne): Šepetavec : Kravos 6 : 1, 6 : 3, Gostiša : Bloudek 6 : 0, 6 : 2, Reiser : Ravnik 6 : 4, 2 : 6, 6 : 3, Kosler : Zloch 1. 6 : 1, 6 : 0.

Gospodje (dvojno) Hietzel-Zunkovič : Dacar-Bülow 2 : 6, 6 : 2, 6 : 3, Bretner-Breitner : Švigelj-Brocke 7 : 5, 11 : 9, Kufinec-Podvinec : Bretner-Breitner W. O., dr. Gostiša-Farkaš : Pandaković-Singer 6 : 4, 6 : 2, dr. Gostiša-Farkaš : Bazala-Ulmanski 10 : 8, 4 : 6, 6 : 4.

Dame in gospodje (dvojno) Reiser-dr. Pandaković : Strgar-Hietzel 4 : 6, 12 : 10, 8 : 6, Pandaković-Kufinec : Reiser-Pandaković 6 : 4, 6 : 2, Gostiša-Podvinec : Zloch I.-Bazala 6 : 2, 6 : 0, Baglama-Ulmanski : Zloch A.-Kacjančič 7 : 5, 3 : 6, 7 : 5.

Prvenstvo Slovenije (gospodje posamezniki): Bleiweis : Kmet 6 : 2, 6 : 3, Golob : Bergant 6 : 1, 6 : 3, Berjak : Seiler 6 : 0, 8 : 6. — Dame (posamezne): Ravnik : Stergar 6 : 3, 6 : 4. — Gospodje dvoje: Pintar-Golob : Bleiweis-Švigelj 6 : 1, 2 : 6, 6 : 3, Kmet-Dacar : Pogacar-Beltram 6 : 0, 6 : 1, Kmet-Dacar : Zunkovič-Sessler 6 : 3, 6 : 3. — Juniorji: Hietzel : Piccoli 6 : 4, 6 : 2, Pintar : Zajc 6 : 2, 6 : 4, Bleiweis : Vrančič 6 : 1, 6 : 1, Švigelj : Zagorec 6 : 3, 7 : 5, Singer : Hartmann K. 6 : 4, 6 : 2, Bergant : Kozina 6 : 3, 6 : 2, Medved : Pintar 6 : 3, 3 : 6, 6 : 2, Hartmann : Florjančič 6 : 1, 6 : 4.

Igra je potekala v naglem in odločnem tempu in nudila mnogo zanimivosti. Posebno so se odlikovali z lepo in elegantno igro igralci Haška in ZKD. Najbolj napeta je bila igra v tretjem kolu za prvenstvo Ljubljane med gg. Kacjančičem (Hašk) in Podvincem (ZKD.) Zmagal je g. Podvinec, ker je radi padca moral g. Kacjančič odstopiti igra je potekala 3 : 6, 6 : 4, 2 : 0 za g. Podvinca.

Danes predpoldne se vrši zaključno kolo, tako, da se bodo odločilne igre za prvenstvo Ljubljane, Slovenije in juniorjev vršile že popoldne. Turnir je posetilo mnogo odličnega občinstva in večeraj popoldne tudi veliki župan g. dr. V. Baltič.

STRASSENBAHNER : HERMES 2 : 2 (0 : 2)

Včeraj je bila otvorna na igrišču Ilirije jesenska nogometna sezona. Agilni Hermes si je pridobil «Strassenbahner Sportklub» iz Gradca, ki je letos dosegel prvorazrednost.

Pred pričetkom igre je predsednik Hermesa pozdravil goste, nakar so ti podarili domačinom veliko fotografijo svojega prvega moštva.

Takoj ob pričetku igre je Hermes prešel v ostro ofenzivo in zdelo se je, da bodo gostje doživeli občuten poraz. Napad Hermesa je v prvi polovici lepo kombiniral in se odlikoval po ostrih strelih na gol. Dosegel je dva lepa gola. Gostje se sprva niso znašli in so predvedli igro, ki ni kazala znakov prvorazrednosti. Pri Hermesu je bila dobra tudi obramba, ki je razbila marsikatero lepo zasnovano akcijo gostov. V drugi polovici pa se je situacija bistveno spremenila. Napad Hermesa je začel igrati precej nesmiselno, krilska vrsta pa izgubila kontakt z napadom in obrambo. Edino vratar je dobro rešil svoj nalog.

V splošnem so bili gostje tehnično boljši od domačinov. Odlikovali so se zlasti s svojo hitrostjo in lepim startom na žogo. Manjkata jim pa prava kombinacija in odločnost pred golom. Dosegli so le en gol, dočim je bil drugi avtogol Hermesa, ki ga je zakrivil branilec Prešeren.

SLUŽBENE OBJAVE LNP.

Redna glavna skupščina LNP. z dne 10. t. m. je v načelu sklenila, da se reorganizira prvenstveno tekmovalje v podsavetu. Načrt, o katerem se je razpravljalo na skupščini, gre za tem, da se osnuje na teritoriji LNP enoten prvi razred, ki naj bi obstojal iz prvih štirih ljubljanskih, iz prvih dveh mariborskih klubov in iz celjskega prvaka. Teh sedem klubov naj bi tekmovalo po sistemu na točke za prvenstvo LNP. Predpogoj za izvedbo načrta je, da se doseže za prv. tekme ugodnost polovične vožnje ter da se doseže glede tehnične provedbe in glede financiranja sporazum s prizadetimi klubi.

V ta namen sklicuje upravni odbor LNP. po nalogu skupščine v torek, 19. t. m. ob 19.30 uri v damski salon kavarne Emona enketo, kateri morajo obvezno prisostvovati klubi Ilirija, Hermes, Jadran, Primorje (Ljubljana), Maribor, Rapid (Maribor) in SK. Celje po enem ali dveh delegatih s popolnim pooblastilom. Enketa naj izvolita zanesljivo prisostvovati gg. dr. Josip Birsa (S. K. Primorje) in Radovan Šepec (Maribor).

Navedene klube se nujno poziva, da razpravljajo o vprašanju reorganizacije prv. tekmovalja še pred enketo, na izrednih sejah iz vidikov: 1.) tehnične izvršitve. Prvenstvenemu pravilniku bi odgovarjalo, da se določijo protivnike z žrebom; igrišče bi se menjavalo tako, da bi vsak klub igral eno obeh tekem, ki jih mora igrati tekmo enega prvenstvenega leta z vsakim protivnikom, na lastnem prostoru in drugo kateri bi jih odpadlo na dve ljubljanski igrišči 24 (med njimi 12 z zunanjimi protivniki), nadalje na dve mariborski igrišči 12 (med temi 10 z zunanjimi protivniki), ter končno na Celje 6 tekem z zunanjimi protivniki.

2.) financiranja. V poštev prideta dva načina financiranja: a) da prevzame režijo in riziko event. deficita pri vsaki tekmi klub, na čegar prostoru se igra ozroma, ki ima pravico izbre prostora.

b) da prevzame financiranje vseh 42 tekem LNP na sličan način, kakor se vrše dosedaj prv. tekme v Ljubljani. V tem slučaju bi morali prevzeti klubi kolektivno jamstvo za event. deficit ter event. že vnaprej položiti gotovo garancijo, ker LNP momentano ne razpolaga s primer-no gotovino. Tozadevno obstoji izjava delegata S. K. Primorja na podsavetni gl. skupščini, po kateri je SK. Primorje pripravljeno prevzeti celoten finančni riziko kakor tudi aranžman. LNP.

Lahkoatletika tekmovalja za prvenstvo Slovenije je tehnični odbor LLAP. na svoji seji 13. t. m. preložil na 13. in 14. tembra.

Finale nogometnega turnirja mladinskih moštev se vrši danes dopoldne na igrišču Primorja ob Dunajski cesti. Tekmeca za prvo mesto sta Ilirija in Primorje, za tretje mesto igrata Hermes in Panonija. Glavna tekma se prične ob 10. predigra Hermes : Panonija ob 8.45. Kakor vsako srečanje starih rivalov Ilirije in Primorja, bo tudi odločilna tekma med juniorskima moštvoma vzbudila gotovo znatno zanimanje. Šance so v tem boju zelo izravnane. Ilirija je sicer v tehničnem pogledu boljša, toda Primorje ima zato fizično znatno jače moštvo in veliko prednost v tem, da more postaviti v moštvo srednjega napadalca in desno zvezo prvega moštva, ki sta oba dobra strelca.

Opozorilo

Opozorjam vsakogar, komur bi hotela tvrdka A. Teršin (Arneje), tovarna za kovinske izdelke na Jesenicah, prodati to podjetje, da imenovana tvrdka nima te pravice, ker je del strojev moja last, in to glasom originalnih faktor, ki so glase na moje ime in so v moji posesti; tudi so bili stroji kupljeni na moj račun.

Jesenice, 14. avgusta. Oskar Stich.

Lastnik in izdajatelj Konzorcij «Jutra». Odgovorni urednik Fr. Brozovič. Tisk Delniške tiskarne, d. d. v Ljubljani.

Eksport lesa Anton Kobi

lesna industrija in trgovina

Centrala: Ljubljana, Izanska cesta 22.

Parne žage in skladišča: Ljubljana, Podpeč, Borovnica, Begunje.

Zaloga vsakovrstnega tesanega in rezanega lesa, drv.

Tovarna vsakovrstnih zabojev po naročilu.

Tovarna upognjenega pohištva iz impregniranega lesa.

Paviljon E 57 a.

Vremensko poročilo

Ljubljana 16 avgusta 1924

Ljubljana 306 nad morjem

Kraj opazovanja	ob	Zračni tlak	Zračna temperatura	Veter	Oblačno 0—10	Padavine mm
Ljubljana	7.	761.8	14.1	vzhod	del. oblac.	26.0
Ljubljana	14.	759.0	23.8	jugozapad	več. oblac.	—
Ljubljana	21.	757.3	19.0	sev. vzh.	več. jasno	—
Zagreb	7.	—	—	—	—	—
Beograd	7.	—	—	—	—	—
Dunaj	7.	—	—	—	—	—
Praga	7.	761.9	13.0	jugo vzhod	pol. obl.	17.0
tnomost	7.	—	—	—	—	—

V Ljubljani barometer nižji, temper. nižja. Solnce vzhaja ob 5:00, zahaja ob 19:7. Dunajski vremensko poročilo. Včeraj menska sprememba se bo brzo razvila. Napoved za nedeljo: Lepo, toda le malo časa. Nekaterih krajih je tudi deževalo. Vre-

V dolinah groze

Ločnica.

Nedelja. Od pustega neba prsi v finih kapljah, ko se ustavim na razpokanem mostu v Medvodah. Umanzana Sora prinaša se zmerom kose lesa in druge šare. Blatne in poležane vrbe kažejo sled strašne poplave. Ob pregraji, ki gre po sredi mostu, stoji gruča mož in nekdo pripoveduje o strahotah v bližnji Ločnici. »Rečem vam, to je bil sodni dan. Človek si niti ne more predstavljati take grozote. Komaj da morete verjeti lastnim očem...»

Kljub naraščajočemu pršenju sem skočil na kolo in zdirjal po razprani cesti proti Sori. Ustavil sem se na kraju, kjer je bil poprej most, ki se mi je zdel včasih prevelik za neznanen poteček, zboršč med grmovjem in izgubljač se med poljem in skupinami jelš. Zdaj sem našel tu globoko razčrpano kotanjo, vsenaokoli blato, kamenje in grmade naplavljenega lesa, voda pa je drla za drevjem v novoizbrani strugi, jezna in kalna. Stopil sem čez zasilno brv in krenil proti vasi, kolikor jo je še mogoče iz blata in druge naplave. Za neko hišo so se trudili ljudje s poginjenjo kravo, da se okoristijo vsaj s kožo. Neprijeten duh razkrajajočega se mesa me je gnal dalje. Videl sem, da mi bo kolo samo v napeto, zato sem ga spravil v hiši, ki je stala desti visoko nad bregom, da je furja elementa ni mogla doseči. »Glejte, tja je prineslo konja,« mi je kazal prepal in blaten človek v gru-

čo dreves, kjer je stala med debeli ogromna barikada. Z vrha so štrleli uhliji konjske glave, ki je bila še iskala zraka in rešitve, ko so bili že udje in život krepko stisnjeni v težko navlako. Nekaj korakov dalje je odtrgalo cesto, da sem se s težavo prebil mimo nekdanjega, v blato zakopanega mlina. Vrstile so se zmerom strašnejše slike besnega elementa. Hiša, pri kateri sem počival pred par tedni, ko sem se vračal z Grmade, je stala zdaj kakor sredi pušave. Kam je odneslo košato drevje, ki me je takrat bladilo s svojo senco? Kje je zdaj tista meliška travica, ki je čakala, da čezori v sočno otavo? Samo kamenje, bogve od kod nanečeno. Prevrnjen in razbit vogal postopja, ki so ga za silo podprli, da se ni pogreznila še streha.

Ljudje prihajajo po stezi s hrba, ki mu je voda odtrgala vznožje in cesto ob njem. Visokim gabrom je zmanjkalo tal in jih treščilo v novo strugo, ki jim je prekrila vrhove s plenom valov, kotamo se med koreninami po razčrpani loviči, ker drugod ni mogoče. Drug drugemu smo napoti, ker je treba izbirati stopinje, da se noge ne pogreznejo do kolen in da ne omahneš pod plaz. Cele procesije so se nakopile na tem kraju in čakale na prehod. Krohočejo se nekemu kolesarju, ki je že do vratu blaten in ne more s svojim bremenom ne naprej ne nazaj. Neslani, dotični padajo nanj in bolj ko kdaj prej vidim, da je človek najostudnejša bestija, ki išče vlek naslade v skodoželjnosti. Neka feklja se jezi, da se ji bodo pokvarili

lakastji šolni. Kaj jo briga groza in beda, ki zijata vsenaokoli iz te žalostne grape! Ona je prišla po svojo perversno senzacijo in vidi škodo samo na svojih šolnih...

Čez desetero strug mi priskoči naproti tršat, blaten in premočen stavec, ki sem ga bil pozdravil pred njegovo napol porušeno bajto. Ustnice so mu posinele, oči zbegane in ves život mu pretresata mraz in groza. V pretrganih, skoro zadušnih besedah mi pripoveduje, kako je trpel in stradal v daljših vestfalskih rudnikih, da si je prihranil za to bajto. »Saj se ne smem vzreti tja!« se mi utrne grenka solza. »Otroci so mi pomrli in zdaj sem še oh, to poslednje veselje, ki mi je ostalo v utroho... Ali je Bog,« se ozre v uničenim pogledom proti nebu, kakor prepričan o silni krivici, »ali je Bog mogel dopustiti, da me je opazila še ta šiba?« — Ali si mislite to noč, ki bi bilo bolje, da me je odnesla sabo, nego da me je pustila za pričo?

— Kje je moj vrt in njivica, kje naj iščem živino? — Sam sem jokal z njim. S katero besedo bi ga mogel potolažiti? Z besedo o spoporis, ki še sam ni mogel verovati vanjo? Mimo so drli ljudje, še poslušati ga niso utegnili. Gola radovednost jih je gnala dalje, site in srečne, da so prišli na svoj račun. Ali bi bil kdo izmed njih zagrabil za kramp in lopato? — Pa kje naj bi tudi začel? Milijoni rok ti ne mogli dolge mesece popraviti te škode, ki jo je strašna povođen igraje nagromadila v eni sami uri... Pa da bi vsaj kdo začel! Tretji dan že

teče, pa še od nikoder ni pomoči, ki bi vsaj strugo naravnala in se lotila poti. Kako naj si pomagajo ti bedni ljudje sami, ki jim je pobralo še orodje in ki so mogli rešiti komaj golo življenje?

Pred hišo, ki stoji precej visoko nad bregom in jo je samo od strani oklestil hudournik z ogromnimi skalami, se je zgrmadiła gruča okoli moza, ki joče kakor dete in ga naglas skopih besed izdaja, da mu je tekla zibelj kje daleč ob Volgi. Vojna ga je bila zanesla pod te siljaste vrhove — da bi ga ne bila nikoli! Kdo je danes bednejši od njega, ki mu je ta grozna noč ugrabila vse, kar je ljubil pod solucem! Tam štrli še pol raznanjanega zidu njegove hiše, pokopane v gruči, kakor strahoten nagrobni spomenik. Nekje pod razvalinami hleva iščejo podsmo živino. Ženo in otroka so potegnili zjutraj iz vode in zdaj ležita na mrtvaškem odru, o drugih otrocih pa še ni sledu... Za ostanki njegove hiše se je prevrnil v strugo ogromen kozolec, iz katerega se je bil šele zjutraj priborskal skozi streho otrok, ki je spal na mrvi in mu je le srečno naključje otelo življenje. Koj zraven zdi razkopana žaga v blatu. Iz hiše, ki jo je voda do polovice zalila, je stopil hlapec v blažih čunjah. Kakor pijan se maje pred mano, kalne oči begajo plašno pod razmršenimi obrvmi, kakor da še zdaj ne verjamejo v to grozno podobo. Voda ga je bila zajela v spanju in vrgla med drevje. Sam ne vé, kako se je bil rešil. Druga hlapec je odneslo v noč. Kje je tista za-

lena, bogata Ločnica? Da se ne ozira sem doli cerkvice sv. Jakoba kakor druge čase, bi dejal človek, da se je svet obrnil. Ali se bo še kdaj v tej globeli zasmejal tako lice? Ali se bo še kdaj oglasila pesem? Kako bi se nad kamenjem in razvalinami?

Preplezal sem goro lesa, ki se je bila nabrala za žago. Od vruga je moralo biti trdno zidovje, da se ni dalo premakniti... Toda kaj se stikajo tam prek jarka gruče žensk? Skozi temna okna gledajo v nizko, blatno hišo. Obrazi so resni, nekateri celo objokani. Stopim po deski preko blata in vode v okajeno in vlažno vežo. Iz hiše čujem ihtenje. Strašna podoba! Na golih deskah ležita dva mlriča: mati in drobno dete. Ona z golimi nogami in višnjevim obrazom utopljenke, ki bolj prepričevalno govori o tragiki noči, nego bi to mogla katerikoli živa beseda. Na mokri vreči se ji pritisaka dete, ki se je darovala zanj do te grozne smrti. To sta Aleksejeva žena in otrok. Zaman mu iščejo še ostalo dečo, da bi jo položili k materi, ki jih je iskala med valovi do poslednjega diha. Pri nogah jima polagajo darove. Kolikor koli polagajo, je premalo, da bi ublažilo gorje, ki bi se kamenu smililo. Ali vsaj dobra volja je in iz vse žalosti, ki sem jo gledal, diha vame prva topla misel, da so vendar še ljudje, ki poznajo sočutje in jim joka srce nad to dolino groze...

Vilko Mazl.

Daruite za Slapahov fond!

Stara tovarna nogavic in pletenin Ustanovljena 1888 M. FRANZL & SIN v Ljubljani, Privoz 10. Poštni predal 44. Lastnik: Feliks Franzl.

Bernh. Stoeber-Werke * Razstava v paviljonu E 148 Stettin slovitih pisalnih in 'Stoeber' šivalnih strojev Zastopnik L. Baraga Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 6/I.

Samo za časa velesjema od 16. do 25. t. m. Samo pri tvrdki P. MAGDIĆ Izvanredna prilika! Izvanredna prilika! Table with clothing items and prices: Obleke, Kostimi, Plašči, Krila, Bluze.

Vedno v zalogi zadnje novosti! P. Magdić, Ljubljana (nasproti glavne pošte).

„OGLEDALO“ družba z o. z. priporoča svoje izdelke facetiranega stekla, ogledal in drugo Ljubljana-Siška, Kolodvorska ulica 150

PAVEL CVENKEL pooblaščen borzni senzal LJUBLJANA, Streliška ulica 29. Posreduje pri prodaji in nakupu lesa, žita, poljskih pridelkov, kakor tudi vseh drugih vrst blaga, istotako tudi vseh efektov, ki notirajo na ljubljanski borzi. Trgovske zveze z tu- in inozemstvom. Pisma in brzojavke: Cvenkel, Ljubljana.

Popolnoma izurjena samostojna prikojevalka za tovarniško izdelovanje predpasnikov in perila se išče. Poudbe na poštni predal 63, Maribor.

Z RATOL-om uničujemo podgane in miši na ljubljanskem velesjemu z izvrstnim uspehom

Pravi tržaški bičevniki iz pristnega koprivovega lesa, navadni, pleteni, politirani, močni (farmanski) itd. se dobe v vsaki množini. Vzorci so razstavljeni sedaj na ljubljanskem velesjemu paviljon E št. 108. Ogrin & Peric Laverca pri Ljubljani (Slovenija). 4316a

Pozor! Trgovci! Pozor! Dovoljujem si vas obveščati, da ne zamudite si ogledati ob priliki poseta IV. ljubljanskega vzorčnega velesjema paviljon H 348 Ivrčke Miroslav Bivic Ljubljana, Sv. Petra cesta 29. Zaloga šolskih zvezkov, map, notesov, blokov in odjemalnih knjžic. C. he nizke. Lastni izdelki. S spoštovanjem se priporoča M. Bivic.

SLAVENSKA BANKA, D. D. Podružnica: LJUBLJANA Centrala: ZAGREB Vplačana delniška glavnica in rezerve preko 120,000.000 Din. Podružnice: Beograd, Bjelovar, Brod n. S., Celje, Dubrovnik, Gor. Radgona, Kranj, Maribor, Murska Sobota, Novi Sad, Osijek, Sarajevo, Sombor, Sušak, Šabac, Šibenik, Vršac, Wien. Ekspoziture: Rogaška Slatina (sezonska), Škofja Loka in Jesenice. Afilijaclji: Slovenska banka, Ljubljana, in Jugoslovenska industrijska banka, d. d., Split. Lastne agencije v Južni Ameriki: Buenos Aires, Rosario de Santa Fe; v Severni Ameriki: v vseh večjih mestih direktne bančne zveze. Posreduje vse bančne in trgovske posle z inozemstvom, posebno z Italijo in Avstrijo. Olajšuje posle eksporterjem in importerjem s tem, da jim eskomptira menice v lirah kakor tudi v drugih inozemskih valutah. Otvarja akreditive, izstavlja garantna pisma ter izvršuje vse bančne posle najkulantneje. Vloge na knjižice in v tekočem računu obrestuje najpovoljnejše. Izdaja garancijska pisma za triptike.

Pile in rašpe (tarplje) vsakovrstne, obrabljene, nasekava strokovno in po zmeri cen! Ivan Figar pilarski mojster Ljubljana, Hrenova ulica 19.

Domača izdelovalnica klobukov FRANC BERNIK Ljubljana - Siška Paviljon na velesjemu „E“, št. 295.

VILA v ljubljanski okolici, blizu železniške postaje, obsegajoča dve stanovanji po tri sobe, verando s pritlikinami, z električno razsvetljavo, vodovodom, parkom, vrtom in dvema njivama, vse zagrajeno, bremen prosta, se radi družinskih razmer prod. — Pojasnila daje odvetnik Anton Bulovec v Ljubljani, Sodna ulica št. 6.

Stavbeno in pohištveno mizarstvo PETER BIZJAK Sp. Siška 136 priporoča solidno izdelane ameriške pisalne mize kakor tudi vsa stavbena in pohištvena mizarska dela Izvršba priznana solidna! Cene nizke!

Najstarejša slovenska pleskarska in ličarska delavnica IVAN BRIGELJ Dunajska cesta 16 se pripróba. 18 Izvršitev točna. Cene zmerne.

Velika zaloga pohištva tapetnik in dekorater ERNEST ZELENKA Maribor Solska ulica št. 5 Oblastveno zaprišeženi strokovnjak. Priporoča svoje brgato zalogo pohištva, spalnice, zimnice, preprog, sob za gospode, hotelskih sob, divanov, z usnjem preoblečenih klobukih garnitur itd. itd. Lastni solidni izdelki od preproste do najfinije izvršitve. Za zaročence posebne ugodnosti.

Mali oglasi

Vsaka beseda 60 par

Za "Dopolnjevanje" in "Zenitve" vsaka beseda 1 Din

Stane vsaka beseda 30 par Za "Dopolnjevanje" in "Zenitve" se računa vsaka beseda 1 Din. — Priobčujete se le mali oglasi. ki stane vsaka beseda 30 par. Plačilo se lahko tudi v znakih. Na vprašanja odgovarja uprava in, če je vprašanje priložena znamka, se odgovor tar manipulacijska pristojbina 3 Din.

Obri

Fotografski zavod
D. Rotes, Ljubljana, Kolodvorska ulica 34, tavrjuje slike za legitimacije za najkrajšem času. — Za v uradništvu šolskega in drugega znižane cene. 1001 16514

Slike za legitimacije
Izdajajo najhitreje fotograf Huzar št. 1087 v Ljubljani, Valvasorjev trg 7. 1828

Za prešivanje gornjih delov čevljev
sprejemam naročila in računam stroške: za par navojnih 12.50 Din, za par navojnih 17.50 Din, za par visokih 20.00 Din. Delo prvotnega in izpopolnjenega. — Ivanca Ločnikar, Kom. Šteparica, Stara pot št. 9/1 (za vojaško bolnico) 16514

Prireditve

Društvo sejarjev
za Slovenijo, prireditelj v nedeljo št. 17. k. n. ob 15. uri vrtajo veselo in v proučitev bistvene "Hribarjev gaj". — Na sredo je med drugim tudi plač. Za dobro in poceni jedilo in piščico je preskrbljeno. Vstopnina 3 Din. — Prijatelje zabave vabi k člani udružbi odbor. 1805

Pouk

Citre v 6. mesecih nauči
vsakogar, ispravljen učitelj. Hodi tudi na dom. Cena ura 10 Din. Ponudbe pod "Pouk" na upravo "Jutra". 16732

Službe (dobe)

Več čevljev pomočnikov
dobro izurjenih, so takoj sprejme v stalno delo, hrana in stanovanje preskrbljeno. — Ivan Kos, Zagorje ob Savi 116. 16613

Do 20 voznikov
sprejemamo za dovolj blodov iz gozda na parno žago. — Kajfež & Hincinar, Grunig (Korčak kotar), Iztokom se sprejme za stalno delo 50 gospodinjstev in tesarjev. Zastavice dobre! Informacije daje A. Kajfež, Kočevje in Vinjo Hincinar, Ljubljana, Dalmatinska ulica 7. 16606

Prodajalka
ali blagajničarka specializirane stroške, srednjih let, za Ljubljano, zmožna eventualno tudi pisarniških del in strojevištvu, se sprejme. Nastop takoj ali do oktobra. Ponudbe s sliko, navedbo dosedanjega uslužbovanja — stroka — in zahtevno plače na upr. "Jutra" pod šifro "Prodajalka". 16590

Sofer
za "Saurer" avto, spreten in zanesljiv se išče. — Naslov pove uprava "Jutra". 16516

Deklica za vse
bridna in poštena, ki zna tudi kuhati, se išče za Zema in majhni družini. — Plača zelo dobra. Obratiti se je na naslov: Dr. Puljo, Rožnikova, Slatina, Aleksandrova dom 12. 16726

Deklica ali vdova
zanesljiva in snažna, ki se razume malo na gospodinjstvo se išče k majhni družini, ako ima tudi večje doh. otrok proti dobri plači. Naslov pove uprava "Jutra". 16720

Prodajalka
kvalitativno ali meš. stroka — z dobrimi večletnimi izkušnjami, ki je zmožna tudi računovodstva vodstva in ima vs. možnosti nekaj kaveljev, se sprejme. Pisemne ponudbe pod "Prodajalka" na upr. "Jutra". 16732

2 mizarstva pomočnika
so sprejemati takoj v trajno delo pri tvrdki Albin Justin, Slovenski mizarstvo, Kamnik, Slovenija. 16700

Izveščana štenarica
brizgovalec in čevljarški pomočnik, se sprejmeje v službo. Poizve se v trgovini Pred Igriščem 1. 16803

Sivilja za dom
se išče. Naslov pove uprava "Jutra". 16735

Strojevodja
za sprejme za cesto št. 111 — Veika. — Ponudbe z zahtevno plačo in s pričevaji prejšnjega službovanja na naslov: Stavbna družba, d. d. Ljubljana. 16703

Salama, sir
trajpistovski in potemendolski, šunka in vse delikatesne specialitete. — Anton Vertič, Ljubljana, Stritarjeva ulica 2. 16622

Parji kotel
5 HP, v dobrem stanju, pripraven za vsako industrijo ali obrt se prodaja. Oglejte se pri Mlekarski zadrugi v Logatcu. 16656

Službe (iščejo)

Izurjena šivilja
večja vseh damskih toalet, se pripravila cenjenim damam. Gre tudi na dom. Dopise pod "Izurjena š" na upravo "Jutra". 16001

Gosp. geometri!
25 let star, gospod, želi vstopiti k kakemu geometru kot pomočnik. Veče je popolnoma logaritmov, deloma trikotništvu in drugih zemljemerskih del. Perfekten tehniški risar. Cenjene ponudbe pod "Pomočnik 1924" na upravo "Jutra". 16650

Uradnik — jurist.
z vsami državnimi listi in da bi do koncepta, upravnega prakso, išče popoldanske zaposlitve. Cenj. ponudbe pod "Uradnik" na Aloma Company Ljubljana. 16644

Korespondent
samostojen, z večletno prakso na vodnem mestu, za slovenski, srbohrv. in nemški jezik išče službo. — Nastop takoj. Ponudbe na upravo "Jutra" pod znakom "Mahrvoev". 16507

Mesarski pomočnik
mlad, išče službo. Ponudbe pod šifro "Mesar" na upr. "Jutra". 16698

Kmetško dekle
pridno in pošteno, vajeno vsakega dela (absolutna kuhinjska tečajna), želi vstopiti v začetno službo kot pomožna kuharica ali kaj sličnega. Cenjene dopise se posilja na upravo "Jutra" pod "Zanesljiva". 16318

Mesto gospodnje
k samokemu gospodu, išče samostojno, inteligentna gospa. Gre tudi izven Slovenije. — Cenjene ponudbe na upravo "Jutra" pod znakom "Gospodinja". 16706

Pisarniška moč
zmožna vseh pisarniških del kot slov. in nemške korespondence, slov. stenografije, izvirna strojeviška s 6-letno prakso na davčnem uradu, išče primernega mesta. Gre tudi kot pomožnica gospodinj. ker je vajena vseh domačih del, je dobra kuharica in spretna šivilja. Cenjene ponudbe pod "Vestražko uporabno" na upr. "Jutra". 16746

Sofer
izkušen, išče mesto. — Gre tudi k tovrstnemu artu. — Ponudbe na upravo "Jutra" pod "Izkušen". 16727

Vpok, orožn. narednik
išče službo kot skladiščnik, služba pri banki ali večjem podjetju, vrtar itd. Položi tudi kaveljo. Naslov v upr. "Jutra". 16729

Korespondentinja
z večletno prakso, zmožna vseh pisarniških poslov, želi premeniti službo. Ponudbe na upravo "Jutra" pod šifro "Vestra". 16728

De'lica
ki se je učila i in pol leta študirati, bi rada dobila mesto pri kakšni šivilji z vsjo okbrbo. Naslov pove uprava "Jutra". 16773

Magister farmacije
sprejme mesto, cenjene ponudbe pod šifro "Magister" na upravo "Jutra". 16783

Plačilna natačarica
dobro izveščana, z dobrimi spretnimi zmožna tudi kavelje, išče mesto. — Nastopi lahko s l. ali 15. septembra. Ponudbe se posilja na upravo "Jutra" pod šifro "Prikopna". 16788

Vpok, orožn. narednik
samskega stanu, zanesljiv, pridno in vs. viden. Išče službo. Cenjene ponudbe na upravo "Jutra" pod št. 16440.

Prodajalka
kvalitativno ali meš. stroka — z dobrimi večletnimi izkušnjami, ki je zmožna tudi računovodstva vodstva in ima vs. možnosti nekaj kaveljev, se sprejme. Pisemne ponudbe pod "Prodajalka" na upr. "Jutra". 16732

2 mizarstva pomočnika
so sprejemati takoj v trajno delo pri tvrdki Albin Justin, Slovenski mizarstvo, Kamnik, Slovenija. 16700

Izveščana štenarica
brizgovalec in čevljarški pomočnik, se sprejmeje v službo. Poizve se v trgovini Pred Igriščem 1. 16803

Sivilja za dom
se išče. Naslov pove uprava "Jutra". 16735

Strojevodja
za sprejme za cesto št. 111 — Veika. — Ponudbe z zahtevno plačo in s pričevaji prejšnjega službovanja na naslov: Stavbna družba, d. d. Ljubljana. 16703

Salama, sir
trajpistovski in potemendolski, šunka in vse delikatesne specialitete. — Anton Vertič, Ljubljana, Stritarjeva ulica 2. 16622

Parji kotel
5 HP, v dobrem stanju, pripraven za vsako industrijo ali obrt se prodaja. Oglejte se pri Mlekarski zadrugi v Logatcu. 16656

Službe (iščejo)

Izurjena šivilja
večja vseh damskih toalet, se pripravila cenjenim damam. Gre tudi na dom. Dopise pod "Izurjena š" na upravo "Jutra". 16001

Gosp. geometri!
25 let star, gospod, želi vstopiti k kakemu geometru kot pomočnik. Veče je popolnoma logaritmov, deloma trikotništvu in drugih zemljemerskih del. Perfekten tehniški risar. Cenjene ponudbe pod "Pomočnik 1924" na upravo "Jutra". 16650

Uradnik — jurist.
z vsami državnimi listi in da bi do koncepta, upravnega prakso, išče popoldanske zaposlitve. Cenj. ponudbe pod "Uradnik" na Aloma Company Ljubljana. 16644

Korespondent
samostojen, z večletno prakso na vodnem mestu, za slovenski, srbohrv. in nemški jezik išče službo. — Nastop takoj. Ponudbe na upravo "Jutra" pod znakom "Mahrvoev". 16507

Mesarski pomočnik
mlad, išče službo. Ponudbe pod šifro "Mesar" na upr. "Jutra". 16698

Kmetško dekle
pridno in pošteno, vajeno vsakega dela (absolutna kuhinjska tečajna), želi vstopiti v začetno službo kot pomožna kuharica ali kaj sličnega. Cenjene dopise se posilja na upravo "Jutra" pod "Zanesljiva". 16318

Mesto gospodnje
k samokemu gospodu, išče samostojno, inteligentna gospa. Gre tudi izven Slovenije. — Cenjene ponudbe na upravo "Jutra" pod znakom "Gospodinja". 16706

Pisarniška moč
zmožna vseh pisarniških del kot slov. in nemške korespondence, slov. stenografije, izvirna strojeviška s 6-letno prakso na davčnem uradu, išče primernega mesta. Gre tudi kot pomožnica gospodinj. ker je vajena vseh domačih del, je dobra kuharica in spretna šivilja. Cenjene ponudbe pod "Vestražko uporabno" na upr. "Jutra". 16746

Sofer
izkušen, išče mesto. — Gre tudi k tovrstnemu artu. — Ponudbe na upravo "Jutra" pod "Izkušen". 16727

Vpok, orožn. narednik
išče službo kot skladiščnik, služba pri banki ali večjem podjetju, vrtar itd. Položi tudi kaveljo. Naslov v upr. "Jutra". 16729

Korespondentinja
z večletno prakso, zmožna vseh pisarniških poslov, želi premeniti službo. Ponudbe na upravo "Jutra" pod šifro "Vestra". 16728

De'lica
ki se je učila i in pol leta študirati, bi rada dobila mesto pri kakšni šivilji z vsjo okbrbo. Naslov pove uprava "Jutra". 16773

Magister farmacije
sprejme mesto, cenjene ponudbe pod šifro "Magister" na upravo "Jutra". 16783

Plačilna natačarica
dobro izveščana, z dobrimi spretnimi zmožna tudi kavelje, išče mesto. — Nastopi lahko s l. ali 15. septembra. Ponudbe se posilja na upravo "Jutra" pod šifro "Prikopna". 16788

Vpok, orožn. narednik
samskega stanu, zanesljiv, pridno in vs. viden. Išče službo. Cenjene ponudbe na upravo "Jutra" pod št. 16440.

Prodajalka
kvalitativno ali meš. stroka — z dobrimi večletnimi izkušnjami, ki je zmožna tudi računovodstva vodstva in ima vs. možnosti nekaj kaveljev, se sprejme. Pisemne ponudbe pod "Prodajalka" na upr. "Jutra". 16732

2 mizarstva pomočnika
so sprejemati takoj v trajno delo pri tvrdki Albin Justin, Slovenski mizarstvo, Kamnik, Slovenija. 16700

Izveščana štenarica
brizgovalec in čevljarški pomočnik, se sprejmeje v službo. Poizve se v trgovini Pred Igriščem 1. 16803

Sivilja za dom
se išče. Naslov pove uprava "Jutra". 16735

Strojevodja
za sprejme za cesto št. 111 — Veika. — Ponudbe z zahtevno plačo in s pričevaji prejšnjega službovanja na naslov: Stavbna družba, d. d. Ljubljana. 16703

Salama, sir
trajpistovski in potemendolski, šunka in vse delikatesne specialitete. — Anton Vertič, Ljubljana, Stritarjeva ulica 2. 16622

Parji kotel
5 HP, v dobrem stanju, pripraven za vsako industrijo ali obrt se prodaja. Oglejte se pri Mlekarski zadrugi v Logatcu. 16656

Službe (iščejo)

Izurjena šivilja
večja vseh damskih toalet, se pripravila cenjenim damam. Gre tudi na dom. Dopise pod "Izurjena š" na upravo "Jutra". 16001

Gosp. geometri!
25 let star, gospod, želi vstopiti k kakemu geometru kot pomočnik. Veče je popolnoma logaritmov, deloma trikotništvu in drugih zemljemerskih del. Perfekten tehniški risar. Cenjene ponudbe pod "Pomočnik 1924" na upravo "Jutra". 16650

Uradnik — jurist.
z vsami državnimi listi in da bi do koncepta, upravnega prakso, išče popoldanske zaposlitve. Cenj. ponudbe pod "Uradnik" na Aloma Company Ljubljana. 16644

Korespondent
samostojen, z večletno prakso na vodnem mestu, za slovenski, srbohrv. in nemški jezik išče službo. — Nastop takoj. Ponudbe na upravo "Jutra" pod znakom "Mahrvoev". 16507

Mesarski pomočnik
mlad, išče službo. Ponudbe pod šifro "Mesar" na upr. "Jutra". 16698

Kmetško dekle
pridno in pošteno, vajeno vsakega dela (absolutna kuhinjska tečajna), želi vstopiti v začetno službo kot pomožna kuharica ali kaj sličnega. Cenjene dopise se posilja na upravo "Jutra" pod "Zanesljiva". 16318

Mesto gospodnje
k samokemu gospodu, išče samostojno, inteligentna gospa. Gre tudi izven Slovenije. — Cenjene ponudbe na upravo "Jutra" pod znakom "Gospodinja". 16706

Pisarniška moč
zmožna vseh pisarniških del kot slov. in nemške korespondence, slov. stenografije, izvirna strojeviška s 6-letno prakso na davčnem uradu, išče primernega mesta. Gre tudi kot pomožnica gospodinj. ker je vajena vseh domačih del, je dobra kuharica in spretna šivilja. Cenjene ponudbe pod "Vestražko uporabno" na upr. "Jutra". 16746

Sofer
izkušen, išče mesto. — Gre tudi k tovrstnemu artu. — Ponudbe na upravo "Jutra" pod "Izkušen". 16727

Vpok, orožn. narednik
išče službo kot skladiščnik, služba pri banki ali večjem podjetju, vrtar itd. Položi tudi kaveljo. Naslov v upr. "Jutra". 16729

Korespondentinja
z večletno prakso, zmožna vseh pisarniških poslov, želi premeniti službo. Ponudbe na upravo "Jutra" pod šifro "Vestra". 16728

De'lica
ki se je učila i in pol leta študirati, bi rada dobila mesto pri kakšni šivilji z vsjo okbrbo. Naslov pove uprava "Jutra". 16773

Magister farmacije
sprejme mesto, cenjene ponudbe pod šifro "Magister" na upravo "Jutra". 16783

Plačilna natačarica
dobro izveščana, z dobrimi spretnimi zmožna tudi kavelje, išče mesto. — Nastopi lahko s l. ali 15. septembra. Ponudbe se posilja na upravo "Jutra" pod šifro "Prikopna". 16788

Vpok, orožn. narednik
samskega stanu, zanesljiv, pridno in vs. viden. Išče službo. Cenjene ponudbe na upravo "Jutra" pod št. 16440.

Prodajalka
kvalitativno ali meš. stroka — z dobrimi večletnimi izkušnjami, ki je zmožna tudi računovodstva vodstva in ima vs. možnosti nekaj kaveljev, se sprejme. Pisemne ponudbe pod "Prodajalka" na upr. "Jutra". 16732

2 mizarstva pomočnika
so sprejemati takoj v trajno delo pri tvrdki Albin Justin, Slovenski mizarstvo, Kamnik, Slovenija. 16700

Izveščana štenarica
brizgovalec in čevljarški pomočnik, se sprejmeje v službo. Poizve se v trgovini Pred Igriščem 1. 16803

Sivilja za dom
se išče. Naslov pove uprava "Jutra". 16735

Strojevodja
za sprejme za cesto št. 111 — Veika. — Ponudbe z zahtevno plačo in s pričevaji prejšnjega službovanja na naslov: Stavbna družba, d. d. Ljubljana. 16703

Salama, sir
trajpistovski in potemendolski, šunka in vse delikatesne specialitete. — Anton Vertič, Ljubljana, Stritarjeva ulica 2. 16622

Parji kotel
5 HP, v dobrem stanju, pripraven za vsako industrijo ali obrt se prodaja. Oglejte se pri Mlekarski zadrugi v Logatcu. 16656

Službe (iščejo)

Izurjena šivilja
večja vseh damskih toalet, se pripravila cenjenim damam. Gre tudi na dom. Dopise pod "Izurjena š" na upravo "Jutra". 16001

Gosp. geometri!
25 let star, gospod, želi vstopiti k kakemu geometru kot pomočnik. Veče je popolnoma logaritmov, deloma trikotništvu in drugih zemljemerskih del. Perfekten tehniški risar. Cenjene ponudbe pod "Pomočnik 1924" na upravo "Jutra". 16650

Uradnik — jurist.
z vsami državnimi listi in da bi do koncepta, upravnega prakso, išče popoldanske zaposlitve. Cenj. ponudbe pod "Uradnik" na Aloma Company Ljubljana. 16644

Korespondent
samostojen, z večletno prakso na vodnem mestu, za slovenski, srbohrv. in nemški jezik išče službo. — Nastop takoj. Ponudbe na upravo "Jutra" pod znakom "Mahrvoev". 16507

Mesarski pomočnik
mlad, išče službo. Ponudbe pod šifro "Mesar" na upr. "Jutra". 16698

Kmetško dekle
pridno in pošteno, vajeno vsakega dela (absolutna kuhinjska tečajna), želi vstopiti v začetno službo kot pomožna kuharica ali kaj sličnega. Cenjene dopise se posilja na upravo "Jutra" pod "Zanesljiva". 16318

Mesto gospodnje
k samokemu gospodu, išče samostojno, inteligentna gospa. Gre tudi izven Slovenije. — Cenjene ponudbe na upravo "Jutra" pod znakom "Gospodinja". 16706

Pisarniška moč
zmožna vseh pisarniških del kot slov. in nemške korespondence, slov. stenografije, izvirna strojeviška s 6-letno prakso na davčnem uradu, išče primernega mesta. Gre tudi kot pomožnica gospodinj. ker je vajena vseh domačih del, je dobra kuharica in spretna šivilja. Cenjene ponudbe pod "Vestražko uporabno" na upr. "Jutra". 16746

Sofer
izkušen, išče mesto. — Gre tudi k tovrstnemu artu. — Ponudbe na upravo "Jutra" pod "Izkušen". 16727

Vpok, orožn. narednik
išče službo kot skladiščnik, služba pri banki ali večjem podjetju, vrtar itd. Položi tudi kaveljo. Naslov v upr. "Jutra". 16729

Korespondentinja
z večletno prakso, zmožna vseh pisarniških poslov, želi premeniti službo. Ponudbe na upravo "Jutra" pod šifro "Vestra". 16728

De'lica
ki se je učila i in pol leta študirati, bi rada dobila mesto pri kakšni šivilji z vsjo okbrbo. Naslov pove uprava "Jutra". 16773

Magister farmacije
sprejme mesto, cenjene ponudbe pod šifro "Magister" na upravo "Jutra". 16783

Plačilna natačarica
dobro izveščana, z dobrimi spretnimi zmožna tudi kavelje, išče mesto. — Nastopi lahko s l. ali 15. septembra. Ponudbe se posilja na upravo "Jutra" pod šifro "Prikopna". 16788

Vpok, orožn. narednik
samskega stanu, zanesljiv, pridno in vs. viden. Išče službo. Cenjene ponudbe na upravo "Jutra" pod št. 16440.

Prodajalka
kvalitativno ali meš. stroka — z dobrimi večletnimi izkušnjami, ki je zmožna tudi računovodstva vodstva in ima vs. možnosti nekaj kaveljev, se sprejme. Pisemne ponudbe pod "Prodajalka" na upr. "Jutra". 16732

2 mizarstva pomočnika
so sprejemati takoj v trajno delo pri tvrdki Albin Justin, Slovenski mizarstvo, Kamnik, Slovenija. 16700

Izveščana štenarica
brizgovalec in čevljarški pomočnik, se sprejmeje v službo. Poizve se v trgovini Pred Igriščem 1. 16803

Sivilja za dom
se išče. Naslov pove uprava "Jutra". 16735

Strojevodja
za sprejme za cesto št. 111 — Veika. — Ponudbe z zahtevno plačo in s pričevaji prejšnjega službovanja na naslov: Stavbna družba, d. d. Ljubljana. 16703

Salama, sir
trajpistovski in potemendolski, šunka in vse delikatesne specialitete. — Anton Vertič, Ljubljana, Stritarjeva ulica 2. 16622

Parji kotel
5 HP, v dobrem stanju, pripraven za vsako industrijo ali obrt se prodaja. Oglejte se pri Mlekarski zadrugi v Logatcu. 16656

Službe (iščejo)

Izurjena šivilja
večja vseh damskih toalet, se pripravila cenjenim damam. Gre tudi na dom. Dopise pod "Izurjena š" na upravo "Jutra". 16001

Gosp. geometri!
25 let star, gospod, želi vstopiti k kakemu geometru kot pomočnik. Veče je popolnoma logaritmov, deloma trikotništvu in drugih zemljemerskih del. Perfekten tehniški risar. Cenjene ponudbe pod "Pomočnik 1924" na upravo "Jutra". 16650

Uradnik — jurist.
z vsami državnimi listi in da bi do koncepta, upravnega prakso, išče popoldanske zaposlitve. Cenj. ponudbe pod "Uradnik" na Aloma Company Ljubljana. 16644

Korespondent
samostojen, z večletno prakso na vodnem mestu, za slovenski, srbohrv. in nemški jezik išče službo. — Nastop takoj. Ponudbe na upravo "Jutra" pod znakom "Mahrvoev". 16507

Mesarski pomočnik
mlad, išče službo. Ponudbe pod šifro "Mesar" na upr. "Jutra". 16698

Kmetško dekle
pridno in pošteno, vajeno vsakega dela (absolutna kuhinjska tečajna), želi vstopiti v začet

CASINO DE ZAMET

Slavenski „Monte Carlo“

izmedju
Sušaka i Opatije (Abbazia)
na Jugoslavenskom teritoriju.

Svake srijede i subote
velika svečana zabava

uz sudjelovanje najboljih umjetnika
opere, operete i komedije.

Svaki dan čajanka
od 16 do 19 sati.

Dvorane otvorene
od 15 sati do 2 sata u jutro.

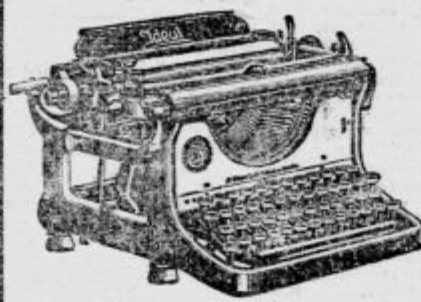
Trgovci s športnimi potrebščinami!

Paviljon „H“ 327
IVAN SAVNIK
KRANJ-SLOVENIJA.

LASTNI PROIZVOD vsakovrstnih NARAM-
NIC in NAHRBTNIKOVA.

Zaloga modnega, kratkega no-
4384-a rimberskega in galanterij-
skega blaga.

Na debelo! Na debelo!

THE REX GO.,

Ljubljana,
Gradišče 10.

4369-a Najstarejša in naj-
večja specialna tr-
govina v Jugos. aviji
s pisalnimi, računskimi in kopirnimi
stroji, razmnoževalnimi aparati, pi-
sarniško opremo in z vsemi toza-
devnimi potrebščinami.

Ustanovljeno leta 1906.

Telefon št. 268.

Trgovina perila
HED. ŠARC
pralnica in likalnica
Ljubljana, Šelenburgova ulica 5.

SIEGEL & DRUG

D. Z. O. Z.

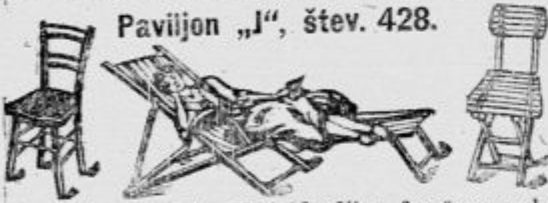
Tkalnica platnenega
in bombaževoga blaga

SVITAVY WIEN
(C. S. R.)

LJUBLJANA
DUNAJSKA CESTA ŠT. 31.

Telefon 719 Paviljon „H“ 298

4385a

Paviljon „J“, štev. 428.

Raztezni naslonjač „Moj ideal“ s firnežem prevle-
čen, s pedaločnikom, s pristnim platnom montiran (po-
šilna pošiljka omogočena). — Vrtna mobilije, zaklopni
stoli in mize za verande, restavracijske prostore, ku-
varne, dvorane itd.

Tovarna stolov in lesnih izdelkov
J. Stadler, Ljubljana, Sodna ul. 11
Zahtevajte ponudbe! 3591a

VVe. Crespel & Fils, Lille.

Sveukupne konce od skladišta Zagreb za
tvornice cipela. 3960a

cipelare,
sedlare i remenare,
tapetare.

Lanene i pamučne konce.

Generalno zastupstvo i skladište:

☛ Karol Dresner, Zagreb ☛
Boškovičeva 31.

Manufakturna trgovina

MARIJA ROGELJ

se je presečila v popolnoma druge
prostore na Sv. Petra cesti
št. 26, nasproti hotela Tratnik.

Velika izbira blaga. 4323 Cene nizke.

Razglas.

Podpisana tvrdka si dovoljuje vladno opo-
zarjati, da so njene v prometu se nahajajoče
pivske steklenice in sodčki izključno ter
neprodajna last pivovarne. Prodajati ali jih
uporabljati v druge namene, je prepovedano
ter se kazenskosodno zasleduje.

V lastnem interesu se torej vsakogar svari
prodajati ali nakupovati pivske steklenice in
sodčke.

Tomaž Götz
pivovarna, Maribor.

4019/a

Prvovrstni HROVAT-ov LANENI FIRNEŽ

svetlorjav in svetlorumen

Vam jamči za najtrpežnejše pleskanje.

TOVARNA KRANJSKEGA LANENEGA OLJA IN FIRNEŽA

HROVAT & KOMP.

LJUBLJANA

Vegova ulica št. 6/l.

Telefon interurb. 301. Tovarna: Moste-Ljubljana.

Tovarniške zaloge:

Beograd, Novi Sad, Pančevo, Subotica, Zagreb

4359

STROJE ZA SIROVO MASLO

v velikosti
od 2 do 50 l
dobavlja po
najnižjih cenah

ČUČEK

&

KOUBIK

lovarna
gospodarskih
strojev

Strnišče

410 4

znamke
„Laktor“

1843/a
Opozarjamo gospode trgovce
da razstavljamo naše
železno pohištvo
na vzorčnem velesejmu v paviljonu „G“ 229 St.
„Zmaj“, ind. železnine d. d.
Zagreb, Petrinjska ulica 3.

JOSIP KREGAR

oblastveno preizkušeni mestni tesarski mojster
Cesta na Kodeljevo št. 2, Ljubljana

izvršuje vsa v njegovo stroko spadajoča dela, in
sicer vodne in nadtalne stavbe ter umetno tesar-
stvo. Prevzamem po danih kakor tudi lastnih na-
črtih zgradbo mostov, jezov, biš, vil, ter razne
gospodarske in industrijske stavbe, stolpne strehe,
kupole in cerkvena ostrojšja, balkone, vrtno utice,
verande in stopnice. 4176/a

VELESEJMSKA RESTAVRACIJA

Izborna kuhinja, pristna vina, vedno sveže pivo
Priporoča se Vek. Dolničar.

„Toplodar“ in „Reneksploza“

sta dva patentirana domača izuma, s katerima se je
na polju razgrevanja stanovanj in obče razsvetljave
posrečilo doseči najjačje in najekonomičnejše uspehe.

Vsi posetniki IV. ljubljanskega velesejma se
opozarjajo na paviljon

„G“, mesto 235

kjer je te izume razstavila domača tvrdka

R. Nipič in drug iz Maribora

P. n. posetnikom ljubljanskega velesejma
priporočamo, da si ogledajo bogato zalogo
vsakovrstnih poljoprivrednih strojev in vse-
ga v železniško stroko spadajočega blaga
pri tvrdki:

Schneider & Verovšek

Dunajska cesta 16. 4232a

Pozor! 4371a Pozor!

Plačam

bolje kakor vsakdo drugi

stare obleke, čevlje in pohištvo itd.

Dopisnica zadostuje, in pridem tudi na dom.

Martin Dramé, Ljubljana
Sv. Jakoba nabrežje 29.

Kolizej - Oprema stanovanj

d. z. o. z. 4292a

LJUBLJANA, Gosposvetska cesta št. 13.

Pohištvo, tapetništvo, vzorci za stensko slikarjvo.

Načrti in proračuni. Načrti in proračuni.

Za časa velesejma stalna razstava. Vstop prost.

VELESEJEM PAVILJON „E“ 124.

Izložba čolnov ladjedelnice F. STARE, BLED

Prodaja in sprejema naročila tu in na Bledu.

Srečko Potnik in drug

parna destilacija esenc, eteričnih
proizvodov, eterov ter izdelovanje
sadnih sokov itd.

Ljubljana, Metelkova ul. 13

priporoča

naravne sadne soke, arome za
nealkoholne pijače, sadne etere
za kandite, esence za rum in
žganje, posebno pa specialne
sadne likerje, odnosno ratafije iz
svežega sadja.

4252a